

Stand van zaken van sport in Wageningen

Bouwstenen voor een Wageningse sportbeleid

Opdrachtgever

De Sportraad
Wageningen

Auteur

Mathijs Coppes

Datum

Juni 2006

Wageningen

gemeente

city of life sciences

Wageningen

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	4
Samenvatting	5
Inleiding	7
1. Landelijke maatschappelijke ontwikkelingen	8
1.1 Demografische ontwikkelingen	8
1.2 Sociaal-economische ontwikkelingen.....	8
1.3 Sociaal-culturele ontwikkelingen.....	9
1.4 Politiek-bestuurlijke ontwikkelingen	10
1.5 Ruimtelijke en ecologische ontwikkelingen	11
1.6 Technologische ontwikkelingen	11
1.7 Overeenkomsten met andere brancheorganisaties	12
2. Wageningse maatschappelijke ontwikkelingen	13
2.1 Demografische ontwikkelingen	13
2.2 Sociaal-economische ontwikkelingen.....	15
2.3 Sociaal-culturele ontwikkelingen.....	15
2.4 Politiek-bestuurlijke ontwikkelingen	16
2.5 Ruimtelijke en ecologische ontwikkelingen	17
2.6 Technologische ontwikkelingen	18
2.7 Overeenkomsten met andere brancheorganisaties	19
3. Financiën	20
3.1 Landelijk budget	20
3.1.1 Landelijke begroting 2006-2010.....	20
3.1.2 Gezond door sport.....	20
3.1.3 Meedoen door sport	21
3.1.4 Sport aan de top	21
3.2 Provinciaal budget	22
3.2.1 Provinciale begroting 2006-2008.....	22
3.2.2 Financiële inzet 2006 – 2008	22
3.2.3 Extra incidentele middelen sport: provinciale begroting	23
3.2.4 Structurele subsidie: Gelderse Sport Federatie	23
3.3 Wagenings budget.....	24
3.3.1 Wageningse begroting	24
3.3.2 Subsidies	24
4. Beleid	25
4.1 Introductie	25
4.2 Tarievenbeleid.....	25
4.2.2 Tarieven binnensportaccommodaties.....	25
4.2.3 Tarieven buitensportaccommodaties	25
4.2.4 Tarieven zwembad	26
4.3 Subsidiebeleid	26
4.4 Fonds groot onderhoud	27
4.5 Gesubsidieerde projecten	27
4.5.1 Het sportloket.....	27
4.5.2 De speelbus	28
4.5.3 Voorzieningen jongeren/ sportbuurtwerk	29
4.6 Uitbesteding beheer	29

5.	Specifieke kenmerken Wageningen	30
5.1	Sportaanbod	30
5.2	Studenten in de sport.....	30
5.3	Allochtonen in de sport.....	32
5.4	Ongeorganiseerde sport	32
5.5	Overzicht van de sportverenigingen	33
5.6	Overzicht van de sportaccommodaties	34
5.6.1	Plattegrond Wageningen met accommodaties	35
6.	Aanbevelingen voor beleid	36
7.	Bronvermelding	42
8.	Nawoord.....	43
9.	Dankwoord	44
10.	Bijlage	45
A.	Overzicht van de verenigingen	45
B.	Overzicht van de buitenaccommodaties	53
	Algemeen	53
	Sportpark de Zoom	53
	Sportpark de Bongerd	55
	J.D. van Ketwich Verschuur	56
	Dolderstraat.....	56
	Hollandseweg.....	57
	Stadion de Wageningse Berg	57
C.	Overzicht van de binnensportaccommodaties	58
D.	Sportprojecten nieuw beleid provinciale begroting	59
E.	Prijzen huren sporthal en sportterreinen	62
F.	Reglement sportraad 2005	63
G.	De ingevulde vragenlijsten van verenigingen (mei 2006)	64
H.	Plattegronden buitensportaccommodaties	65
I.	Begroting Sport 2006 Wageningen.....	66
J.	Begroting Sport VWS 2006.....	67
K.	Verdeling taken sportzaken.....	76
L.	Verslag themamiddag	77
M.	Beleid nader bekeken.....	81
	Sportbeleid sinds 1993	82
	Sportbeleid sinds 2003	84
N.	Notulen sportdebat	89
O.	Verslagen Vlinder- en Zoomoverleg	96

Voorwoord

Dit adviesrapport is opgesteld naar aanleiding van een initiatief van de Sportraad om 'bouwstenen' aan te leveren voor de sportnota van 2006. De sportnota zelf zal geschreven worden door een sportbeleidsambtenaar van de gemeente. De aanleiding voor het initiatief is dat er zowel binnen de gemeente als vanuit de sportwereld een wens is om de huidige, verouderde sportnota te actualiseren. De nota voldoet niet meer aan de vragen die vanuit de samenleving op het gebied van sport gesteld worden. Op het moment is er een reactief beleid omdat er geen kaders aangegeven zijn waarbinnen prioriteiten gesteld worden. Dit zijn de redenen om te besluiten om een nieuwe sportnota te maken. De planning is dat deze af zal zijn voor het einde van 2006.

De Sportraad heeft het initiatief genomen om een stagiair te vragen om te werken aan de 'bouwstenen' voor de nieuwe sportnota. De stagiair, Mathijs Coppes, is een student aan de opleiding Sport Gezondheid Management aan de HAN in Nijmegen. Er is voor een periode van 4 maanden gewerkt aan dit adviesrapport (15-02-06 t/m 16-06-06). De begeleiding was in handen van de sportraad in de persoon van Paulien Adamse. De stagiair heeft een werkplek gekregen op de gemeente in het stadhuis. Vanuit de gemeente was er voor de stagiair de mogelijkheid om tot de meeste (beleid)stukken inzicht te krijgen.

Het adviesrapport zal, wat betreft de sportraad, het uitgangspunt moeten zijn van de sportnota. Vandaar is er voor gekozen is om zoveel mogelijk 'ruwe' informatie aan te leveren die kan dienen voor de uiteindelijke sportnota. De Sportraad vertrouwt er op dat de gemeente dit adviesrapport ten volle wil benutten bij het opstellen van de Sportnota 2006 en zich serieus rekenschap wil geven van de aanbevelingen voor beleid.

Wageningen, augustus 2006

Ada Hink

Voorzitter Sportraad Gemeente Wageningen

Samenvatting

De eerste twee hoofdstukken geven een beeld van de maatschappelijke ontwikkelingen die invloed hebben op sport. In eerste instantie de landelijke en vervolgens de Wageningse maatschappelijke ontwikkelingen. In de maatschappelijke ontwikkelingen is een onderverdeling gemaakt tussen:

- Demografische ontwikkelingen
- Sociaal economische ontwikkelingen
- Sociaal-culturele ontwikkelingen
- Politiek-bestuurlijke ontwikkelingen
- Ruimtelijke en ecologische ontwikkelingen
- Technologische ontwikkelingen
- Parallellen met andere brancheorganisaties

Hoofdstuk 1

Er worden trends en speerpunten van de overheid op het gebied van sport vermeld. Een aantal belangrijke zaken die daarbij naar voren komen zijn de toename van het overgewichtprobleem, het populairder worden van de ongeorganiseerde sport en de wijziging van de regietaak naar de gemeenten. Deze wordt namelijk steeds belangrijker.

Hoofdstuk 2

Dit hoofdstuk gaat in op de Wageningse maatschappelijke ontwikkelingen. Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt dat Wageningen een erg groot aantal studenten heeft, een redelijk hoog besteedbaar inkomen heeft en er ook een toename van individualisering is wat kan leiden tot een tekort aan vrijwilligers. Op Wagenings niveau wordt rekening gehouden met meervoudig ruimtegebruik en multifunctionele accommodaties.

Hoofdstuk 3

Dit hoofdstuk gaat over financiën. Hierbij wordt ingegaan op de begroting en op de subsidies. Dit is verder uitgewerkt op landelijk, provinciaal en op Wagenings niveau. De belangrijkste conclusie over dit hoofdstuk is dat de subsidies vanuit de overheid behoorlijk worden verhoogd. Op landelijk niveau komt men steeds meer tot de ontdekking dat sport ingezet kan worden om doelen op andere beleidsterreinen te bereiken, zoals bijvoorbeeld op het gebied van gezondheid en integratie.

Hoofdstuk 4

Hier wordt inzichtelijk gemaakt hoe het huidige sportbeleid in Wageningen eruit ziet. Het Wagenings sportbeleid heeft zich met name gericht op het gebied van subsidie- en tarievenbeleid. Daarnaast is er voor gezorgd dat de kwaliteit van de accommodaties hoog was.

Hoofdstuk 5

Dit hoofdstuk beschrijft de specifieke Wageningse situatie wat betreft sport. Het geeft een aantal specifieke zaken aan zoals de studenten, allochtonen, verenigingen en sportaccommodaties. Hiervoor zijn onder andere de resultaten uit een enquête gebruikt.

Hoofdstuk 6

Dit zijn de aanbevelingen. In de aanbevelingen wordt regelmatig verwezen naar de tekst. De aanbevelingen luiden als volgt:

- Sportbeleid dient afgestemd te worden op landelijk en provinciaal sportbeleid.
- Bij het opstellen van sportbeleid dient de relatie en mogelijke afstemming met andere beleidsterreinen onderzocht te worden.
- De *structuur* van het huidige subsidie- en tarievenbeleid moet in stand gehouden worden, de invulling ervan kan worden herzien.
- Dit document moet regelmatig aangepast worden, met name de Wageningse maatschappelijke ontwikkelingen.
- Het overzicht van verenigingen en accommodaties moet bijgehouden worden.
- De relatie met Sportfondsen moet verhelderd worden.
- Er moet meer afstemming komen in WERV verband.
- Er moeten geen hoge verwachtingen van de gemeente zijn op het gebied van de maatschappelijke functie van de verenigingen.

Inleiding

Visie op sport

Wat is eigenlijk het belang van sport? Dit zal ongetwijfeld door meerdere mensen op een andere manier beoordeeld worden. In het verleden was sport vaak een manier van ontspanning en namen vooral welgestelden deel. Tegenwoordig is sport in principe voor iedereen toegankelijk, sporten is niet duur en er zijn heel veel keuzemogelijkheden. Sport wordt dus door steeds meer mensen beoefend en dient meerdere doelen zoals:

- Sport bevordert gezondheid

Het beoefenen van sport levert een zeer positieve bijdrage aan de gezondheid, en kan (nieuwe welvaarts) ziekten zoals overgewicht tegengaan.

- Sport is een sociaal bindmiddel

Mensen zoeken elkaar op om gezamenlijk activiteiten te doen. Daarnaast wordt een sociale omgeving gecreeerd waar je je 'thuis' voelt.

- Sport vergroot het zelfbewustzijn en de weerbaarheid

Door middel van sport leer je je grenzen kennen en verleggen. Niet alleen op sportief gebied maar ook op sociaal gebied.

- Sport geeft entertainment en ontspanning

Doordat sportparken bezocht worden voor wedstrijden, van je kinderen of voor een wedstrijd, kun je zeggen dat het zorgt voor entertainment en ontspanning.

Totstandkoming rapport

Voor de totstandkoming van het rapport zijn meerdere bronnen gebruikt. Er is onder andere gebruikt gemaakt van gegevens vanuit Sportzaken Gemeente Wageningen, het archief, het internet, interviews met betrokkenen, het enqueteren van verenigingen, gesprekken met verenigingen, een overleg binnen de afdeling en het sportdebat. Er is getracht een beeld te geven van de huidige situatie van sport in Wageningen gevolgd door aanbevelingen op het gebied van sportbeleid. Dit document kan zowel als naslagwerk als adviesrapport gebruikt worden.

Opbouw

Er is in dit adviesrapport gekozen voor een opbouw waarbij landelijke maatschappelijke ontwikkelingen, financiën en beleid vergeleken worden met de Wageningse situatie op die gebieden. Op die manier is het de bedoeling om de Wageningse situatie onder een vergrootglas te leggen. Daarnaast is er een hoofdstuk over specifieke kenmerken van Wageningen. Daarin wordt uitgelegd wat er zo uniek is in de Wageningse situatie. Het adviesrapport eindigt met de aanbevelingen. Daarnaast zijn er nog tal van bijlagen die gebruikt kunnen worden als naslagwerk.

Leesbaarheid

Er worden na stukken tekst, conclusies/hoofdpunten (in een kader) aangegeven en er worden regelmatig verwijzingen gedaan naar de bijlage. Zodoende is getracht het verslag leesbaar te houden. De lezer kan zodoende gemakkelijker kiezen welke onderwerpen interessant zijn om door te lezen. Tot en met de aanbevelingen is 40 bladzijden. Daarnaast is er een ruime bijlage om tegemoet te komen aan de volledigheid.

1. Landelijke maatschappelijke ontwikkelingen

1.1 Demografische ontwikkelingen

De Nederlandse bevolking blijft groeien; rond 2035 is het maximum aantal inwoners van 18 miljoen bereikt (VWS, 2004). Nederland vergrijst en het aandeel 40-plussers zal blijven stijgen. Het aandeel mensen (en met name jongeren) met overgewicht blijft stijgen zeker ook in vergelijking met andere Europese landen. Met betrekking tot de sportparticipatie is (in relatie tot de te verwachten bevolkingsopbouw in 2020) de verwachting dat met name de jongeren tot 20 jaar en de groep van 55-plussers de komende jaren meer zullen gaan sporten.

Het aandeel etnische minderheden in de samenleving blijft toenemen. Nu al ligt het percentage in de drie grootste steden op 30%. Omdat sportdeelname onder ouderen en etnische minderheden verhoudingsgewijze lager ligt dan onder jongeren en autochtonen, zijn vergrijzing en verkleuring van belang voor de sport (NOC-NSF, 2005). De behoefte van diverse groepen is verschillend; niet alleen de keuze voor het type sport maar ook de behoefte om deel uit te maken van en actief te participeren in de sociale context van de vereniging.

a) Sportbeleid moet inspelen op vergrijzing en verkleuring.b) Het aantal mensen, vooral jongeren, met overgewicht neemt toe.c) Jongeren en ouderen zullen naar verwachting meer gaan sporten.

1.2 Sociaal-economische ontwikkelingen

De Nederlandse regering heeft de afgelopen jaren forse bezuinigingen doorgevoerd wat heeft geleid tot een significant lagere financiële investering in de sport. De verder gaande internationalisering leidt aan één kant tot economische liberalisering en globalisering maar ook tot stijgende behoefte aan regionale/nationale identificatie en maatschappelijke betrokkenheid: men wil erbij horen. Dit biedt mogelijkheden voor de sport voor wat betreft promotie (branding) en het genereren van geld. De internationalisering leidt ook tot het overvol raken van de internationale topsportkalender en een met elkaar concurrerend internationaal aanbod van trainingscentra en -methoden.

In het totale (groeïende) aanbod van sport is het marktaandeel van de georganiseerde sport in het afgelopen decennium gedaald naar 33,2%. Bij geen of weinig inspanningen van overheden daalt het aandeel naar 30,8%. Voldoende inspanningen leiden tot een groei naar 34% in 2020.

De invloed van marketing en sales, media en sponsoring op de sport en vooral de topsport neemt nog steeds aan belang toe. Commercieel interessante sporten (zoals fitness) en de verenigingen met eigen accommodaties halen relatief meer gelden binnen. Dit in vergelijking met verenigingen zonder eigen accommodaties. De komende jaren zullen bedrijven, indien de economische teruggang aanhoudt, keuzes gaan maken op welk gebied zij de sport steunen. Een opvallend verschijnsel is de

verschuiving van betrokkenheid van bedrijven bij het primaire proces (dagelijkse gang van zaken) naar (eenmalige) evenementen en van top- naar de breedtesport.

- a) Sporten op lokaal/regionaal niveau wordt interessanter door de maatschappelijke betrokkenheid en identificatie.
- b) De interesse voor ongeorganiseerde sport neemt toe.
- c) Commerciële sporten en verenigingen met eigen accommodaties halen relatief meer gelden binnen.
- d) Op het gebied van sponsoring is er een verschuiving van top- naar breedtesport en er vindt meer sponsoring plaats van evenementen.

1.3 Sociaal-culturele ontwikkelingen

De samenleving individualiseert meer en meer. Dit heeft als gevolg dat verenigingen te maken kunnen krijgen met een tekort aan vrijwilligers. Voor de komende jaren ligt de focus daarom op het 'op maat' toesnijden van voorwaarden voor de vrijwilligers. Dit geldt zowel voor het productenaanbod als het werkaanbod. Individualisering brengt namelijk ook gevaren van eenzaamheid en gebrek aan maatschappelijke verantwoordelijkheid met zich mee. De sport heeft een sociale functie en zal deze verder moeten uitbouwen om de eigen positie te versterken. Dit betekent dat het gemeentelijk (sport) beleid hier rekening mee moet gaan houden.

In de samenleving mist men de collectieve beleving en gaat hiernaar op zoek. De sport heeft de mogelijkheid om aan deze behoefte naar 'connecting people' tegemoet te komen. De voorwaarde is wel dat sport hierin tegemoet komt. De sport heeft hierbij de steun van gemeenten nodig. Op deze manier kan de (georganiseerde) sport haar positie ook behouden of zelfs versterken.

Intensivering van sport is ook een belangrijke ontwikkeling. Er moet en kan steeds meer; dit roept het verlangen op naar 'wellness' momenten. De behoefte hiervoor wordt steeds sterker. Sport biedt hiervoor voldoende kansen; wel moet worden ingespeeld op de behoefte aan een totaal op maat gesneden productenpakket, waarin voedingsgebruik, fysiek bewegen, opdoen van energie en sociale interactie zijn opgenomen. Dit is een groeimarkt waarin de ongeorganiseerde sport steeds meer terrein wint.

De beleving van het waarden- en normenpatroon verandert; de maatschappij verruwt. Dergelijke maatschappelijke tendensen openbaren zich ook altijd bij sport. Uit onderzoek blijkt dat éénderde van de Nederlanders ook negatieve ervaringen heeft met sport. Agressie, spelgedrag, spelverruwing en intimidaties worden in dit verband genoemd. Nog meer kan de sport via de sociale context van de vereniging en de toepassing van de spelregels dragen bij aan de overdracht van waarden en normen.

- a) De samenleving individualiseert en als reactie hierop zoekt men meer naar sociale contacten en ‘collectieve beleving’ in de sport.
- b) De georganiseerde sport wordt populairder doordat ingespeeld wordt op meervoudige doelen zoals: voedingsgebruik, fysiek bewegen, opdoen van energie en sociale interactie.
- c) De maatschappij verruwt. Sport is een middel om waarden en normen over te dragen.

1.4 Politiek-bestuurlijke ontwikkelingen

De invloed van de Europese Unie neemt toe. Europese regelgeving wordt in toenemende mate bepalend voor oplossingsrichtingen van Nederlandse problemen en zijn daarmee van invloed op Nederlandse wet- en regelgeving. Binnen de sport zien we dat internationale sportorganisaties steeds meer de spelregels en daardoor het gezicht van de sport bepalen. De kennis wordt dus steeds belangrijker, ook op het gebied van internationale subsidiemogelijkheden. De Europese Unie heeft dit jaar bijvoorbeeld uitgeroepen tot het jaar van de sport. In algemene zin komen er steeds meer spelers op het (internationale) sportveld. Deze brengen hun eigen belangen mee wat weer leidt tot een toenemende juridisering.

Het huidige kabinetsbeleid zet in op een meer zakelijke relatie tussen overheid, instanties en burgers. Ook de georganiseerde sport wordt gezien als een uitvoeringsorgaan waarmee een prestatiecontract wordt afgesloten. Geldstromen verschuiven van nationaal naar lokaal niveau. De gemeente (met als koepel VNG, Vereniging Nederlandse Gemeenten) wordt een nieuwe, belangrijke gesprekspartner voor de sport. Daarnaast is de politiek zich er steeds meer van bewust dat sport een beleidsdossier is met meerdere raakvlakken hetgeen om een integrale benadering vraagt. Dit moet wel nadrukkelijk door de sport zelf worden aangezet en vormgegeven. De bestuurlijke complexiteit in de sport is bekend. Dit frustriert de vrijwilligers steeds vaker. De toenemende regeldruk vanuit de overheid maar ook binnen de sportsector zelf vormt een bedreiging voor het kader. Vereenvoudiging is daarom een ‘must’.

Sportbeleid concentreert zich bij (kleine en middelgrote) gemeenten nog vooral op het sportaccommodatiebeleid en niet of in veel mindere mate op het voeren van een actief sportstimulerings- of breedtesportbeleid. Onder invloed van onder andere stimuleringsregeling Breedtesportimpuls is dit echter in positieve zin aan het verschuiven. De regietaak van de lokale overheid wordt steeds actiever ingevuld en integrale beleidsvoering en sportinclusief denken worden steeds belangrijker. Van clustering van maatschappelijke functies (waaronder sport) op wijkniveau zal binnen gemeenten steeds meer sprake zijn. De samenwerking tussen gemeenten en provincies zal intensiever worden en zich versterken om gemeenschappelijke doelen op het terrein van sport en bewegen te kunnen realiseren.

- a) De invloed van (Europese) regelgeving wordt steeds groter. Dit leidt tot een toenemende juridisering.
- b) De druk op de vrijwilligers neemt toe door de toenemende bestuurlijke complexiteit.
- c) De Nederlandse gemeenten, verenigd in het VNG, wordt een belangrijke gesprekspartner voor sport.
- d) Er vindt een verschuiving plaats in sportbeleid van accommodatiebeleid naar sportstimulerings- of breedtesportbeleid.
- e) De regietaak van de gemeente op het gebied van sport wordt steeds belangrijker.

1.5 Ruimtelijke en ecologische ontwikkelingen

De absolute ruimte is de komende decennia niet eens zozeer het probleem, wel de feitelijk ter beschikking staande woon-, leef-, werk- en beweegruimte per individu. Nieuwe benaderingen voor meervoudig ruimtegebruik (combinaties van werk, wonen en recreëren) worden belangrijker. In de (inter)nationale lobby maar ook op lokaal niveau moet de sport (samen met de recreatieve sector) hierop anticiperen. Zichtbaar is de verschuiving van de behoefte van sporten in/op sportspecifieke accommodaties naar het sporten in/op niet specifieke voorzieningen. De behoefte aan specifieke sportaccommodaties neemt af; de behoefte aan multifunctionele accommodaties in de wijk stijgt. Per sporttak zijn er wel verschillen.

- a) Er is meer behoefte aan multifunctionele accommodaties.
- b) Meervoudig ruimtegebruik neemt toe.

1.6 Technologische ontwikkelingen

De vrijetijdsector waaronder sport valt, ontwikkelt zich steeds sterker tot de sector waar veel technologische innovaties ontstaan of worden uitgetoet. Materiaaltechnologische ontwikkelingen binnen de topsport hebben een 'spin-off' richting de breedtesport. Sportbonden kunnen verenigingen op die manier informeren over de nieuwe mogelijkheden. Bio- en informatietechnologische ontwikkelingen zijn ook van invloed op de sport. In toenemende mate wordt het trainings- en wedstrijdproces met behulp van IT-technologie en virtuele omgevingen ondersteund.

De informatisering is van belang in de eerste decennia van de 21e eeuw; met name de betekenis van de informatie gaat veranderen. Het accent verschuift van beschikbaarheid van informatie naar selectie. Dit wordt mede gevoed door de verregaande individualisering. Het internet wordt een combinatie van informatie, communicatie en transactie. Ook voor de sport biedt dit voordelen. Denk aan verkoop en werving. Wel moet de sporter op maat worden bediend. Dit betekent dus data en kennis over de sporter, de sporttak en de sector verzamelen om vervolgens te komen tot een efficiënt systeem om de verzamelde informatie beheersbaar te maken.

Technologische innovaties beïnvloeden de sport steeds meer en andersom vormt de sport het domein om die innovaties verder te ontwikkelen. Dit komt duidelijk naar voren in de materialen. In zowel de breedtesport als de topsport zullen tal van nieuwe,

lichtere, sterkere, aërodynamische materialen hun intrede doen die nieuwe uitdagingen en ervaringen tot gevolg hebben (bijvoorbeeld kunstgrasvelden met een hogere bespelingsgraad die het ruimtebeslag van velden en sportparken kan doen verminderen).

Er wordt in de toekomst bij de aanleg van nieuwe velden vaker kunstgras aangeraden. De sportbonden, en met name de KNVB, hebben het reglement aangepast zodat het gebruik van kunstgras mogelijk wordt als wedstrijdveld. Kunstgras heeft twee grote voordelen namelijk dat het eenvoudig te onderhouden is waardoor er weinig onderhoudskosten zijn en dat er een hoge bespelingsgraad mogelijk is.

- a) Materiaaltechnologische ontwikkelingen beïnvloeden de breedte- en de topsport steeds meer.
- b) Internet geeft uitgebreide mogelijkheden informatie aan te bieden of te verkrijgen.
- c) In de toekomst zullen er sneller kunstgrasvelden worden aangelegd. Kunstgras is makkelijk te onderhouden en laat een hoge bespelingsgraad toe.

1.7 Overeenkomsten met andere brancheorganisaties

Het ministerie van VWS is verantwoordelijk voor het sportbeleid op landelijk niveau. In het totaal is voor de sportbegroting van 2006 een bedrag van 118 miljoen euro gereserveerd. Dit is ongeveer 1 % van het totale budget van het VWS (12,6 miljard euro). De speerpunten van de begroting staan aangegeven in bijlage J. Het beschikbare budget wordt uitgegeven aan de hand van de speerpunten in de vorm van subsidies.

De sportsector heeft kenmerken van een brancheorganisatie. Bonden zijn voor hun vereniging een brancheorganisatie zoals ook de sportkoepel dit is voor de aangesloten bonden. Een selectie uit de belangrijkste trends binnen en rond brancheorganisaties is: het belang van een positief imago van de bedrijfstak, de toenemende internationale wet- en regelgeving, regels van sportbonden, de overheid die afspraken wil maken en meer variatie in producten en diensten aanbieden.

Twee ontwikkelingen die in de toekomst worden verwacht zijn het maken van bindende afspraken in de keten en leden die steeds kostenbewuster worden. Kenmerken van de 'vereniging in de 21e eeuw' zijn nieuwe vormen van media, kwaliteit en innovatie, nieuwe diensten en 'what's in it for me'. Net als andere brancheorganisaties heeft sport ook een overlap met andere branches zoals gezondheidszorg, jeugdzorg, onderwijs en wetenschap.

- a) Sport valt onder VWS en kent een jaarlijkse begroting van 118 miljoen euro.
- b) Sport heeft veel kenmerken van een brancheorganisatie.
- c) Sport krijgt steeds meer overlap met andere branches.

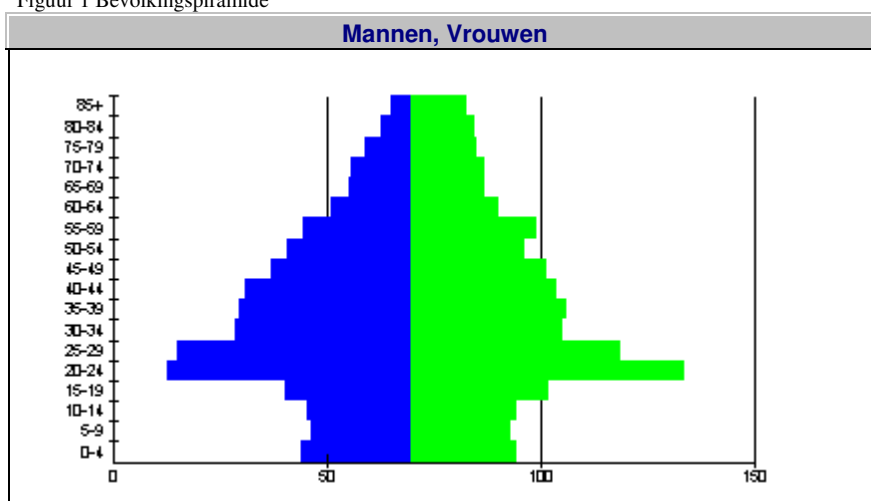
2. Wageningse maatschappelijke ontwikkelingen

2.1 Demografische ontwikkelingen

Wageningen heeft momenteel ruim 35.000 inwoners (Burgerzaken) waarvan ongeveer 8.000 studenten. De gemeente heeft (op basis van een grootschalig onderzoek) in samenwerking met de WUR, de Woningstichting, de SSHW een intentie uitgesproken om te groeien tot 40.000-45.000 inwoners in 2015.

Voor de 27.000 'vaste' inwoners van Wageningen geldt dat er geen aanmerkelijke wijzigingen in de bevolkingsopbouw zullen plaatsvinden. Wageningen zal net als de meeste gemeenten een klein beetje vergrijzen. Wageningen heeft een 'vreemde' opbouw in de bevolkingspiramide (zie figuur 1). Dit heeft te maken met het aantal studenten. Dit is voornamelijk te zien bij de leeftijden 20-24 en bij 25-29. Als men de studenten buiten beschouwing laat zou Wageningen een 'normale' opbouw in de piramide hebben.

Figuur 1 Bevolkingspiramide

Bron: CBS/Bewerking: Onderafdeling Stedelijke Ontwikkeling, Dienst REW, Provincie Gelderland

In de tabel 1 staat een overzicht van het aantal Wageningse inwoners en percentages per leeftijdscategorie ten opzichte van het Gelderse gemiddelde (2005).

Tabel 1 Leeftijdopbouw in Wageningen per leeftijdscategorie (2005)

Leeftijd	Mannen	Vrouwen	Totaal	Percentage	Gelders gemiddelde
0-14 jaar	2588	2538	5126	14.6	19.0
15-24 jaar	3056	3375	6431	18.3	11.9
25-44 jaar	6168	5439	11607	33.0	28.6
45-64 jaar	3748	3790	7538	21.4	26.3
65-79 jaar	1391	1728	3119	8.9	10.7
80 jaar en ouder	426	972	1398	4.0	3.4
Totaal	17377	17842	35219	100.0	100.0

Bron: CBS/Bewerking: Onderafdeling Stedelijke Ontwikkeling, Dienst REW, Provincie Gelderland

Tabel 3 en figuur 2 laten zien dat Wageningen gestaag zal groeien tot 38.000 inwoners in 2030. Deze verwachtingen hebben echter geen rekening gehouden met de intentieverklaring om door te groeien tot 40.000-45.000 in 2015. Opvallend is de prognose dat Wageningen sterker zal groeien dan andere gemeenten in Gelderland en

dat er een aanmerkelijke toename zal zijn van het aantal vrouwen. De migratie in en uit Wageningen bestaat voor tweederde uit de leeftijdsgroep 15-29 jaar. De prognose is dat het aantal studenten ongeveer gelijk zal blijven.

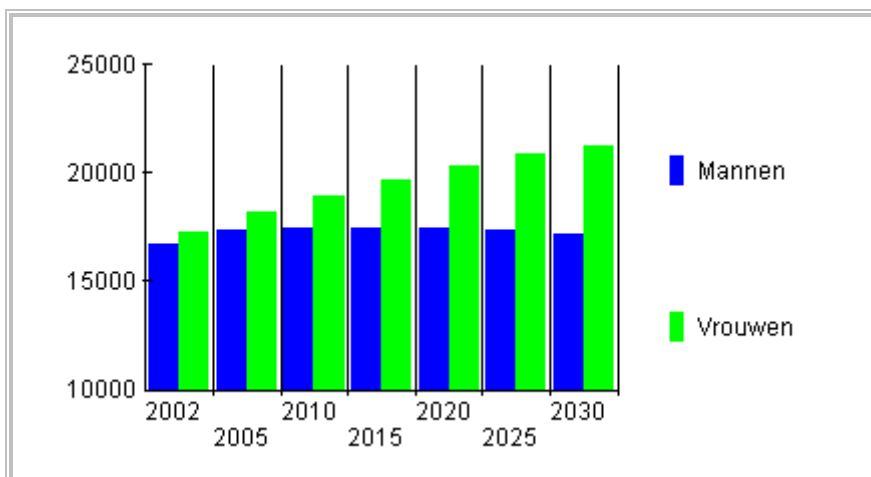
Wageningen bestaat voor 33% uit alleenstaanden, 34% tweepersoonshuishoudens en 33 % gezinshuishoudens met meer dan 3 personen. De gemiddelde huishoudengrootte is 2,35 wat ongeveer gelijk staat met het landelijke gemiddelde van 2,39.

Tabel 2 Mannen/vrouwen trend in Wageningen

Jaar	Mannen	Vrouwen	Totaal	Index (2002=100)	Gelderse ontwikkeling
2002	16734	17253	33987	100.0	100.0
2005	17337	18140	35477	104.4	101.2
2010	17440	18939	36379	107.0	103.0
2015	17486	19660	37146	109.3	104.3
2020	17439	20291	37730	111.0	105.4
2025	17340	20838	38178	112.3	106.3
2030	17193	21266	38459	113.2	106.8

Bron: CBS/Bewerking: Onderafdeling Stedelijke Ontwikkeling, Dienst REW, Provincie Gelderland

Figuur 2 Mannen/vrouwen trend in Wageningen

Bron: CBS/Bewerking: Onderafdeling Stedelijke Ontwikkeling, Dienst REW, Provincie Gelderland

Over het aantal allochtonen kun je zeggen dat Wageningen op de 4e plaats staat van 56 gemeenten in Gelderland. Ze telt ruim 8000 allochtonen. Dat komt neer op een percentage van 23,3 %. Landelijk is dit percentage 19,2 %. Als de 1700 buitenlandse studenten (WSA) niet meegeteld zouden worden daalt dit percentage tot 18,5%, wat net iets ligt onder het landelijke gemiddelde (sociale atlas).

Kijkt men naar het aantal allochtonen onder de 30 jaar dan staat Wageningen op de 2e plaats in vergelijking met Gelderse gemeenten. Er zijn 3965 allochtonen van onder de 30 jaar. Zijn de buitenlandse studenten niet meegerekend dan zijn het er veel minder (2265). Daarmee zou Wageningen op de 9e plaats staan. De conclusie is dat Wageningen ten opzichte van alle andere Gelderse gemeenten iets meer allochtonen heeft onder de 30 jaar. Hierbij is dus rekening gehouden met het aantal buitenlandse studenten.

- a) Wageningen heeft ca. 35.000 inwoners.
- b) De 8.000 studenten zorgen voor een afwijkende bevolkingspiramide.
- c) Wageningen heeft een gemiddeld aantal allochtonen.

2.2 Sociaal-economische ontwikkelingen

Wageningen is een gemeente waar de burgers een gemiddeld inkomen hebben. Er is een arbeidsparticipatie van 65%. Landelijk ligt dit gemiddelde op 68 %. Het gemiddelde besteedbare inkomen per inwoner is hieronder afgebeeld. Dit is vergeleken met het Landelijk en Gelderse gemiddelde.

Tabel 3: Gemiddeld besteedbaar inkomen per inwoner in 2002 * 1000 euro en index (1998=100)

Besteedbaar inkomen	Gemeente Wageningen	Landelijk gemiddelde	Gelders gemiddelde
Inkomen 2002	12.3	12.9	12.5
Indexwaarde (1998 =100)	124.2	144.1	128.9

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek, Regionale Inkomensverdeling 2002

Het is waarschijnlijk dat de gemeente Wageningen zonder de studenten een hoog besteedbaar inkomen heeft. Om dit te berekenen moet onderzocht worden wat de studenten precies verdienen. Studenten hebben veel mogelijkheden voor sporten voor een (door de universiteit gesubsidieerde) redelijke prijs. Als men aanneemt dat Wageningen een gemeente is waar de burgers een hoog besteedbaar inkomen hebben, dan zou dit invloed kunnen hebben op het sportbeleid.

- a) Wageningen heeft een gemiddelde arbeidsparticipatie en inkomen.
- b) Het is waarschijnlijk dat Wageningen een hoog besteedbaar inkomen heeft als de studenten niet worden meegerekend.
- c) Studenten hebben veel mogelijkheden voor sporten voor een redelijke prijs.

2.3 Sociaal-culturele ontwikkelingen

Net als de landelijke tendens is er in Wageningen ook een tekort aan vrijwilligers te verwachten. Een aantal verenigingen zegt hier al problemen mee te hebben (zie bijlage G). Een van de redenen dat dit gebeurt is de toename van het aantal regels rondom de vrijwilligers. Dit is ondermeer naar voren gekomen op het sportdebat. Vereenvoudiging van de regelgeving zou de vrijwilligers kunnen ontlasten (zie bijlage N). Op termijn zou de vrijwilligerscentrale een belangrijkere rol kunnen spelen bij het begeleiden en opleiden van vrijwilligers. Zij worden tot op heden echter nog weinig benaderd door sportverenigingen als deze een tekort hebben aan vrijwilligers.

De regio rondom Wageningen heeft te maken met een gemiddeld percentage mensen met overgewicht (RIVM).

De individualisering die op landelijk niveau te zien is uit zich in Wageningen bijvoorbeeld in het feit dat de ongeorganiseerde sport toeneemt. Een concreet voorbeeld hiervan is de grote hoeveelheid fitnessers (ruim 4.000) ten opzichte van het

aantal georganiseerde sporters (12.000). Hierbij moet rekening gehouden worden met het gegeven dat fitness een vrij jonge sporttak is (ca. 15 jaar). De wensen van de ongeorganiseerde sporters komen ook steeds meer naar boven in de zin van aanvragen voor aanleg van wandel-, fiets-, en ruiterspaden. De cijfers van deze sporters zijn moeilijker te achterhalen.

Er is steeds meer sprake van vandalisme op de sportaccommodaties. Sportverenigingen hebben aangegeven dat er op de Zoom steeds meer vernield wordt (bijlage O) en de hockeyvereniging WMHC heeft geklaagd over het opensnijden van het kunstgras. Zij denken dat dit vooral komt doordat er een tekort is aan speelruimte voor de jongeren.

- a) Overeenkomstig de landelijke tendens kan Wageningen een tekort aan vrijwilligers verwachten.
- b) De regio rondom Wageningen heeft een gemiddeld percentage mensen met overgewicht.
- c) De individualisering van de maatschappij is ook te zien in Wageningen. Een goed voorbeeld daarvan is de toename van de individuele, ongeorganiseerde sporters.
- d) Vandalisme op de sportaccommodaties neemt toe.

2.4 Politiek-bestuurlijke ontwikkelingen

Er is vanaf de beleidsnotitie van 1993 op het gebied van sport vooral een reactief beleid gevoerd. Dit heeft vooral te maken gehad met personele bezettingsproblemen rondom de sportbeleidsambtenaren. Men heeft ervoor gekozen de accenten vooral te houden op het subsidie- en het tarievenbeleid. Dit is relatief het meest eenvoudige middel om de geldstromen te beheersen. Dit subsidie- en tarievenbeleid wordt jaarlijks aangepast.

Een aantal middelgrote gemeenten zoals Middelburg, Leiden, Tiel, Nijmegen en Ede (waarvan de sportnota's bestudeert zijn) gebruiken sport steeds meer als middel om ook andere doelen te bereiken. Dit is af te lezen aan het aantal en het soort projecten dat ze doen. Het zijn projecten voornamelijk op het gebied van gezondheid en integratie. Hiervoor is dus een actieve houding van de gemeente op het gebied van sport vereist en samenwerking met andere afdelingen wenselijk. Wageningen is nooit erg actief geweest in dit soort projecten. De reden hiervoor is dat het ten koste zou kunnen gaan van de prijs en de kwaliteit van de sportaccommodaties.

Sport valt momenteel onder de afdeling WOB (Welzijn, Onderwijs en Burgerzaken). Verder is er de Sportraad die B&W adviseert (gevraagd en ongevraagd) op het gebied van sport. Daarnaast werkt de Sportraad ook samen met de sportbeleidsambtenaren en organiseren zij ook regelmatig een sportdebat. In de bijlage F staat het reglement sportraad (1 jan 2005).

In WERV (Wageningen, Ede, Rhenen, Veenendaal) verband zijn er tot op dit moment weinig gezamenlijke activiteiten geweest. Er zijn wel orienterende gesprekken gevoerd tussen de verschillende gemeenten na te gaan of er mogelijkheden zijn op dit gebied. Voor de gemeente overstijgende activiteiten (marathon, kunstijsbaan) is overleg nodig tussen gemeenten.

Wageningen heeft bewust gekozen voor een goed onderbouwd breedtesportbeleid in de vorm van jeugdlichsubsidies. Na het faillissement van FC Wageningen in 1993 zijn geen nieuwe initiatieven op het gebied van topsport gefinancierd. Binnen het huidige Wageningse beleid bestaat wel de mogelijkheid voor subsidie van eenmalige evenementen. Dit zou ingezet kunnen worden voor promotie van Wageningen (citymarketing).

- a) De laatste jaren heeft de gemeente Wageningen de sport ondersteund door het subsidie- en tarievenbeleid.
- b) Sport zou steeds meer als middel ingezet kunnen worden om doelen te bereiken in plaats van het in te zetten als doel op zich.
- c) Er zijn een aantal plannen opgezet om in WERV verband te komen tot een uitbreiding van het sportaanbod.
- d) Er bestaan mogelijkheden tot subsidie voor grote evenementen (citymarketing).
- e) Er zijn geen speerpunten op het gebied van topsport meer na het faillissement van FC Wageningen in 1993.

2.5 Ruimtelijke en ecologische ontwikkelingen

Op basis van de groeiprognozes (2.1) moet er rekening gehouden worden met de aanleg van nieuwe woonwijk(en). De kans is erg groot dat daar een sportpark aangelegd moet worden. Bij de bouw van een nieuwe wijk moet namelijk een bepaald percentage (ca. 10%) ingericht worden voor sportaccommodaties. De kosten van een dergelijke sportaccommodatie komen voor rekening voor het totale plan en komen niet voor rekening voor de afdeling sport. In kaderstellende notities bij de start van een ontwikkeling wordt zoveel mogelijk aangesloten bij beleid dat bestuurlijk is vastgesteld door het college van B&W of de raad. Hierdoor is het van belang hierin zaken op te nemen in de aankomende sportnota. Daarnaast is het gelet op de slechte financiële positie van de gemeente van belang om bij uitbreiding of verplaatsing van sportaccommodaties naast de kosten ook nadrukkelijk te zoeken naar mogelijkheden om opbrengsten te genereren, zoals door herontwikkeling van vrijkomende sportlocaties voor woningbouw, waardoor de haalbaarheid van dergelijke voorstellen wordt vergroot (zie bijlage L).

Er is veel werk verzet om de privatisering van de opstallen van de accommodaties mogelijk te maken. Dit was ook een landelijke tendens. Als voordeel wordt aangevoerd dat de verenigingen meer verantwoordelijkheid krijgen over de eigen accommodatie en dat de gemeente meer tijd over zou houden voor andere zaken. Er is binnen de gemeente verder gekozen voor het slopen van kleinere gymzalen en de bouw van een dubbele multifunctionele sporthal plus extra voorzieningen (de Vlinder).

Door de invloed van politieke partijen werd bij de bouw van de Vlinder sterk rekening gehouden met milieutechnische overwegingen zoals verantwoord materiaalgebruik en op duurzaamheid. Voorbeelden hiervan zijn het gebruik van zonne-energie en het gebruik van gecertificeerd hard hout. Door de bestuurlijke wens om (in het kader van stedenbouwkunde) de toren te verhogen en (in het kader van meervoudig grondgebruik) een kelder aan te leggen is het duur project geworden. In de Vlinder

worden sportaccommodaties en kantoorruimte gecombineerd. Naast de voordelen van multifunctionaliteit en effectief ruimtegebruik is dit een risico als beide gebruiksvormen (financieel) van elkaar afhankelijk zijn. De Vlinder is een prestigie project geweest en is er een tweetal prijzen mee gewonnen. Een nadeel hiervan is dat de kosten vrij hoog waren.

In het voorgaande sportbeleid is altijd veel ruimte geweest voor esthetiek van de accommodaties. De Zoom is hier een voorbeeld van. Volgens velen is het een van de mooiste sportaccommodaties in Gelderland.

- a) Bij de aanleg van een nieuwe wijk komt er ook ruimte voor nieuwe sportaccommodatie(s). Het is verstandig hier rekening mee te houden bij het opstellen van de sportnota.
- b) Er is gekozen om kleinere gymzalen af te breken en daar een grotere (multifunctionele) accommodatie voor in de plaats te zetten (de Vlinder).
- c) Er is bij de bouw/onderhoud van accommodaties vaak rekening gehouden met milieutechnische overwegingen, duurzaamheid en de esthetiek van accommodaties. Daarnaast wordt er steeds geprobeerd het zo multifunctioneel mogelijk in te richten.

2.6 Technologische ontwikkelingen

Er is hoog ingezet op de multifunctionaliteit en duurzaamheid van accommodaties zoals bij de Vlinder waarin veel gebruik wordt gemaakt van nieuwe technologische ontwikkelingen. Dit is een tendens die ook landelijk gezien steeds vaker gebruikt wordt. Dit heeft vooral te maken met de schaarse ruimte.

Wageningen heeft als een van de eerste gemeenten in Nederland een kunstgrashockeyveld (1979) en een kunstgrasvoetbalveld (1989) aangelegd. Momenteel heeft alleen de hockeyvereniging kunstgrasvelden. Op de Zoom zijn er twee wetravelden (wedstrijd-trainingsvelden). Deze bestaan voor een gedeelte uit kunstras. Ze hebben het voordeel dat er meer op gespeeld kan worden dan op een gewoon veld. Het is van belang af te wegen of het vereenvoudigde onderhoud en hogere bespelingsgraad opwegen tegen de aanlegkosten.

Het internet als informatievoorziening zal voor evenementen en voor wedstrijdschema's vaker ingezet en gebruikt worden. Dit is een gunstige ontwikkeling voor de sportverenigingen. Het sportloket is bijvoorbeeld behalve telefonisch ook per email bereikbaar en plaatst informatie over de evenementenkalender op het internet.

- a) Er wordt steeds meer gekeken naar multifunctionaliteit van accommodaties. De Vlinder en de Zoom zijn daar goede voorbeelden van.
- b) De voordelen van lage onderhoudskosten en een hoge bespelingsgraad van kunstgras kunnen opwegen tegen de hoge aanlegkosten..
- c) Internet wordt vaker gebruikt voor informatievoorzieningen.

2.7 Overeenkomsten met andere brancheorganisaties

De Gelderse Sport Federatie is de overkoepelende organisatie voor gemeenten op het gebied van sport. Zij verstrekken net als het VWS subsidies. De GSF heeft een begroting in 2006 van 3,6 miljoen euro. De uitgaven in de vorm van subsidies bedragen ongeveer 600.000 euro.

In de provincie wordt op gemeentelijk niveau door de afdelingen sport het beleid uitgezet. Net als bij de landelijke organisaties heeft ook de afdeling sport binnen gemeenten overlap met andere afdelingen zoals gezondheidszorg, integratie en jeugdzorg. Om dit verder in beeld te brengen verwijs ik u naar het verslag van de themamiddag (bijlage L). Hierin is opgenomen in hoeverre er overlap is met sport en welke projecten er (eventueel) samen uitgevoerd kunnen worden

- a) De GSF besteedt jaarlijks 600.000 euro in de vorm van subsidies.
- b) Sport krijgt steeds meer overlap met andere afdelingen in de gemeenten. Hiervan is verslag gemaakt.

3. Financiën

Om inzicht te geven in de mogelijkheden tot subsidie aanvragen op landelijk en provinciaal niveau geven de volgende twee paragrafen een overzicht (3.1+3.2). Hierbij staat een omschrijving van de doelen en van de middelen die eraan gekoppeld zijn. Dit is een interessant gegeven omdat gemeenten steeds vaker beleid voeren waar niet alleen het accommodatiebeleid centraal staat maar ook speerpunten op het gebied van bijvoorbeeld gezondheid en integratie.

De subsidies nemen behoorlijk toe. De (landelijke) politiek krijgt steeds meer door dat door middel van sport doelen op andere gebieden bereikt kunnen worden. Mede daardoor worden de subsidies in een jaar tijd verhoogd met ruim 30 miljoen euro. Deze subsidies worden regelmatig herzien. Er bestaat dan ook een grote kans dat deze nog verder zullen worden verhoogd.

3.1 Landelijk budget

3.1.1. Landelijke begroting 2006-2010

Het kabinet besteedt van 2006 tot en met 2010 jaarlijks ongeveer 100 miljoen euro aan sport. Dit moet leiden tot meer bewegende mensen, meer medailles voor Nederlandse topsporters en meer binding in de samenleving. Dat staat in de nota Tijd voor Sport van staatssecretaris Ross (VWS). Het sportbudget van het kabinet stijgt met de investering behoorlijk (zie tabel 4). Een uitgebreider verslag van deze begroting van Sport staat in bijlage J.

Tabel 4: Budgetten Sportbeleid in de Ontwerp-begroting 2006-2010 (bedragen x 1miljoen)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Gezond door sport	4,5	7,3	11,0	14,8	18,1	19,1
Meedoen door sport	39,9	62,7	63,1	61,8	58,8	57,8
Sport aan de top	20,5	25,7	21,8	21,8	21,8	21,8
Apparaatskosten	2,5	2,5	2,5	2,5	2,2	2,2
Totaal sportbeleid	67,4	98,2	98,4	100,9	100,9	100,9

3.1.2 Gezond door sport

In 2006 gaat 7,3 miljoen euro naar het thema Gezond door sport. Het kabinet wil hiermee bereiken dat minder mensen een inactieve leefstijl hebben. Te weinig bewegen is volgens de nota een van de grootste risicofactoren voor een vroegtijdige dood door hart- en vaatziekten en andere chronische aandoeningen. Door het programma moet in 2010 minstens 65% van de Nederlandse volwassenen aan de beweegnorm voldoen. Er komt een nieuw nationaal actieplan Sport en Bewegen. Naast de sportsector spelen daarbij het onderwijs, de recreatiesector, de fitnessbranche en verzekeraars een rol. Ook moeten meer bedrijven aandacht besteden aan sport of beweging tijdens en na het werk. Daarnaast is het de bedoeling om sportgeneeskunde een volwaardige plaats te geven in de gezondheidszorg.

3.1.3 Meedoen door sport

Het tweede thema is Meedoen door sport. Daaraan besteedt het kabinet in 2006 62,7 miljoen euro. Samen met minister Verdonk (Vreemdelingenzaken en integratie) wil staatssecretaris Ross allochtone jongeren laten integreren op het sportveld. In 2010 moeten zij hun achterstand op het gebied van sport hebben ingelopen. 500 sportclubs geven deze jongeren dan extra begeleiding.

Andere doelen in dit programma zijn onder meer:

- In 2010 biedt 90% van alle scholen jongeren de mogelijkheid iedere dag te sporten.
- In 2010 hebben in twintig takken van sport alle trainers en coaches enige vorm van opleiding gevolgd.
- Het tekort aan scheidsrechters moet worden weggewerkt.
- In 2007 wordt in vierhonderd projectgebieden sport ingezet bij de integrale buurtaanpak.
- In 2008 hebben alle sportbonden en supportersverenigingen afspraken gemaakt over regels voor goed gedrag in de sport.

3.1.4 Sport aan de top

Het thema Sport aan de top krijgt in 2006 25,7 miljoen euro. Het streven is dat Nederland een plek krijgt in de internationale top 10. Ross wil dit onder meer bereiken met een betere positie voor coaches. Ongeveer 75 coaches kunnen deelnemen aan een ambitieus programma waarbij hun kennis ook wordt gebruikt voor andere sporten. Verder is er extra aandacht voor jonge toptalenten. Zo kunnen vijftig sporters gebruikmaken van een inkomensvervangende regeling. In totaal kunnen 350 sporters, inclusief die met een beperking, een beroep doen op de stipendiumregeling. Daarnaast is er bijvoorbeeld geld om jaarlijks vijftien topsportevenementen voor senioren, jongeren of mensen met een beperking te organiseren. Ook komt er een nationaal programma om talent te ontwikkelen.

a) Gemeenten voeren steeds vaker sportbeleid dat rekening houdt met de landelijke subsidiemogelijkheden.b) De landelijke subsidies worden verhoogt met ruim 40%.

3.2 Provinciaal budget

3.2.1 Provinciale begroting 2006-2008

Bij de begrotingsbehandeling afgelopen november besloten Provinciale Staten extra geld vrij te maken voor het beleidsveld sport. Het gaat om een bedrag van bijna 1,7 miljoen euro voor de komende 3 jaar. In combinatie met de structurele subsidie van de Gelderse Sport Federatie van meer dan 1,8 miljoen euro is in de komende drie jaar in Gelderland voor de sport in totaal meer dan 3,5 miljoen euro beschikbaar. Daarmee is het bedrag dat in Gelderland beschikbaar is voor sport nog nooit zo hoog geweest.

3.2.2. Financiële inzet 2006 – 2008

Met het beschikbare budget kan op meer beleidsdoelen en met meer middelen ingezet worden dan opgenomen in de eerste, oorspronkelijke versie van het uitvoeringsplan. De beschikbare middelen worden de komende periode als volgt op de beleidsdoelen ingezet:

Tabel 5: Extra beschikbare middelen in periode 2006\2008 (uit 'speelveld in beweging 2006-2008')

Thema's	Beleidsdoelen	2006-2008
Gezondheid	Door sporten en bewegen gezond	132.000
Onderwijs	Onderwijs in relatie tot sport en bewegen	192.000
Breedtesport	Sportparticipatie	1.731.519
	Sport en vrijwilligers	543.000
	Op weg naar de top	0
	Kwaliteitsimpuls/Matching rijkssubsidie BSI	273.000
Sport en Ruimte	Beweeg- en speelruimte voor kinderen	318.000
	Sportaccommodaties goed gespreid	0
Project	Meer bewegen, goed eten, minder wegen	450.000
Totaal		3.639.519

In de afgelopen jaren hebben Provinciale Staten in het kader van de provinciale meerjarenbegroting voor diverse projecten op het vlak van sport en bewegen extra financiële middelen ter beschikking gesteld. Dit is voor de periode vanaf 1999 in onderstaande tabel weergegeven. In de bijlage D staat een uitleg over deze verschillende projecten.

Tabel 6: Budgetten voor sport en bewegen in het kader van de meerjaren begroting (x 1000)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bewegen in Onderwijs en Sport (BIOS)	113	113								
Ondersteuning sportvrijwilligers bij financiële administratie (FINAD)	23	23	23	23						
Kwaliteitsimpuls breedtesport			68	68	68	68	50	49	52	56
Matching rijkssubsidie stimuleringsregeling breedtesport					46	46	46	46	46	46
Pilotproject ASport in de brede (VMBO)-school@			91	91	45					
Continuering pilotproject ASpelen met ruimte voor						70	70			

jeugd en jongeren@										
Gelderse impuls 2004 Europees Jaar Opvoeding door Sport						150				
Oost Gelderland op voetbalstelen (FIFA WK Voetbal > 20 jaar)							80			
Beleidsdoelen gezondheid en speelruimte								150	150	150
Beleidsdoelen sportparticipatie en sportvrijwilligers								200	200	200
Project "Meer Bewegen, Goed Eten, Minder Wegen"								200	200	200
Totaal	136	136	182	182	159	334	246	595	598	602

Om de doelstellingen uit de nota 'Speelveld in beweging' te kunnen realiseren en daarmee de beoogde verbetering van het sportklimaat in Gelderland, staan de volgende middelen ter beschikking: Extra incidentele middelen en structurele subsidie.

3.2.3. Extra incidentele middelen sport: provinciale begroting

In de afgelopen jaren hebben Provinciale Staten in het kader van de provinciale begroting meerdere malen een extra impuls aan het provinciale sportbeleid gegeven. Voor diverse sportprojecten zijn op incidentele basis extra financiële middelen beschikbaar gesteld. De vanaf 1999 door de Staten gehonoreerde projecten zijn in tabel 6 weergegeven. Eén van de projecten waarvoor Provinciale Staten extra middelen hebben vrijgemaakt, is de provinciale breedtesportimpuls. De rijksbijdrage in de Breedtesportimpuls vereist een additionele provinciale bijdrage. Voor de uitvoering van de provinciale breedtesportimpuls, die tot en met 2008 loopt, heeft het ministerie in totaal circa 575.000 euro beschikbaar gesteld. Door Provinciale Staten is jaarlijks in het kader van de begroting voor de uitvoering van de provinciale breedtesportimpuls 'matchingsgeld' beschikbaar gesteld.

3.2.4. Structurele subsidie: Gelderse Sport Federatie

Het beleid voor sport en bewegen maakt integraal onderdeel uit van het provinciaal sociaal beleid en voor de ondersteuning van sport en bewegen is een structureel budget opgenomen. De Gelderse Sport Federatie is de uitvoerder van het provinciale beleid voor sport en bewegen. In het kader van budgetsubsiëring maakt de provincie afspraken met de Gelderse Sport Federatie voor een periode van vier jaar over de te leveren diensten. Voor 2006 is als structureel subsidiebudget voor de Gelderse Sport Federatie een bedrag van 616.710 euro beschikbaar.

a) De subsidiemogelijkheden op provinciaal nemen ook behoorlijk toe. b) Er bestaat de mogelijkheid om 'matchingsgeld' aan te vragen indien er geen middelen zijn om een project zelf te financieren.

3.3 Wageningse budget

3.3.1 Wageningse begroting

De Wageningse begroting heeft weinig overeenkomsten met hoe de subsidiestromen landelijk en provinciaal worden besteed. Dit heeft voor een groot gedeelte te maken met de accommodaties die de provincies en de overheid niet hoeft te onderhouden. Zoals al eerder geconcludeerd zijn een aantal andere gemeenten wel actiever in het aanvragen van landelijke en provinciale subsidies.

In de verdeling van de Wageningse gelden wordt een onderverdeling gemaakt in:

- 1) Binnensportaccommodaties
- 2) Buitensportaccommodaties
- 3) Zwembad
- 4) Ondersteuning sportactiviteiten

In totaal voor de begroting over 2006 wordt een bedrag berekend van 2.165.000 Euro. Daarbij gaat 1.907.000 naar de eerste drie punten. Het overgebleven bedrag kan worden ingezet voor ondersteuning overige beleidsdoelstellingen. Een uitgebreid overzicht van de uitgaven\inkomsten staat in bijlage I.

3.3.2 Subsidies

In het verleden is besloten niet te veel in te gaan op landelijke en provinciale subsidiemogelijkheden. De reden hiervoor is dat de projecten vaak een 50/50 regeling hebben, na 3 of 4 jaar beëindigd worden, er niet voldoende personele capaciteit is, er weinig onderlinge samenwerking is tussen verschillende beleidsterreinen en er op het gebied van sport geen beleidsdoelstellingen zijn geformuleerd waar de projecten aan gekoppeld worden. De toelichting van deze punten is als volgt:

- De 50/50 regeling houdt in dat de helft van de kosten voor een project op rekening komen van de gemeente zelf. Hier moet geld voor vrijgemaakt worden wat met de huidig subsidie- en tarievenbeleid niet gemakkelijk is.
- Het feit dat het project maar 3 of 4 jaar een project word gefinancierd maakt het minder aantrekkelijk om aan mee te doen. Dit komt omdat er na die periode zelf het hele bedrag betaald moet worden of het project beëindigd moet worden.
- Er zijn de laatste jaren problemen geweest rond de invulling van de functie sportbeleidsambtenaar. Er is voldoende tijd nodig om projecten aan te vragen.
- Er is in het verleden weinig samengewerkt met andere beleidsterreinen. Er is wel degelijk een overlap met andere beleidsterreinen waarin samengewerkt zou kunnen worden (zie bijlage L).
- Het is een nadeel dat er moeilijk een koppeling gemaakt kan worden naar beleid. De afdeling sport heeft bijvoorbeeld op het moment geen nota waarin beleidsdoelstellingen geformuleerd zijn.

- a) De Wageningse begroting verschilt in samenstelling van de landelijke en provinciale omdat voornamelijk veel aan accommodaties wordt uitgeven.
- b) Er is besloten niet teveel in te gaan op de subsidiemogelijkheden.

4. Beleid

4.1 Introductie

In 1993 is er een beleidsnotitie geschreven door de sportbeleidsambtenaar. In 2003 is deze beleidsnotitie bekeken maar niet formeel aangepast. De gemeente Wageningen heeft (in samenwerking met de sportraad) gekozen de accenten vooral te houden op het subsidie- en tarievenbeleid. Vandaar dat deze punten verder zijn uitgewerkt in 4.2 en 4.3. Daarnaast is het belangrijk dat de accommodaties goed worden onderhouden. Dit is een zeer omvangrijke taak van een sportbeleidsambtenaar. De andere speerpunten en beleidsmaatregelen zijn verder uitgewerkt in bijlage M. De sportraad gebruikt de beleidsnotitie en het subsidie- en tarievenbeleid om beslissingen en maatregelen van de gemeente te toetsen.

Op dit moment wordt er door veel verschillende mensen aan het sportbeleid gewerkt. Een overzicht van deze werkzaamheden staat in bijlage K.

4.2 Tarievenbeleid

Het grootste gedeelte van het tarievenbeleid staat al geruime tijd vast (notitie tarievenbeleid 2001). Deze is ook terug te vinden in Sport en Gemeentelijke subsidies (herziene uitgave) 2003. Het tarievenbeleid wordt in principe eenmaal per 4 jaar aangepast. Dit doet men om de continuïteit in de ondersteuning van de sportverenigingen te waarborgen. Op het moment moet het weer aangepast worden. Bij de tarieven voor de binnensportaccommodaties is er een jaarlijkse indexatie. Voor de prijzen voor zalen en velden verwijs ik u naar bijlage E. Het tarievenbeleid heeft betrekking op de volgende accommodaties.

- Binnensportaccommodaties
- Buitensportaccommodaties
- Zwembad

4.2.2 Tarieven binnensportaccommodaties

Sinds 1989 wordt er gebruik gemaakt van de volgende basisregels:

- Het uurtarief van een sportzaal bedraagt 50% van dat van een sporthal
- Het uurtarief van een gymnastieklokaal bedraagt 25% van dat van een sporthal

De commerciële gebruikers van gemeentelijke binnensportaccommodaties hebben te maken met een huurprijs van 200% van het reguliere tarief.

4.2.3 Tarieven buitensportaccommodaties

Er is sinds 1993 een privatiseringsbeleid van de buitensportaccommodaties geweest. Hier zijn de opstallen eigendom van de bespelende verenigingen geworden. De velden zijn in eigendom van de gemeente gebleven met uitzondering van kunstgrasvelden die gemakkelijk zijn in het onderhoud. Voor de buitensportaccommodaties geldt in veel gevallen dezelfde regeling als voor de binnensportaccommodaties als het gaat om de commerciële tarieven.

Voor de golfclub zijn er aparte afspraken gemaakt omdat ze (minder intensief) gebruik maken van meerdere velden.

Door burgemeester en wethouders wordt in overleg met de afdeling sport besloten wat het maximaal aantal wedstrijden per veld is. Hierbij worden onder andere richtlijnen gehanteerd van het NOC-NSF. Deze staan ook in Rapportage Sport 2005\2006 (beschikbaar op de afdeling sport). De velden worden naarmate er meer gehuurd worden steeds duurder. Dit is besloten om optimaal gebruik (door de verenigingen) van de velden te stimuleren.

4.2.4 Tarieven zwembad

Voor het zwembad is bepaald dat de zwemverenigingen dezelfde prijs betalen als de verenigingen voor een sporthal. Voor de wedstrijden krijgen ze dus het verschil gecompenseerd tussen de werkelijke huurprijs van het bad en de uurprijs van een sporthal. Voor trainingsuren krijgen de zwemsportverenigingen het verschil gecompenseerd tussen de werkelijke huurprijs van het bad en 75% van de uurprijs van een sporthal. Hierdoor valt de subsidie door trainingsuren 25 % gunstiger uit dan de prijs voor een uur sporthal. Voor de zwemsportverenigingen gegeven zwemlessen betaalt de gemeente een bijdrage van 28 % in de kosten van een uur zwembad. Aan deze regelingen zit geen open einde. Het aantal gebruiksuren staat vast en verhoging kan alleen plaatsvinden met nadrukkelijke toestemming van het gemeentebestuur.

4.3 Subsidiebeleid

Deze subsidies staan verder uitgewerkt en omschreven in de deelverordening sport 2003 en in 'Sport en gemeentelijke subsidies' de herziene versie uit 2003. Er bestaan vijf subsidiemogelijkheden voor verenigingen om aan te vragen. Deze worden ongeveer eens in de vier jaar herzien.

- a) Een jaarlijkse subsidie per jeugdlid
- b) Een jaarlijkse subsidie in de kosten die gemaakt worden voor trainingen van jeugdleden
- c) Een jaarlijkse subsidie in de badhuur van zwemaccommodaties
- d) Een jaarlijkse subsidie in de kosten die sportorganisaties maken voor het groot onderhoud
- e) Een subsidie voor grote sportevenementen

Ad a) Het jeugdlid dient woonachtig te zijn in Wageningen

Ad b) De trainingen dienen te geven worden door opgeleide trainers

Ad c) Om tegemoet te komen in de hoge prijs van de accommodatie

Ad d) Welke direct met sport te maken hebben, dus niet kantine e.d.

Ad e) Landelijke of bovenregionale uitstraling of groot aantal deelnemers

Het grootste gedeelte van de inhoud van dit subsidiebeleid staat al sinds 1993 vast. Deze wordt meestal eens in de 4 jaar herzien door de sportbeleidsambtenaar in samenwerking met de accommodatiebeheer ambtenaar die de subsidies en tarifiering van verenigingen doet. De laatste keer is geweest in 2003. Het voordeel hiervan is dat er duidelijkheid en vastigheid ontstaat. Het nadeel ervan is dat er weinig ruimte is voor nieuwe initiatieven (zie ook 3.3.2).

4.4 Fonds groot onderhoud

Om de verenigingen te ondersteunen bij het onderhouden van de accommodaties bestaat al geruime tijd een fonds groot onderhoud. Deze regeling staat verder uitgewerkt in 'Sport en gemeentelijke subsidies' de herziene versie uit 2003. In dit document staan de verenigingen vermeld die aanspraak maken op een vergoeding bij onderhoud of renovatie. Er wordt rekening gehouden met de afschrijvingstermijn van de te vervangen onderdelen. De herziening van het fonds groot onderhoud staat momenteel op de politieke agenda van het collegebestuur.

4.5 Gesubsidieerde projecten

Er is momenteel één project gaande binnen de gemeente Wageningen die met subsidies gefinancierd wordt. Dit is het sportloket. Daarnaast zijn er nog twee projecten die een grote overlap hebben met sport maar niet door sport worden uitgevoerd. Dit zijn voorzieningen jongeren\sportbuurtwerk en de speelbus.

4.5.1 Het sportloket

Achtergrond

In 2003 is (in het kader van een subsidie-aanvraag Breedtesportimpuls) onder de sportverenigingen een inventarisatie uitgevoerd waaruit naar voren kwam dat veel sportverenigingen kampen met vragen waarop zij zelf of via hun sportbonden geen antwoord kunnen vinden. Dat zijn vragen op het gebied van:

- accommodaties:
 - onderhoud en renovatie
 - huur en verhuur
 - aankoop, verbouw en nieuwbouw
 - veiligheid, beheer en exploitatie
- financiën
 - subsidies
 - sponsoring
- overige onderwerpen: werving en behoud van kader en leden.

In het B&W voorstel uit 2004 worden verder als argumenten voor het opzetten van een sportloket genoemd:

- de steeds complexer wordende regelgeving waar sportverenigingen mee te maken krijgen, bijvoorbeeld op het gebied van legionella, BTW, brandveiligheid, accommodatieonderhoud en renovatie;
- de privatisering die grote gevolgen heeft (en heeft gehad) voor de buitensportverenigingen;
- de druk op de vrijwilligers die actief zijn bij de sportverenigingen;
- de sportinfrastructuur dient actief ondersteund te worden om deze op peil te houden.

Doelstelling

In de projectbeschrijving van september 2004 t.b.v. de subsidieaanvraag breedtesportimpuls wordt de volgende doelstelling aangegeven:

Ondersteunen van de sportverenigingen in Wageningen waardoor zij goed kunnen blijven functioneren binnen de ingezette privatiseringstendens en gewijzigde regelgeving. Aan deze doelstelling wordt inhoud gegeven door o.a.: verenigingsondersteunende activiteiten zoals workshops, cursussen en ondersteuningstrajecten

Uitvoering

Taakverdeling frontoffice-backoffice

Frontoffice: - intake van de vragen en digitale registratie daarvan
- beantwoorden van eenvoudige vragen
- doorsluizen van minder eenvoudige vragen naar de backoffice

Backoffice: - beantwoorden van minder eenvoudige vragen
- uitzetten van trajecten waarbinnen deze vragen kunnen worden beantwoord

Beoogd resultaat:

- één centraal punt voor alle complexe vragen op het gebied van sport
- opbouw van een kenniscentrum van sport- en sportgerelateerde zaken
- ondersteuning van sportverenigingen middels informatie en oplossen van knelpunten

Bemensing

De frontoffice wordt ingevuld door een medewerker van de gemeente Wageningen (10 uur per week)

De backoffice wordt ingevuld door Sportservice Ede (2 a 3 uur per week) daarbij in de eerste 2 jaar ondersteund door de Gelderse Sportfederatie 8 uur per week.

4.5.2 De speelbus

De gemeente Wageningen ontvangt een uitkering voor het project “Speelbus” in het kader van de BOS-impuls, een landelijke impuls voor Buurt Onderwijs en Sport. Voor het project zijn een aantal wijken binnen de gemeente geselecteerd. Het betreft de wijken Nude, de Boven- en benedenbuurt, De Buurt en de wijk Churchill- en Rooseveltweg. De belangrijkste doelgroep zijn de kinderen in de wijken in de leeftijdscategorie van 4 tot en met 12 jaar.

In aansluiting op de ontwikkelingen rondom wijkgericht werken en de Brede-Wijk-school vindt de verdere uitbouw van het speelbus-project plaats. Het speelbus-project wordt opgezet om achterstanden op het gebied van welzijn, onderwijs en sport en bewegen in de geselecteerde wijken te verminderen door middel van het inzetten van een speelbus. Het basisidee voor een speelbus is een aantal jaar geleden ontstaan vanuit een werkgroepverband waarin de gemeente Wageningen, Stichting Welvada, de politie, de Woningstichting en actieve wijkbewoners zitting hadden. Deze werkgroep ontwikkelde een plan voor een speelproject in de wijk Nude.

De aanleiding voor het opzetten van een speelproject was de afwezigheid van speelmogelijkheden in de wijk zelf. Het project wat toentertijd ontwikkeld is heeft geleid tot de investering in een negen meter lange lilakleurige bus gevuld met sport- en spelmaterialen zoals skelters, ballen etc. Kinderen van 4 tot 13 jaar kunnen momenteel van de Speelbus gebruik maken. Er vindt op diverse locaties in verschillende wijken spel- en sportaanbod plaats in Wageningen. De bus wordt bemenst door een medewerker van de stichting Welvada. Daarnaast wordt een beroep gedaan op vrijwilligers in de wijk.

Met behulp van de BOS-impuls wil de gemeente een stap verder zetten wat betreft de koppeling tussen het verminderen van achterstanden in de wijk en het laten bewegen

van kinderen in de leeftijd van 4 tot 13 jaar door middel van de speelbus. Het speelbusproject wordt vanuit de oorspronkelijke opzet doorontwikkeld tot een project waar gekozen wordt voor een samenwerkingsstructuur tussen kindgerelateerde voorzieningen in de wijk gecombineerd met het actief betrekken van de doelgroep bij de invulling aan sport en spel in de wijk. Gezamenlijk wordt een laagdrempelig sport- en speelaanbod ontwikkeld en aangeboden.

4.5.3 Voorzieningen jongeren/ sportbuurtwerk

De provincie Gelderland heeft middelen beschikbaar gesteld aan de gemeente Wageningen voor de ontwikkeling van het Klein Steden beleid (KSB). Binnen het programma Klein Steden Beleid is een project “Voorzieningen jongeren” opgenomen. Daarom is het nodig dat er voor de jeugd en jongeren voorzieningen op maat zijn waar zij gebruik van kunnen maken. Jongeren hebben recht op een eigen plek in de samenleving. Het is dus van groot belang dat er in hun directe leefomgeving activiteiten worden ondernomen die bijdragen aan het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden.

Middels de gelden voor KSB kunnen de voorzieningen voor jongeren in Wageningen uitgebreid worden met speelkooien, trapvelden, ontmoetingsplekken etc. Dit moet in de periode 2006 – 2007 gerealiseerd zijn. Sportbuurtwerk moet in combinatie met de uitbreiding van de voorzieningen bijdragen aan het stimuleren van het meer bewegen van jongeren. Daarnaast kan het sportbuurtwerk een alternatief bieden voor hangjongeren, zodat zij niet “afglijden” naar vervelende activiteiten die tot overlast kunnen leiden. Samenwerking met andere partijen is hierbij noodzakelijk. Logische partijen voor samenwerking zijn de welzijnsstichting, de Woningstichting, sportverenigingen, scholen en politie.

4.6 Uitbesteding beheer

De gemeente Wageningen heeft al ongeveer 15 jaar een samenwerkingsverband met Sportfondsen. Sportfondsen exploiteert op het moment het zwembad, de Vlinder, de Tarthorst en de Aanloop.

Sportfondsen groep is een exploitant en dienstverlener in de sport-, welzijns-, en recreatiebranche. Het doel is een optimale exploitatie te bereiken, waardoor een optimale waarde ontstaat voor een de volgende belanghebbenden: gemeente, verenigingen, consumenten en bedrijven. Sportfondsen exploiteert ongeveer 300 sportaccommodaties in Nederland.

- a) Het huidige sportbeleid concentreert zich met name op het in stand houden van goede accommodaties en het voeren van een eenduidig subsidie- en tarievenbeleid.
- b) Het sportloket is een project dat gefinancierd wordt door subsidies.
- c) Er zijn een aantal sportaccommodaties die worden geëxploiteerd door Sportfondsen.

5. Specifieke kenmerken Wageningen

5.1 Sportaanbod

Wageningen heeft ruim 40 sportverenigingen (zie 5.5). Hierbij zijn de studentensportverenigingen niet meegerekend. Er is vooral een ruim aanbod van binnensportaccommodaties, dit is namelijk te vergelijken met Ede dat veel meer inwoners heeft (100.000). Door de kleine schaal moet Wageningen efficiënt omspringen met de beschikbare ruimte. Hierdoor worden de accommodaties zoveel mogelijk multifunctioneel ingezet. Een overzicht van de accommodaties staat in 5.6.

In het overzicht van 5.5 staan de uitkomsten van een recente enquête. Van de 40 verenigingen hebben 24 sportverenigingen gereageerd. Deze 24 verenigingen vertegenwoordigen een totaal van ruim 8000 leden. Het geschatte aantal leden van sportverenigingen samen is 12.000. Het Excel bestand: verenigingen.xls, zal beschikbaar zijn bij de sportbeleidsambtenaar. Zodoende is er de mogelijkheid om (geselecteerde) groepen met elkaar te vergelijken.

Het overzicht van 5.6 geeft informatie over sportaccommodaties. Daarin staat onder andere het aantal velden en zalen. Dat kan vergeleken worden met Rapportage Sport 2005\2006 (16). Verder geeft het nog informatie over de eigenaar, het beheer en de exploitatie. Het bestand (accommodaties.xls) zal ook beschikbaar zijn bij de sportbeleidsambtenaar.

- a) Vooral het aanbod van binnensportaccommodaties is kwantitatief goed in vergelijking met bijvoorbeeld Ede.
- b) Sportaccommodaties worden zoveel mogelijk multifunctioneel ingezet.
- c) Er zijn in Wageningen ongeveer 12.000 leden bij sportverenigingen aangesloten.

5.2 Studenten in de sport

Ongeveer één op de vier personen in Wageningen is student (ongeveer 8.000 studenten op een bevolking van ruim 35.000). De stad Wageningen is in 2002/2003 uitverkozen tot universitaire sportstad van het jaar. Dit kwam door de goed kwaliteit van Universitair Sportcentrum de Bongerd. Dit was volgens het bestuur van Universitair Sportcentrum de Bongerd te danken aan het complete sportaanbod en de bereikbaarheid. Dit betekent dat de studenten goede mogelijkheden hebben om te sporten.

De schatting van het aantal studenten is gedaan door Thymos. Thymos behartigt de belangen van de sportende student in Wageningen. Zij werken voornamelijk samen met Universitair Sportcentrum de Bongerd. Naar schatting van de WSA (Wageningse Studenten Administratie) zijn er ongeveer 4500 studenten aan de Wageningen Universiteit. Van deze studenten woont 80 % in Wageningen. De hierboven genoemde 8.000 studenten bestaan naast de 'reguliere' studenten ook uit de zogenaamde Aio's (afgestudeerden die bezig zijn met promotieonderzoek) en afgestudeerden en gestopte studenten die nog geen baan hebben. Er zijn ook nog studenten die studeren in de omliggende steden als bijvoorbeeld Ede, Arnhem en

Nijmegen. Een aantal studenten is nog thuiswonend en sporten wel in Wageningen. Dit laatste maakt voor het aantal studenten niet zoveel uit maar het geeft wel aan dat er veel ‘Wageningse’ studenten gebruik maken van sportfaciliteiten in Wageningen en in het bijzonder van Universitair Sportcentrum de Bongerd.

Thymos wil een zo breed mogelijk scala aan sportactiviteiten aanbieden. Dit betekent dat zij naast 19 studentensportverenigingen, waar 828 sporters deel van uit maken, een 17-tal ‘burgerverenigingen’ subsidieert als studenten daar lid van willen worden. De subsidie bedraagt maximaal 30 Euro per student per jaar. Er is daarnaast een aantal studenten, die lid zijn van (de zogenaamde) burgersportverenigingen. Deze aantallen zijn onbekend.

Het is mogelijk om als student een sportpas aan te vragen. Voor een student aan de WUR is dat tarief 50 Euro per jaar. Voor een student aan een andere MBO of HBO instelling buiten Wageningen is dat tarief 100 Euro. Op het moment zijn er 4948 sportkaarthouders waarvan 4039 studenten. Er mag een percentage niet studenten een sportpas aanvragen. Met de sportpas kunnen de studenten:

- Lid worden van een studentensportvereniging
- Gebruik maken van alle ‘recreatie-uren’ in het Sportfondsenbad
- Meedoen aan het programma Sport en Bewegen

Het programma sport en bewegen is een aanbod van in totaal 53 verschillende sportactiviteiten. In de sportactiviteiten is zelfs een gradatie aangebracht in moeilijkheidsniveau waarbij een student de activiteit kan kiezen die bij hemzelf past.

De 10% regeling is afgeschaft in 2001. Deze zorgde ervoor dat er maximaal 10% niet-studenten lid mochten zijn van een studentensportvereniging. Daarvoor in de plaats is het convenant “afvloeiing niet-studenten bij studentensportverenigingen” gekomen. Dit convenant is er gekomen, doordat Thymos zich richt op studentensport en daarom het aantal niet-studenten binnen studentensportverenigingen wil beperken. Eerstejaars afgestudeerden kunnen een sportkaart kopen en van alle faciliteiten gebruik blijven maken. Van twee tot vijf jaar na afstuderen valt er een verenigingskaart aan te schaffen, die de mogelijkheid biedt lid te blijven van een studentensportvereniging (van de overige faciliteiten mag men dan geen gebruik meer maken). Op het moment zijn er 20 personen die er gebruik van maken. Na vijf jaar afgestudeerd te zijn vervallen alle rechten.

- a) Wageningen is uitgeroepen tot universitaire sportstad van het jaar 2002/2003.
- b) De studenten maken voor het sporten vooral gebruik van Universitair Sportcentrum de Bongerd.
- c) Voor de studenten is het sportaanbod heel veelzijdig in de vorm van de vele studentensportverenigingen en een kwalitatief goede accommodatie.
- d) Door de subsidiëring vanuit de universiteit betalen de studenten betrekkelijk weinig voor hun sport.
- e) Er is een convenant dat moet zorgen voor afvloeiing van niet-studenten bij studentenverenigingen.

5.3 Allochtonen in de sport

Wageningen heeft een gemiddeld aantal allochtonen (zie ook 2.1). Opvallend is dat Wageningen een veelvoud (ca.165) van nationaliteiten binnen de gemeente heeft. Dit zou kunnen komen door de wereldwijde uitstraling van de universiteit. Dit heeft bijvoorbeeld als gevolg dat er sporten worden beoefend in Wageningen die in andere steden niet worden beoefend zoals b.v. cricket.

- a) Door de aanwezigheid van vele nationaliteiten is er een gevarieerd aanbod.

5.4 Ongeorganiseerde sport

Het aantal individuele (onorganiseerde) sporten zal zich in de toekomst meer gaan ontwikkelen. Dit is ondermeer af te lezen in de landelijke trends. Er zijn geen cijfers te vinden over ongeorganiseerde sport in Wageningen. Om een goed beeld te krijgen van de ontwikkeling van ongeorganiseerde sport is het raadzaam om te kijken in Rapportage sport 2005/2006 van het SCP (Sociaal Cultureel Planbureau).

De gemeente zal op een bepaalde manier in moeten spelen op de wensen van de ongeorganiseerde sporter. Hierbij hoort onder meer het onderhoud en aanleg van paden. De gemeente kan bijvoorbeeld een skeeleroute uitstippelen met aanduidingsborden of bepaalde tekens. De individuele ongeorganiseerde sporters zijn ondermeer de fitnessers, wandelaars, joggers, skaters en paardrijders. De fitnesscentra zijn ook landelijk gezien in opkomst. De gemeente heeft geen fitnesscentra in beheer. Toch zijn er bijna 4000 personen ingeschreven bij de verschillende fitnesscentra in Wageningen.

- a) Op dit moment is nog weinig aandacht voor de ongeorganiseerde sport.
- b) Het grote aantal sporters in fitnesscentra onderstreept toename in de individualisering van sporters.

5.5 Overzicht van de sportverenigingen

Naam bestand: verenigingen.xls

Club	Aantal leden	Toekomstverwachting leden	Locatie	Bezetting accommodatie	Behoeftes aan meer accommodatie	Financiële situatie	Financiële situatie in de toekomst
SKV	750	T	de Zoom	O	J	X	X
Golfclub	500	G	de Zoom	G	J	E	O
ONA 53	550	G	van Ketwich Verschuur	G	J	G	O
WAVV	720	T	van Ketwich Verschuur	O	J	G	O
Cricket Club	22	G	de Bongerd	G	J	G	Vs
Sans Fumeurs	96	G	WICC	G	J	G	O
SKV Korfbal	65	T	Dolderstraat	G	X	G	Vb
SHOT	84	G	Churchilweg	G	N	G	O
WSDV	67	T	Grintweg	G	X	G	Vb
De Rijn	540	G	Zwembad	O	J	M	O
Impuls	240	G	de Vlinder	X	J	M	Vb
Invicta	104	G	de Vlinder	G	N	G	Vs
Kantjils	179	G	de Vlinder	O	J	G	O
La Prime	52	G	de Bongerd	G	N	E	O
Vrije Slag	26	G	de Bongerd	Nvt	N	G	O
NVLTB	1040	G	de Bongerd	G	N	X	X
Pluto	228	T	Tarhorst	O	N	G	Vs
STW	239	T	Utrecht Nijmegen	Nvt	Nvt	E	O
SSS	430	X	Hollandseweg	X	J	X	X
VADA	390	T	Dolderstraat	G	J	X	O
WSR ARGO	380	A	Jachthaven	G	X	M	Vs
WsV VADA	609	G	Jachthaven	O	J	G	O
TCW	244	G	Clubhuis Nudepark	Nvt	N	X	X
WMHC	999	T	de Bongerd	G	N	G	O
Totaal	8554						

Legenda

T=Toename
G=Gelijk
A=Afname
X=Onbekend

O=Overbezetting
G=Goede bezetting
S=Slechte bezetting
X=Onbekend

J=Ja
N=Nee
X=Onbekend

E=Erg gezond
G=Gezond
M=Minder gezond
X=Onbekend

Vb=Verbetering
O=Onveranderd
Vs=Verslechtering
X=Onbekend

5.6 Overzicht van de sportaccommodaties

Naam bestand: accommodaties.xls

Locatie	Eigenaar	Beheer	Exploitatie	Aantal clubs\ leden	Aantal velden/zalen
Buitensport-locaties					
de Zoom	Gemeente	Gemeente	Gemeente	5	2 wetra-, 1 rugby-, 1 korfbal-, 2 trainings- en 6 gewone velden
Van Ketwich	Gemeente	Gemeente	Gemeente	2	2 trainings- en 5 gewone velden
Verschuur	Gemeente\ particulier	Gemeente	Gemeente	1	1 gewoon en 1 kunstgrasveld
Hollandseweg	WUR	WUR	WUR		
De Bongerd	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
Jachthaven	Gemeente	Stichting tot behoud stadion	Stichting tot behoud stadion		
Stadion de Wageningse Berg	Gemeente	Wageningse Berg	Wageningse Berg		
Dolderstraat	Gemeente	Gemeente	Gemeente	2	1 gewoon en 1 kunstgrasveld
Binnensport-locaties					
<u>Gymzalen</u>					
Marijkeweg	Gemeente	Gemeente	Gemeente		1 x gymzaal
Schaepmanstraat	Gemeente	Gemeente	Gemeente		1 x gymzaal
<u>Sporthallen</u>					
de Aanloop	Gemeente	Sportfondsen	Sportfondsen	6	sporthal (2 x sportzaal, 4 x gymzaal)
de Vlinder	Gemeente	Sportfondsen	Sportfondsen	13	2 x sporthal (6 x gymzaal)
Olympiahal	Particulier	Particulier	Particulier	Onbekend	sporthal (indeling onbekend)
De Bongerd					onbekend
Tarhorst	Gemeente	Sportfondsen	Sportfondsen	4	sportzaal (2 x gymzaal)
<u>Zwembaden</u>					
Sportfondsenbad	Gemeente	Sportfondsen	Sportfondsen		
<u>Sportscholen</u>					
Bodyline	Particulier	Particulier	Particulier	1100	
Aaras	Particulier	Particulier	Particulier	225	
de Plataan	Particulier	Particulier	Particulier	2400	
Tarhorst	Particulier	Particulier	Particulier	150	

Bij de verhuur van zalen wordt onderscheid gemaakt tussen: sporthal, sportzaal en gymzaal. Dit heeft te maken met de ruimte en de prijs van de verhuur.

5.6.1 Plattegrond Wageningen met accommodaties

Onoverdekte Locaties

1. De Zoom
2. J.D. van Ketwich Verschuur
3. Dolderstraat
4. Hollandseweg
5. De Bongerd (tevens overdekt)

Overdekte Locaties

Gymzalen

6. Gymzaal de Marijkeweg
7. Gymzaal Schaepmanstraat

Sporthallen

8. Sporthal de Aanloop
9. Multifunctioneel sportcentrum de Vlinder
10. Sporthal Olympia
11. Sportzaal de Tarthorst

Sportscholen

12. Sportcentre Bodyline
13. Sportinstituut Aaras
14. Sportcentrum de Plataan
15. Fitnesscentrum Fysiofit Tarthorst 2000

Zwembaden

16. Sportfondsenbad de Bongerd

Diversen

17. Jachthaven
18. Stadion de Wageningse Berg

6. Aanbevelingen voor beleid

Aanbeveling 6.1

Sportbeleid dient afgestemd te worden op landelijk en provinciaal sportbeleid.

Waarom:

Uit de landelijke trends, ontwikkelingen en speerpunten van de overheid op het gebied van sport zijn verschillende belangrijke punten te halen (hoofdstuk 1). Het gaat de overheid met name om de bestrijding van overgewicht en het bevorderen van integratie. Aangezien deze landelijke punten ook van toepassing zijn op Wageningen zal men het beleid mede hierop af moeten stemmen. Wageningen verschilt immers niet veel van landelijke gemiddelden (2.1 en 2.3).

Doordat landelijk gezien de rol van sport steeds belangrijker wordt gevonden, mede omdat sport meervoudige doelen dient (o.a. bestrijden overgewicht, bevorderen integratie), nemen ook de subsidies behoorlijk toe (3.1 en 3.2). Het beleid hoeft niet perse op de subsidiemogelijkheden te worden afgestemd maar kan wel als ondersteuning dienen. Het feit dat andere (middelgrote) gemeenten sportbeleid voeren met uiteenlopende (meervoudige) doelen, valt op door het lezen van andere sportbeleidsnota's (onder andere die van Middelburg, Leiden, Ede, Tiel en Nijmegen).

Hoe:

In de sportbeleidsnota van 2006 zal aandacht besteedt moeten worden aan problematiek (wat ook in het landelijke beeld naar voren komt) dat met sport is op te lossen. Hierbij zal samenwerking gezocht kunnen worden met andere beleidsterreinen (zie ook: aanbeveling 6.2).

Aanbeveling 6.2

Bij het opstellen van sportbeleid dient de relatie en mogelijke afstemming met andere beleidsterreinen onderzocht te worden.

Waarom:

Op het moment is er een landelijke ontwikkeling gaande dat sport niet alleen als doel wordt gezien maar steeds meer als middel om doelen te bereiken. Niet alleen de doelen uit aanbeveling 6.1 vallen door middel van sport te bereiken maar er zijn andere doelen waar samenwerking met sport mogelijk is. Om een beter beeld te krijgen van de mogelijkheden om sport in te zetten in samenwerking met andere beleidsterreinen verwijs ik naar bijlage L. Overgewicht is bijvoorbeeld op het moment een van de vier speerpunten van gezondheidsbeleid in Wageningen.

De themamiddag is een aanzet geweest tot verdere samenwerking. Er is geconcludeerd dat er veel overlap is met andere beleidsterreinen en dat hier verder naar gekeken zou moeten worden. De andere conclusie was dat sport een goed middel is om doelen te behalen die op andere beleidsterreinen liggen. Hier zijn soms subsidies aan gekoppeld. Er moet geïnventariseerd worden of dit soort projecten te concretiseren zijn. Bij de inventarisatie moet ook rekening gehouden worden met de

doelstellingen die in het collegeprogramma (2006-2010) staan en/of met de wensen van B&W.

De voorwaarde voor een goede samenwerking met andere beleidsterreinen bestaat onder andere uit het maken van duidelijke afspraken. De beleidsdoelstellingen van sport moeten worden afgestemd met andere beleidsterreinen zodat er sprake is van geïntegreerde beleidsdoelstellingen. Bij het aangaan van een samenwerking moet ook duidelijk worden vastgelegd wie de verantwoordelijke is. Op het moment zijn de speelbus (4.5.2) en het sportbuurtwerk (4.5.3) projecten die overlap hebben met andere beleidsterreinen. Zij worden momenteel niet uitgevoerd door de afdeling sport.

Hoe:

Er zijn een aantal mogelijkheden tot samenwerking met andere beleidsterreinen in de vorm van projecten. Hier zijn ook subsidiemogelijkheden voor. Er is zelfs 'matchingsgeld' beschikbaar (3.2.3). Ook is er de mogelijkheid van subsidiering vanuit andere beleidsterreinen. Deze mogelijkheden zullen verder moeten worden onderzocht.

Aanbeveling 6.3

De structuur van het huidige subsidie- en tarievenbeleid moet in stand gehouden worden, de invulling ervan kan worden herzien.

Waarom:

Voorheen is er met name sprake geweest van voorwaarden scheppend beleid (zowel landelijk als in Wageningen). Kwalitatieve en kwantitatieve accommodaties zijn daarin het belangrijkste met daarnaast vormen van subsidie- en tarievenbeleid (zie 4.2 en 4.3). Het verdient aanbeveling om in ieder geval deze structuur in stand te houden. Het schept duidelijkheid naar de verenigingen en verenigingen zijn financieel afhankelijk van het subsidie- en tarievenbeleid. Op het moment dat er teveel in het subsidie- en tarievenbeleid wordt gesneden komen sommige verenigingen in de financiële problemen.

Het tarievenbeleid werkt al jaren op basis van gemiddelden. Er zijn gemeenten die de volledige huurprijs vragen en dan subsidies geven. Dit levert zowel voor de verenigingen als voor de gemeente extra werk op. Door uit te gaan van gemiddelden, die regelmatig aangepast worden is dit onderdeel overzichtelijk. De jeugdlidsubsidies, waarbij alleen subsidies verstrekt worden indien er opgeleid kader aanwezig is, bestaat al vele jaren. Het wijzigen van deze subsidies zal een aanzienlijk effect hebben op enkele verenigingen.

Dit betekent niet dat deze manier van sportbeleid voeren in stand gehouden moet worden. Een nadeel van het beleid is dat er geen extra middelen vrij gemaakt kunnen worden voor projecten die gedeeltelijk met subsidies aangevraagd kunnen worden (zie aanbeveling 6.1 en 6.2). Er zal onderzocht moeten worden of het subsidie- en tarievenbeleid aangepast moet worden. Het financieel beleid zou overzichtelijker zijn als er twee soorten budget waren. Een voor het subsidie- en tarievenbeleid en de ander voor projecten. Het gedeelte voor de projecten zou dan afgestemd kunnen worden op het collegeprogramma 2006-2010 of op de wensen van B&W.

Om de invulling van het subsidie- en tarievenbeleid te kunnen wijzigen zal men rekening moeten houden met de kwaliteit van de accommodaties (Wageningen bezit kwalitatief goede binnensportaccommodaties, zie 5.1), het gemiddeld besteedbaar inkomen (Wageningen heeft een meer dan gemiddeld besteedbaar inkomen, zie 2.2), de financiële situaties van de verenigingen (zie 5.5 en bijlage G). Er zal ook gekeken kunnen worden naar tarieven in omliggende gemeenten of naar landelijke gemiddelden (rapportage sport 2005\2006).

Hoe:

Het subsidie- en tarievenbeleid zal wat betreft de structuur niet aangepast hoeven te worden. Het zal wel regelmatig herzien moeten worden zoals nu al het geval is. Mocht er besloten worden om de invulling van het subsidie- en tarievenbeleid aan te passen dan moet er rekening gehouden worden met een aantal factoren zoals de kwaliteit van de accommodaties, omliggende gemeenten en de financiële situaties van de verenigingen.

Aanbeveling 6.4

Dit document moet regelmatig aangepast worden, met name de Wageningse maatschappelijke ontwikkelingen.

Waarom:

Er is een aantal Wageningse ontwikkelingen waar de afdeling sport van op de hoogte moet zijn. Voorbeelden hiervan zijn de aanleg van een nieuwe woonwijk (2.5), de behoefte aan een (nieuwe) sportaccommodatie (bijlage O), en het ontstaan van problemen rond vrijwilligers (2.3). Door op de hoogte te zijn van deze ontwikkelingen kan men beter op langere termijn beleid voeren. Een voorwaarde hiervan is dat de sportbeleidsambtenaar een goed contact onderhoud met het cluster plannen, de verenigingen en de andere afdelingen (bijlage L).

Een voorbeeld is de bouw van een nieuwe woonwijk. Het cluster plannen houdt rekening met plannen die vastgelegd zijn in beleidsnota 's. De auteur van de sportnota moet hiermee dus rekening houden. Voor een gedeelte zal er geld beschikbaar komen uit het 'totale' (bouw)project. Voor sportaccommodaties is dit ca. 10 % maar er bestaat een kans dat door verplaatsing/renovatie van sportaccommodaties er toch geld beschikbaar moet zijn.

Een ander voorbeeld is de belasting voor vrijwilligers. Er is onder andere uit signalen tijdens het sportdebat naar voren gekomen dat de regelgeving zo langzamerhand teveel wordt voor de vrijwilligers. De gemeente zal er goed aan doen door hier tijdig op in te springen. Een aantal regels zijn landelijk vastgesteld (en moeilijk te veranderen) maar anderen niet. De gemeente zal er goed aan doen om te inventariseren wat ze wel aan kunnen passen. Vereenvoudiging van de regelgeving zou voor de vrijwilligers veel helpen. De gemeente laat hierdoor ook aan verenigingen zien dat zij een proactief beleid voert en inspeelt op signalen vanuit de verenigingen. Dit wordt gewaardeerd.

Hoe:

De sportbeleidsambtenaar moet een goed contact onderhouden met het cluster plannen, de verenigingen en de andere afdelingen. Hierdoor zal er sneller ingespeeld kunnen worden op ontwikkelingen en kan men gemakkelijker beleid voeren op lange termijn.

Aanbeveling 6.5

Het overzicht van verenigingen en accommodaties moet bijgehouden worden.

Waarom:

In dit rapport is een begin gemaakt met een overzicht van verenigingen en accommodaties. Door bijvoorbeeld regelmatig de ledenaantallen van sportverenigingen in kaart te brengen kan men verschuivingen per sport, per vereniging maar ook de (on)georganiseerde sport als geheel in de gaten houden. Hierdoor zou het sportbeleid beter in kunnen spelen op toekomstige behoefte aan sportaccommodaties.

Door het overzichtelijk maken van accommodaties kunnen in de toekomst gemakkelijker keuzes worden gemaakt. Voorwaarde is dan wel dat het verder uitgewerkt moet worden. Er zou dan een overzicht gemaakt moeten worden in de bespelingsgraad van de accommodaties (accommodatiebeheerders), wensen/mogelijkheden tot aanleg van nieuwe accommodaties (verenigingen), onderhoudskosten van de accommodaties (4.4 en accommodatiebeheerders), en afschrijvingstermijnen in relatie tot de staat van de accommodatie (accommodatiebeheerders). Zodoende kan men gemakkelijker beleid voeren wat ook voor de lange(re) termijn onderzocht is en wat te verantwoorden is aan de verenigingen. Voor een gedeelte zijn deze gegevens bekend en worden al bijgehouden. Het verzamelen en in kaart brengen van al deze gegevens zal daarom relatief eenvoudig zijn.

Hoe:

Regelmatig zal deze informatie aangepast moeten worden. De informatie die tot zover verkregen is staat opgeslagen in de volgende bestanden: verenigingen.xls en accommodaties.xls. Deze bestanden zijn aanwezig op de afdeling sport.

Aanbeveling 6.6

De relatie met Sportfondsen moet verhelderd worden.

Waarom:

De accommodatie van de Vlinder voldoet volgens de bespelende verenigingen niet helemaal aan de verwachtingen (bijlage O). De verenigingen gaan met de klachten naar Sportfondsen en die verwijzen weer naar de gemeente.

Sportfondsen maakt meerjaren onderhoudsplanningen van de accommodaties die ze beheren. De gemeente betaald dit onderhoud. Het nadeel is dat Sportfondsen de enige beheerder is van gemeentelijke sportaccommodaties in Wageningen. Zodoende heeft

de gemeente weinig keuzemogelijkheden. Het kan voorkomen dat afspraken rondom tarieven niet nagekomen worden omdat de gemeente dit moeilijk kan controleren.

De gemeente doet ook een gedeelte van de planning van de accommodaties. Zodoende ontstaan er wel eens miscommunicaties tussen de gemeente en Sportfondsen.

Hoe:

Er moeten nieuwe afspraken gemaakt worden met Sportfondsen m.b.t. de accommodaties die zij exploiteren.

Aanbeveling 6.7

Er moet meer afstemming komen in WERV verband.

Waarom:

Onder andere uit het sportdebat (bijlage N) en de gesprekken met de verenigingen (bijlage O) is naar voren gekomen dat het interessant zou zijn om in WERV verband sportevenementen te organiseren of gezamenlijk accommodaties aan te leggen. Voorbeelden van sportevenementen die goed in WERV verband georganiseerd zouden kunnen worden zijn: Een wielervedstrijd of een marathon.

Er zijn mogelijkheden om gezamenlijk een sportaccommodatie aan te leggen zoals: Een zwembad, een kunstijsbaan of een golfbaan. Op het moment is het zwembad in Wageningen erg vol gepland (bijlage N) en moet men soms uitwijken naar Ede. Er is nog steeds een wens om een kunstijsbaan aan te leggen. De schaatsers moeten momenteel ver uitwijken om te kunnen schaatsen. Daarnaast is de golfclub actief bezig om te kijken of ze ergens een volwaardige 18 holes golfbaan aan kunnen leggen (bijlage O).

Het is het onderzoeken waard of men gezamenlijk aan topsportpromotie of betaald voetbal kan doen (bijlage N).

Hoe:

Regelmatig vergaderen in WERV verband. Daarbij zouden ook initiatiefnemers van evenementen en initiatiefnemers voor de bouw van nieuwe sportaccommodaties uitgenodigd moeten worden.

Aanbeveling 6.8

Er moeten geen hoge verwachtingen van de gemeente zijn op het gebied van de maatschappelijke functie van de verenigingen.

Waarom:

Een van de wensen van de vorige wethouder was om te inventariseren of de verenigingen hun maatschappelijke functie zouden willen versterken. Na het onderzoek in de vorm van enquetes (bijlage is G) is gebleken dat de verenigingen hier niet aan toe zijn. Ze willen de vrijwilligers niet teveel belasten en ook de regelgeving

maakt het te ingewikkeld of onhaalbaar. Het gaat met name om kinderopvang en om de buitenschoolse opvang.

Hoe:

Voorlopig geen nieuwe initiatieven op het gebied van de maatschappelijke functie van verenigingen onderzoeken\uitbreiden, tenzij de wetgeving op belangrijke punten wijzigt.

7. Bronvermelding

Literatuur:

- Straatman, W., (1993) Sportnota Wageningen
- Sportbeleidsnota's Tiel, Middelburg, Leiden en Ede
- Breedveld, B., Rapportage Sport 2005\2006
- Van den Heuvel, M., (2005) Sportbonden op weg naar 2010 (NOC-NSF)
- Onbekend, (2002) Samenwerking in de BOSdriehoek (NISB)
- De Vries, R., (2003) Quick Scan Breedtesportimpuls
- Duivenstein, P., (1999) Quick scan J-score
- Dieperink, L (2003), Wet en regelgeving voor sportverenigingen
- Onbekend, (2000) Gezond bewegen en veilig sporten
- Onbekend, (2006) Beleidsnota sport 2002-2006 Nijmegen
- Jans, R. (1995) Een goed rapport

Websites:

- NOC-NSF, notitie uit 2004, 'relevante trends en ontwikkelingen' (www.sport.nl),
- 'tijd voor sport' nota VWS, 2005 (www.vws.nl)
- Provinciale sportnota, 'Speelveld in beweging' (www.gelderland.nl)
- <http://www.iossport.nl> (overkoepelende orgaan provincies)
- <http://www.gelderland.nl> (sociale atlas)
- www.rivm.nl (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu)

8. Nawoord

Ik heb met veel plezier gewerkt aan de stage. Het was een stage van vier maanden. De sportraad was de initiatiefnemer van deze stage. Paulien Adamse was mijn persoonlijke begeleidster. Daarnaast hebben de andere leden van de sportraad mij geadviseerd over de inhoud. Ik heb voornamelijk op het stadhuis gewerkt. Zodoende had ik de beschikking over gegevens uit het archief en waren er stukken aanwezig op de afdeling sport. Binnen de gemeente waren er een aantal personen waar ik terecht kon met vragen. In eerste instantie was dat Ad Simons en later Henk Wentink. In een later stadium heeft ook Willem Straatman, voorheen de sportbeleidsambtenaar, geholpen met het verslag.

Het laatste officiële stuk op het gebied van sport is uit 1993. In 2003 was er een opzet voor nieuw sportbeleid maar dat is nooit verder uitgewerkt. Zodoende was, en is er nog steeds, een hoop werk te verrichten op het gebied van sport. Het maken, en het uitvoeren van sportbeleid, is een taak die veel tijd vergt. De invulling van de functie sportbeleidsambtenaar heeft de laatste jaren wijzigingen gekend en heeft perioden gehad dat er geen vaste sportbeleidsambtenaar was. Dit heeft ook zijn gevolgen gehad voor de sport. De mening van de verenigingen is dan ook dat de gemeente een ad-hoc beleid voert. De reden dat de verenigingen toch redelijk tevreden zijn komt waarschijnlijk door de goede staat van de accommodaties, de redelijke prijzen en de subsidies die ze ontvangen.

Het uitvoeren van sportbeleid valt en staat met de beschikbare middelen. Zowel het beschikbare budget als het aantal uren die beschikbaar zijn bepalen de kwaliteit van dit beleid. Het opstellen van de (nieuwe) sportnota zal veel tijd in beslag gaan nemen. Aangezien de grootste uitgaven van de gemeente op het gebied van de accommodaties liggen zal daar ook de meeste winst gehaald kunnen worden. Hier zal ook in de sportnota aandacht aan besteed moeten worden. Dit is een onderwerp waar ik me niet verder in verdiept heb. De uitgangspunten voor mijn stage waren voornamelijk de al aanwezige stukken, de enquête en de interviews.

9. Dankwoord

In eerste instantie wil ik Paulien Adamse bedanken voor haar toewijding. Ze heeft me erg geholpen met dit adviesrapport. Zij is door haar bestuurlijke functie bij Pallas en haar functie in de sportraad erg betrokken bij de sport in Wageningen. Ze heeft de kwaliteit om de zaken scherp te analyseren en ze vervolgens in perspectief te plaatsen. Door haar werk als wetenschappelijk onderzoeker kan ze alles scherp formuleren en heeft ze veel kennis op het gebied van het schrijven van dergelijke rapporten. Zij is aanwezig geweest op twee vergaderingen om me een beoordeling te geven voor mijn studie en we hebben tijdens deze stageperiode regelmatig contact gehad.

Ik wil Willem Straatman bedanken voor het feit dat hij altijd bereidwillig was om me te helpen. Door de afwezigheid van de huidige sportbeleidsambtenaar, Jan van de Berg, heeft hij me antwoord gegeven op de dingen die ik onduidelijk vond. Hij heeft me ook achtergrondinformatie gegeven over onder andere de accommodaties.

Hiernaast wil ik nog een aantal personen in het kort bedanken. Hans Vellema, die is meegegaan naar het Vlinderoverleg en me heeft geholpen met het afronden van het rapport, Ad Simons, Marga Keizer, Henk Wentink en Ada Hink. Daarnaast de mensen op mijn afdeling op de gemeente, Anita Wiersinga, Jan Verwoert en Rudi de Jager waar ik incidenteel vragen aan kon stellen.

Als laatste wil ik de gemeente als geheel bedanken voor de mogelijkheid en medewerking met betrekking tot mijn stage. Het was een erg leerzame ervaring en ik hoop dat dit rapport goed ontvangen wordt.

10. Bijlage

A. Overzicht van de verenigingen

Geïnterviewde verenigingen

Voetbalclubs

Naam vereniging: Voetbalvereniging W.A.V.V.

Datum van oprichting: 21-11-1925

Website: www.wavv.nl

Secretaris: W. Vaquier Droop

Voorzitter: R. Vermeer

Emailadres: -

Telefoonnummer: 410401

Naam vereniging: Voetbalvereniging O.N.A. '53

Datum van oprichting: 07-06-1953

Website: www.ona53.nl

Secretaris: Hans Vellema

Voorzitter: Willem Pater

Emailadres: hansvellema@planet.nl

Telefoonnummer: 418129

Naam vereniging: Voetbalvereniging S.K.V.

Datum van oprichting: 15-05-1930

Website: www.skv-voetbal.nl

Secretaris: Ep Maalderink

Voorzitter: Joop Theunissen

Emailadres: ep.maalderink@planet.nl

Telefoonnummer: 412166

Naam vereniging: Voetbalvereniging W.V.V. Wageningen

Datum van oprichting:

Website: www.dsw.nl/vrijetijd/sportclubs/wvv.php

Secretaris: J. Vliege

Voorzitter: A.Hink

Emailadres: j.vliege@planet.nl

Telefoonnummer: 410792

Naam vereniging: Voetbalvereniging GVC

Datum van oprichting: 14-03-1903

Website: www.ddsw.nl/vrijetijd/sportclubs/gvc.php

Secretaris: H. Maat

Voorzitter: L.Bors

Emailadres: nila.taminiau@hotmail.com

Telefoonnummer:

Volleybalclubs

Naam vereniging: Volleybalvereniging Scylla
Datum van oprichting:
Website: www.scylla.info
Secretaris: O. Boter
Voorzitter: L.Elzenga
Emailadres: j.bulens@chello.nl
Telefoonnummer: 416968

Naam vereniging: Volleybalvereniging Invicta
Datum van oprichting:
Website: www.invicta.nl
Secretaris: J. Dechering
Voorzitter:
Emailadres: juul.dechering@capgemini.nl
Telefoonnummer: 413211

Korfbalclubs

Naam vereniging: Korfbalvereniging VADA
Datum van oprichting:
Website: www.vada-korfbal.nl
Secretaris: T. Ruijsch
Voorzitter: R. Dirkzwager
Emailadres: gk.ruijsch@chello.nl
Telefoonnummer: 420424

Naam vereniging: Korfbalvereniging SSS
Datum van oprichting: 27-06-1927
Website: www.sss-korfbal.nl
Secretaris: H. van de Kolk
Voorzitter: G. van Leeuwen
Emailadres: hvandekolk@zonnet.nl
Telefoonnummer: 417017, 0654252312

Naam vereniging: Korfbalvereniging SKV
Datum van oprichting:
Website: www.skvkorfbal.nl
Secretaris: W. van der Mueren
Voorzitter: G. Hijnekamp
Emailadres: w.vdmueren@tiscali.nl
Telefoonnummer: 416618/0620546681

Denksportverenigingen

Naam vereniging: Damvereniging WSDV
Website: www.wsdv.nl
Secretaris: J. Hoeks
Voorzitter:
Emailadres: -
Telefoonnummer: 417147

Naam vereniging: Schaakvereniging Wageningen
Datum van oprichting:
Website: www.erikvandendikkenberg.com
Secretaris: K.Stap
Voorzitter:
Emailadres: k.stap@planet.nl
Telefoonnummer:

Naam vereniging: Bridgeclub ABC
Datum van oprichting:
Website:
Secretaris:
Voorzitter:
Emailadres: thissenjac@hetnet.nl
Telefoonnummer: 417203

Naam vereniging: Wageningse Bridgevereniging
Datum van oprichting:
Website:
Secretaris:
Voorzitter:
Emailadres: -
Telefoonnummer:

Naam vereniging: Bridgeclub Sans Fumeurs
Datum van oprichting:
Website:
Secretaris: J.H. Portiek
Voorzitter:
Emailadres: -
Telefoonnummer:

Watersportverenigingen

Naam vereniging: Zwemvereniging Wageningse Watervrienden
Datum van oprichting:
Website:
Secretaris: H.E.Bos
Voorzitter:
Emailadres: watervrienden-wageningen@tiscali.nl
Telefoonnummer: 0318438637

Naam vereniging: Wageningse Zwem- en Poloclub de Rijn
Datum van oprichting:
Website: www.de-rijn.nl
Secretaris:
Voorzitter:
Emailadres:-
Telefoonnummer: 421528

Naam vereniging: Roeivereniging RZM VADA
Datum van oprichting:
Website:
Secretaris:
Voorzitter:
Emailadres: -
Telefoonnummer:

Naam vereniging: Wageningse Kanovereniging De Bovernste Polder
Datum van oprichting:
Website: www.wkvkano.nl
Secretaris: H. Smidt
Voorzitter:
Emailadres: info@wkvkano.nl
Telefoonnummer: 452659

Naam vereniging: Wageningse (studenten) Roeivereniging Argo
Datum van oprichting:
Website: www.wsr-argo.nl
Secretaris: E. Ertmann
Voorzitter:
Emailadres: bestuur@wsr-argo.nl
Telefoonnummer: 420700

Naam vereniging: Wageningse Onderwatervrienden
Datum van oprichting:
Website: www.wowv.nl
Secretaris: S.Groot
Voorzitter:
Emailadres: info@wowv.nl
Telefoonnummer: 415687

Diversen

Naam vereniging: Wielervereniging TCW '69
Datum van oprichting:
Website:-
Secretaris:
Voorzitter: Roel van den Meiracker
Emailadres: lexracker@yahoo.co.uk
Telefoonnummer: 412074

Naam vereniging: Tennisvereniging, NVLTB
Datum van oprichting: 09-02-1921
Website: www.nvlbt.nl
Secretaris: L. Bouwman-Smits
Voorzitter: F. van de Bolt
Emailadres: liesbeth.bouwman@hotmail.com, bestuur@nvlbt.nl
Telefoonnummer: 415305 (kantine) 423326 (Liesbeth)

Naam vereniging: Tafeltennisvereniging Shot
Datum van oprichting: 12-11-1960
Website: www.nttb.nl/shot
Secretaris: -
Voorzitter: L. Simonse
Emailadres: info@ttvshot.nl
Telefoonnummer: 417155

Naam vereniging: Rugbyclub RCW
Datum van oprichting:
Website: www.rcwageningen.nl
Secretaris:
Voorzitter: F. Witteveen
Emailadres: witteveen@wish.net, Richard Veldman (intern)
Telefoonnummer: 422348/0621844969/0599661505

Naam vereniging: Honk en softbalvereniging the Matchmakers
Datum van oprichting:
Website: -
Secretaris: N. Omtzigt
Voorzitter: M. Vissers
Emailadres: vissers@sarvision.nl
Telefoonnummer: 0318626201

Naam vereniging: Hockeyvereniging WMHC
Datum van oprichting:
Website: www.wmhc.nl
Secretaris: E.J. Geerdink
Voorzitter: H. Lugard
Emailadres: secr. bestuur.secretaris@wmhc.nl
Telefoonnummer: 413705

Naam vereniging: Cricketclub Wageningen
Datum van oprichting:
Website:
Secretaris: A.P. Matthijssen
Voorzitter:
Emailadres: ccw@ddsw.nl
Telefoonnummer: 314735

Naam vereniging: Basketbalvereniging Pluto
Datum van oprichting: 01-03-1972
Website: www.plutobasketbal.nl
Secretaris:
Voorzitter:
Emailadres: g.kaasschieter@chello.nl
Telefoonnummer: 415447

Naam vereniging: Badmintonvereniging de Kantjils
Datum van oprichting:
Website: www.kantjils.nl
Secretaris: F. van der Knaap
Voorzitter:
Emailadres: p.m.hooijmans@freeler.nl
Telefoonnummer: 460562

Naam vereniging: Atletiekvereniging Pallas
Datum van oprichting: 01-04-1967
Website: www.pallas67.nl
Secretaris: K.Pluis
Voorzitter:
Emailadres: k.pluis@freeler.nl
Telefoonnummer: 312625

Naam vereniging: Schermvereniging La prime
Datum van oprichting:
Website: www.laprime.nl
Secretaris: B.J.Hampel
Voorzitter:
Emailadres: erik.r.bel@zonnet.nl
Telefoonnummer: 414943

Naam vereniging: Wageningse Golfclub
Datum van oprichting:
Website: www.wageningsegolfclub.nl
Secretaris: J.G. Dorp
Voorzitter:
Emailadres: secretaris@wageningsegolfclub.nl
Telefoonnummer: 426892

Naam vereniging: Wageningse gymnastiekvereniging Impuls
Datum van oprichting:
Website: www.huizen.ddsw.nl
Secretaris: M. Bosveld
Voorzitter:
Emailadres: impulswageningen@hotmail.com
Telefoonnummer: 0317-418748

Naam vereniging: Schaatstrainingsgroep
Datum van oprichting:
Website: www.stw-site.nl
Secretaris:
Voorzitter:
Emailadres: info@stw-site.nl
Telefoonnummer: 427337 of 414884

Naam vereniging: Midgetgolfvereniging de Vrije Slag
Datum van oprichting:
Website: www.mgcdevrijeslag.nl
Secretaris: G.J. Engelen
Voorzitter:
Emailadres: engelen_gert@hotmail.com
Telefoonnummer:

Naam vereniging: Schietsportvereniging de Kruithoorn
Datum van oprichting:
Website: www.svdekruihoorn.nl
Secretaris:
Voorzitter:
Emailadres: -
Telefoonnummer: 411716

Naam vereniging: Gehandicapten Sportvereniging de Waag
Datum van oprichting:
Website:
Secretaris:
Voorzitter:
Emailadres: tonihoef@zonnet.nl
Telefoonnummer: 415806

Naam vereniging: Wageningse Dartsclub
Datum van oprichting:
Website:
Secretaris: A. Hommesom
Voorzitter:
Emailadres: -
Telefoonnummer: 421153

Naam vereniging: Wandelvereniging Semper Avanti
Datum van oprichting:
Website:
Secretaris: C.Seves
Voorzitter:
Emailadres: corrie.seves@wur.nl
Telefoonnummer: 412855

Verenigingen die niet geïnterviewd zijn

Naam vereniging: Acrobatiekvereniging Pyramieter

Datum van oprichting:

Website:

Secretaris: S.A. Kriste

Voorzitter:

Emailadres:

Telefoonnummer: 427551 of 475033

Naam vereniging: Kaatsvereniging de Veluwezoom

Datum van oprichting:

Website:

Secretaris: Karst Brolsma

Voorzitter:

Emailadres: karst.brolsma@wur.nl

Telefoonnummer: 0318-617162

Naam vereniging: Vecht en zelfverdedigingssport Aikido Stichting Sankaku

Datum van oprichting:

Website: www.members.lycos.nl/sankaku

Secretaris:

Voorzitter:

Emailadres: erboons@hccnet.nl of ymattaar@arnhemnet.nl

Telefoonnummer: 415864

Naam vereniging: Hengelsportvereniging Ons Genoegen

Datum van oprichting:

Website:

Secretaris: B. de Jonge

Voorzitter:

Emailadres:

Telefoonnummer: 0488-491805

B. Overzicht van de buitenaccommodaties

Algemeen

De gemeente beheert op het moment ongeveer 20 hectare aan sportveldaccommodaties. De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van parkeerplaatsen, ontsluitingswegen, wandelpaden, beplantingsstroken, bosplantsoen, heestervakken en rijwielbergingen binnen de hekwerken van de sportparken.

Sportpark de Zoom

Algemeen

Het sportpark werd in 1973 in gebruik genomen. In 1990 werd het park op een ingrijpende manier gerenoveerd en heringedeeld. Het is erg mooi gelegen op de rand van de Veluwe en de Wageningse Eng. Het hoogteverschil wordt via drie niveaus overwonnen. Het is een zogenaamd open, multifunctioneel sportpark. Het 'open' staat voor het feit dat er een openbaar pad over het park loopt. Het is dus niet volledig met hekwerken afgesloten. Er woont ook geen terreinmeester bij het park. Dit heeft als gevolg dat er wel eens problemen zijn met ongewenst gebruik of vandalisme. Het 'multifunctionele aspect is dat er gekozen is voor een vrij flexibele vorm van bespeling. Waarschijnlijk is sportpark de Zoom het eerste sportpark in Nederland geweest waar met gekleurde belijning (zoals op een vloer in een sporthal) werd gewerkt. Een rugbyveld met gele belijning werd uitgezet over een wit gelijnd voetbalveld. Na een moeizaam begin is nu iedereen eraan gewend. Op het sportpark dat 13 velden kent worden de volgende sporten beoefend: voetbal, rugby, honk en softbal, golf, trim en loopsport. Het is de thuisbasis van de voetbalvereniging S.K.V., de voetbalvereniging Wageningen, de honk- en softbalvereniging Matchmakers, de Wageningse Golfclub en de Rugbyclub Wageningen. Direct naast het sportpark (noordelijke zijde) ligt het zogenaamde Hondenveldje. De politiehondenvereniging Ons Streven heeft hier haar verblijfplaats gevonden. Door de ligging in een bosrijke omgeving trekt het park ook vele joggers etc. aan. Er worden door atletiekverenigingen, personeelsclubs, scholen en de schaatsvereniging regelmatig boslopen en conditielopen georganiseerd. Verder wordt op momenten dat er geen wedstrijden of trainingen van andere wedstrijden zijn op de Zoom volop golf gespeeld. Dit gebeurt op een zogenaamde 9-holes (oefen)baan. Het medegebruik - sinds 1989- door de golfclub leverde in het begin veel weerstand op. Intensieve ambtelijke begeleiding en duidelijk convenant (afsprakenlijst) hebben er echter voor gezorgd, dat ook de Wageningse Golfclub zich een eigen plaats in dit mooi groene nest heeft verworven. Wellicht dat de golfclub het aantal holes in 2006 met 9 kan uitbreiden, waardoor een volwaardige 18-holes baan ontstaat.

De velden

De velden liggen in een terrasvorm in een bosrijke omgeving. De kwaliteit is behoudens een tweetal velden waar een doorlatende leemlaag aanwezig is als goed te beschouwen. In 1990 is er een kunstgrasvoetbalveld aangelegd. Dit veld voldeed slechts gedeeltelijk aan de verwachtingen. Als trainingsveld wordt het gewaardeerd. Als speelveld veel minder. In de wintertijd biedt het toch vaak een goede oplossing om toch te kunnen spelen. De echte doorlatendheid baarde enige zorg en smelt- of regenwater bleef te lang staan. Inmiddels is in 2001 het kunstgras vervangen door een zogenaamd wetra-veld (wedstrijdtrainingsveld). Dit is gebeurt op nadrukkelijk verzoek van S.K.V.. en Wageningen.

Privatisering

Sinds 2003 zijn de kleedgebouwen vernieuwd en geprivatiseerd. De gemeente stelde hiervoor substantiële subsidies beschikbaar. Alle verenigingen zijn nu tevreden over de huisvesting. De gemeente blijft net als bij andere sportparken overigens de zorg dragen voor het onderhoud van de velden. Dit omdat ervaringen elders hebben aangetoond, dat het uit handen geven van cultuurtechnisch onderhoud tot slechte velden (ook: kapitaalsvernietiging) en daarmee ook vele blessures aanleiding geeft.

Clubs op de Zoom:

- S.K.V.

S.K.V. behoort samen met de voetbalvereniging Wageningen sinds 1973 tot de eerste vaste bespelers van het park. Het is een vereniging met een christelijke grondslag die niet op zondag spelen. Er is ook een 55+ afdeling. S.K.V. had als een van de eerste verenigingen een team voor gehandicapte voetballers. S.K.V. was ook een van de eerste verenigingen die gehandicapte spelers integreerde in 'valide' teams. Rond 2003 vond er een afsplitsing plaats. De korfbalafdeling van S.K.V. speelt sinds 2004 bij VADA op de Dolderstraat. De volleybalafdeling van S.K.V. fuseerde 'tot' Scylla.

- V.V. Wageningen

Wageningen speelt zowel op zaterdag als zondag. De club beoefent uitsluitend voetbalsport. Sinds 1987 heeft men een nieuw clubhuis met souterrain waar de kleedaccommodatie is te vinden. Wageningen was de moedervereniging van het in 1992 verdwenen F.C. Wageningen. De club won tweemaal de 'grote' KNVB beker, was diverse malen kampioen van het oosten en speelde een aantal malen in de finale van het landskampioenschap. De club verliet de Wageningse Berg omdat daar slechts een wedstrijdveld ligt.

- Rugby Club Wageningen

De R.C.W. speelt inmiddels bijna dertig jaar op de Zoom. De club heeft een wedstrijdveld dat sinds 1990 aan de internationale maten voldoet. Het is overdwers op een voetbalveld uitgelijnd. Van oorsprong is R.C.W. een studentenvereniging. Als zodanig kwam men ook naar de Zoom. Mede op grond daarvan was er door ruimtegebrek geen definitief trainingsveld voor de R.C.W. op de Zoom aanwezig. Ook nu is dat nog steeds zo. Sinds 2005 zijn de trainingsmogelijkheden overigens wel sterk verbeterd.

- Honk- en softbalvereniging de Matchmakers

De club, die voor een belangrijk deel bestaat uit studenten speelt op een gecombineerd honk- en softbalveld op het bovenste terras van het sportpark. In de periode oktober-maart wordt het 'buitenveld' omgebouwd tot voetbalveld, waardoor door spreiding van activiteiten de resterende velden minder worden belast. Matchmakers is sinds 2004 medegebruiker van de clubaccommodatie van de R.C.W.

- Wageningse Golfclub

Sinds 1989 maakt de golfclub van het park gebruik. Dit gebeurt via een convenant. De activiteiten van de oorspronkelijke bespelers (S.K.V. en Wageningen) hebben voorrang. Dit houdt in dat er alleen golf gespeeld wordt op momenten dat andere sporters geen gevaar lopen. Het sportpark is inmiddels wel voorzien van 9 holes en een driving-range. Sinds april 1997 is er een afslaghut waar de golfers enigszins beschermd hun lessen kunnen verzorgen. Door het bestuur is gesteld dat de club niet meer als 250 leden mag hebben. De club onderhoudt zelf de greens en legt voor eigen rekening een beregeningsinstallatie voor deze kwetsbare delen van het speelterrein aan. Sinds 2005 heeft de Wageningse Golfclub de beschikking over een nieuw clubgebouw met bergruimte. In deze ruimte is ook een stallingmogelijkheid van onderhoudsmaterieel (o.a. tractor) van de gemeentelijke onderhoudsdienst.

Sportpark de Bongerd

Algemeen

Sinds 1998 is op dit sportpark een overdekt zwembad gevestigd. Tot 1988 exploiteerde de gemeente op dit sportpark de hockeyvelden en de tennisbanen. In 1988 nam de tennisvereniging N.V.L.T.B. (Neder Veluwe Lawn Tennis Bond) de banen in eigendom over en in 1990 nam de W.M.H.C. (Wageningse Mixed Hockey Club) de kunstgrasvelden op basis van erfpacht in bezit. In 2004 werd door W.M.H.C een derde kunstgrasveld gerealiseerd. Ook heeft de Wageningen Universiteit en Researchcentrum (WUR) hier haar sportvoorzieningen. Die bestaan onder meer uit een sporthal, squashbanen, tennisbanen, een klimwand, een atletiekbaan en veldsportvoorzieningen. Deze werden in 1996/1997 voor een belangrijk deel geoptimaliseerd. Dit kon mede door een grondruil met de gemeente, welke noodzakelijk was om op het sportpark het nieuwe overdekte zwembad aan te kunnen leggen. Dit bad kwam op de plaats van het WUR-voetbalveld, dat elders op het sportpark opnieuw moest worden aangelegd. Dit gebeurde in de vorm van een verlicht Wetra-veld (wedstrijdtrainingsveld). Verder heeft de WUR een atletiekbaan, waar ook de 'burgeratletiekvereniging Pallas '67 gebruik van maakt. Op dit moment is er besloten om een kunststofatletiekbaan aan te gaan leggen. De voetbalvereniging G.V.C. (Go Ahead Victoria Combination) is de oudste voetbalvereniging van Wageningen. G.V.C. werd in 1903 opgericht maar Go Ahead al in 1886. De club is gelieerd aan de WUR.

Actuele ontwikkelingen

De komst van het zwembad naar het sportpark heeft er toe geleid, dat er in onderling overleg door de universiteit, de W.M.H.C. en de N.V.L.T.B. plannen zijn ontwikkeld om het sportpark te reconstrueren. Dit leidde ondermeer tot een herschikking van de tennisbanen en de bouw van een nieuw clubhuis voor de W.M.H.C. Zeer recentelijk heeft Pallas er een kunststofatletiekbaan gemaakt.

Clubs op de Bongerd

- W.M.H.C.

De club speelt op twee zandingestrooide kunstgrasvelden en een semi-waterkunstragsveld en beschikt sinds enkele jaren over een nieuw clubhuis met een kleedaccommodatie. De kunstgrasvelden werden door de gemeente aangelegd en in 1990 geprivatiseerd. De velden zijn voorzien van goede verlichtingsinstallaties. De club heeft vele studenten als lid. Om de exploitatielasten te drukken heeft de club een op dieseloliewerkend aggregaat aangeschaft, dat de elektriciteitsvoorziening verzorgt.

- N.V.L.T.B.

De N.V.L.T.B. is een van de grootste sportclubs van Wageningen. Enkele jaren geleden werd in overleg met de WUR besloten tot een herschikking van de tennisbanen.

- Pallas '67

Atletiekvereniging Pallas '67 maakt gebruik van de atletiekbaan van de WUR. In 2006 wordt de oude sintelbaan vervangen door een kunststofatletiekbaan. Dit wordt mede mogelijk gemaakt omdat de gemeente, de dan hogere gebruiksvergoeding die Pallas '67 aan de WUR moet betalen, wil subsidiëren.

- Midgetgolfvereniging de Vrije Slag

Na de realisering van het zwembad heeft de vrije slag een midgetgolfbaan geopend direct achter het zwembad.

- Zwembad de Bongerd

De zwemsportvereniging de Rijn, Wageningse watervrienden en de Waag maken gebruik van het zwembad. Het is ook een algemeen recreatiebad. Het zwembad wordt beheerd en geëxploiteerd door het Sportfondse Wageningen.

J.D. van Ketwich Verschuur

Algemeen

Dit sportpark is vernoemd naar oud-burgemeester Jan Dirk van Ketwich Verschuur en werd in 1990 in gebruik genomen. Het wordt bespeeld door de voetbalverenigingen W.A.V.V. (Wageningse Arbeiders Voetbal Vereniging) en O.N.A. '53 (Ontspanning Na Arbeid). Het sportpark werd aangelegd, omdat sportpark de Nude waar deze clubs tot 1990 speelden, werd herbestemd als industrieterrein. Het nieuwe sportpark werd in de onmiddellijke omgeving van de uitbreidingswijk Noordwest aangelegd. De verenigingen zijn explosief gegroeid waarmee de waarde van een sportpark in de directe omgeving van een woonwijk eens te meer wordt aangetoond. Sociaal veilig en weinig conflictueuze situaties met snelverkeer. Met de komst van het park werd tegelijkertijd 'geprivatiseerd'. De kleedaccommodaties etc. is in handen van de clubs. De velden worden door de gemeente onderhouden. De wetering om het sportpark is 7 meter breed. Dit is bewust gedaan om schaatsen mogelijk te maken. Ook de bruggen om de wetering zijn zo gemaakt dat er niet 'gekluund' hoeft te worden. Er is ook een fierljeppaccommodatie aangelegd. Deze wordt zowel door de studentenvereniging als door de buurtvereniging gebruikt.

Nieuwe ontwikkelingen

Naast de fierljeppbaan is een voetgangersbrug/fietsbrug aangelegd. Deze is onderdeel van een langzaamverkeersroute, welke dus gedeeltelijk over het sportpark loopt. Daardoor wordt de sociale veiligheid enigszins bevorderd.

Clubs op van Ketwich Verschuur

- W.A.V.V.

De club, die in 1925 werd opgericht, heeft twee speelvelden. Om het hoofdveld werd een wedstrijdverlichting geplaatst. Ook is er een overdekte zittribune met daarin enkele geïntegreerde kleedkamers en bergingen. W.A.V.V. heeft een groot aantal ondersteunende leden. W.A.V.V. biedt tevens onderdak aan de fierljeppvereniging.

- O.N.A. '53

Deze vereniging kent een sterk groeiend jeugdledenaantal. Van 90 in 1990 tot 350 nu. O.N.A. '53 heeft drie speelvelden en een trainingsveld. Onder het balkon van het moderne clubhuis werd inmiddels een aantal nieuwe kleedkamers gerealiseerd.

Dolderstraat

Dit kleine uit twee speelvelden bestaande sportpark op de hoek van de Dolderstraat en Diedenweg wordt bespeeld door de korfbalvereniging V.A.D.A.1925 (Voor Allen Door Allen). De vereniging speelt vanaf de oprichting op het in eigen bezit zijnde veld aan de zijde van de Dolderstraat. Het andere veld gelegen aan de zijde van de Diedenweg is eigendom van de gemeente. Beide velden worden overigens onderhouden door de gemeente. Het veld aan de Dolderstraat is voorzien van kunstgras. Om het veld is voor rekening van de club een verlichtingsinstallatie

geplaatst. Hierdoor kon het aantal trainingen aanzienlijk worden uitgebreid. Het onderhoud van het kunstgras gebeurt door de club zelf. Het natuurlijke veld aan de zijde van de Diedenweg is in 1997 cultuurtechnisch verbeterd en wordt door de gemeente onderhouden. Met de aanleg van het kunstgrasveld in 1997 werd tevens de gehele bouwkundige accommodatie geprivatiseerd. V.A.D.A. '25 speelt zowel op zaterdag als op zondag. De zaalcompetitie wordt in de sporthal de Aanloop gespeeld.

Hollandseweg

Op slechts enkele honderden meters afstand van het sportpark op de Dolderstraat bevindt zich het sportpark van de Hollandseweg. De bespeler van het sportpark is S.S.S. (Sport Staalt Spieren). Deze vereniging speelt niet op zondags. Het kunstgrasveld dat met financiële hulp van de gemeente werd gerealiseerd is eigendom van S.S.S. Het veld dat het verst van de Eng is gelegen wordt gepacht. Beide velden worden onderhouden door de gemeente Wageningen. Tegelijkertijd met de aanleg van het kunstgrasveld werd de kleedaccommodatie geprivatiseerd. Om het clubgebouw heen zijn een aantal jeu de boulesbanen aangelegd. De gemeente heeft geld beschikbaar gesteld voor de aanleg van een aantal parkeerplaatsen omdat het parkeren in de bocht van de Hollandseweg gevaarlijk is. Deze plannen worden in afwachting van het herinrichtingsplan dat door het bestuur van S.S.S. ontwikkeld wordt, voorlopig nog niet uitgevoerd. In het zaalseizoen maakt S.S.S. gebruik van de Olympiahall en Sporthal de Vlinder.

Stadion de Wageningse Berg

Tot 1992 een van de meest bekende sportaccommodaties van Nederland. De voetbalvereniging Wageningen en later FC Wageningen vierde hier talrijke triomfen. In 1992 ging FC Wageningen failliet en kwam de Berg leeg te staan. Het complex bestaat uit een stadionveld plus trainingsaccommodatie. De capaciteit bedraagt ongeveer 15.000 toeschouwers. Momenteel wordt het stadion op verzoek van de gemeente door de Vereniging Vrienden Stadion de Wageningse Berg onderhouden. Als voetbalstadion heeft het waarschijnlijk zijn tijd gehad. Dit mede omdat er slechts een speelveld beschikbaar is. Het stadion wordt nog steeds gebruikt voor incidentele wedstrijden, de laatste jaren als start- en finishplaats voor de Berg-tot-Bergrace en voor bepaalde incidentele activiteiten. Op dit moment onderzoekt Stichting Behoud Stadion de Wageningse Berg of zij het stadion weer in gebruik kunnen nemen. Zij willen een opleidingscentrum creëren voor buitenlandse voetbaltrainers, wedstrijden tussen profclubs laten spelen (m.n. in de zomerperiode), de 'thuishaven' worden voor het Nederlands vrouwen voetbalelftal en incidenteel evenementen houden. Zij krijgen momenteel tot eind 2006 de kans om de exploitatie rond te krijgen. Aan het einde van 2006 worden de plannen dan door de gemeente gekeurd.

C. Overzicht van de binnensportaccommodaties

Gymzalen

Gymzaal de Marijkeweg
Gymzaal Schaepmanstraat

Sporthallen

Sporthal de Aanloop
Multifunctioneel sportcentrum de Vlinder
Sporthal Olympia (particulier)
Sportzaal de Tarthorst
Sporthal de Bongerd

Sportscholen

Sportcentre Bodyline
Sportinstituut Aaras
Sportcentrum de Plataan,
Fitnesscentrum Fysiofit Tarthorst 2000

(Deze zijn allen in particulier bezit)

Zwembad

Sportfondsenbad de Bongerd

D. Sportprojecten nieuw beleid provinciale begroting

Sportprojecten nieuw beleid provinciale begroting

Project Bewegen in Onderwijs en Sport (BIOS)

Pilotproject waarin vakleerkrachten tijdelijk op basisscholen worden gedetacheerd om een kwaliteitsimpuls aan het bewegingsonderwijs te geven (door voorbeeldlessen, bijscholing onderwijzers, actualiseren leerplannen) en te zorgen voor betere afstemming tussen basisscholen en lokale sportverenigingen. Het pilotproject is inmiddels afgerond en de methodiek opgenomen in het reguliere productaanbod van de Gelderse Sport Federatie.

Ondersteuning sportvrijwilligers bij financiële administratie (FINAD)

Binnen het project FINAD is door onvoldoende draagvlak bij de sportverenigingen de originele koers van het project verlegd naar een meer algemene ondersteuning van de amateursport in de vorm van ontwikkeling van een sport-net binnen het digitale GSO-informatiesysteem GelderNet. De informatievoorziening op Internet richtte zich op de Gelderse gemeenten en de Gelderse sport in de vorm van het Gelderland-Sportnet. Gelderland Digitaal, de portalsite voor de samenwerkende gemeenten in de provincie Gelderland waarvan Gelderland-Sportnet onderdeel uitmaakte, is in 2003 beëindigd. Middels het project Gelderland Sportloket Digitaal, waarvoor een aanvraag is ingediend in het kader van het provinciaal ICT-beleid, wil de Gelderse Sport Federatie een vervolg geven aan het digitaal Gelders sportinformatiesysteem.

Kwaliteitsimpuls breedtesport

Middels de stimuleringsregeling breedtesport zijn gemeenten en lokale organisaties gestimuleerd (vernieuwende) initiatieven te ontplooiën die bijdragen aan een duurzame verbetering van het lokale sportaanbod. De Gelderse Sport Federatie heeft op basis van een zevenstappenplan de gemeenten ondersteund bij de ontwikkeling en uitvoering van de breedtesportimpulsaanvraag. Einddoel, conform de in 2003 door het ministerie van VWS goedgekeurde provinciale breedtesportimpulsaanvraag, is dat in 2007 85% van alle Gelderse gemeenten (dat wil zeggen 61 van de 71 gemeenten) een aanvraag heeft ingediend. De tussenbalans is dat in het voorjaar van 2004 circa 80% van de gemeenten reeds een aanvraag heeft ingediend. De Stimuleringsregeling breedtesportimpuls wordt eind 2004 beëindigd; gemeenten kunnen dit jaar voor het laatst een aanvraag indienen (voor 1 mei 2004).

Pilotproject: Sport in de brede (VMBO)-school

Doel is om met name via het bewegingsonderwijs op school en via het na- en buitenschoolse aanbod een goed aanbod van sport- en beweegactiviteiten te ontwikkelen dat aansluit bij de behoeften van jongeren. De Gelderse Sport Federatie voert het project uit op vier verschillende scholen in Gelderland. De periode van één schooljaar bleek te kort om het project goed op gang te brengen en voldoende praktijkervaring op te doen met de gekozen aanpak en methodiek. De projectperiode is daarom verlengd tot en met het schoolseizoen 2003. Het project is inmiddels afgerond en wordt in afgeleide vorm door de Gelderse Sport Federatie voortgezet in het project CU! (See You!).

Continuering pilot: Spelen met ruimte voor jeugd en jongeren

Voor dit project is eind 2001 door VWS éénmalig 249.580 euro aan pre-ICES middelen beschikbaar gesteld waarmee vier deelprojecten (Tiel en Doetinchem (Gld.) en Zwolle en Hardenberg (Ov.) in het eerste jaar opgestart en ontwikkeld konden worden (m.n. creëren van speelvoorzieningen). Het project stimuleert kinderen te bewegen en te blijven bewegen door enerzijds het fysiek creëren van

speelvoorzieningen ten behoeve van jeugd en jongeren en anderzijds vanuit de spel- en sportinvalshoek op een consistente wijze spel- en sportaanbod te creëren. De totale projectperiode bedraagt drie jaar.

Matching rijkssubsidie Stimuleringsregeling breedtesportimpuls

De Stimuleringsregeling Breedtesportimpuls (SBI) is (naast voor gemeenten) sinds vorig jaar ook opengesteld voor aanvragen van provincies. Om het bereik en het duurzame effect van de regeling in Gelderland verder te verbeteren, is een extra impuls noodzakelijk voor de ondersteuning van de Gelderse gemeenten. Voor het ondersteunen van de Gelderse gemeenten in het kader van de stimuleringsregeling breedtesport hebben Provinciale Staten al in 2000, naast het reguliere ondersteuningsbudget voor de Gelderse Sport Federatie, extra middelen binnen de provinciale meerjarenbegroting beschikbaar gesteld (voor de periode 2001-2004 jaarlijks 68.000 euro extra beschikbaar). Daarnaast is door Provinciale Staten vanaf 2003 als matchingsgeld voor de provinciale aanvraag breedtesportimpuls jaarlijks 46.000 euro (structureel) beschikbaar gesteld. Het ministerie van VWS matcht deze middelen. Daarmee kan voor de jaren 2003 en 2004 volledige uitvoering worden gegeven aan de in 2003 door VWS goedgekeurde provinciale breedtesportimpuls aanvraag: Ondersteuningsimpuls voor de Gelderse breedtesport. Voor dekking van het nog bestaande tekort voor de jaren 2005 en 2006 zal een beroep worden gedaan op Provinciale Staten bij de provinciale meerjarenbegroting 2005 - 2008.

Gelderse impuls 2004 Europees Jaar van de Opvoeding door sport

2004 is het Europese Jaar van de Opvoeding door Sport. De Europese Unie wil daarmee de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en sportorganisaties bevorderen (beoefening van sport heeft een belangrijke opvoedende waarde) en de aandacht vestigen op de mogelijkheden die het beoefenen van sport kan bieden voor de opvoeding van en onderwijs aan de jeugd. De Europese Commissie biedt organisaties en instellingen de mogelijkheid om projectvoorstellen in te dienen die aan dit jaar een zinvolle vulling kunnen geven. In Gelderland worden de unieke mogelijkheden die in 2004 ontstaan, benut door een impuls te geven aan het thema opvoeden door sport. Hiermee wil de provincie bevorderen dat Gelderse burgers beter doordrongen raken van het belang van dit thema. Dit doen we onder meer met de volgende activiteiten: een Gelderse Schoololympiade, het project: Dé ultieme uitdaging (waarin probleemjongeren in groepsverband dé ultieme sportieve uitdaging aangaan wat een bijdrage levert aan het beter maatschappelijk functioneren van deze jongeren), het project Fair Play, Sportiviteit en Respect en een Best Practice Meeting. De Gelderse Sport Federatie draagt zorg voor de organisatie van de activiteiten en heeft hiervoor subsidie aangevraagd bij de Europese Unie. Ook zal de Gelderse Sport Federatie in 2004 in bestaande, reguliere projecten bijzondere aandacht besteden aan het thema opvoeden door sport.

De producten van de GSF

Dit is een overzicht van de producten die de G.S.F. aanbiedt. Voor uitleg van deze subsidiemogelijkheden staat het een en ander op de site van IOS, de Interprovinciale Organisatie Sport. Kijkt u dan bij producten en diensten en dan de G.S.F. dan ziet u de volgende subsidiemogelijkheden. Bij het aanklikken verschijnt dan de extra informatie (3).

- Actief in de sportclub: Jongeren als commissielid (Brochure 7 whoZnext)
- Bewegen In Onderwijs en Sport (BIOS)
- CU!
- Cursus Vrijwilligers in de Sport
- De Sportclub: niet alleen voor maar ook van de jeugd (Brochure 1 whoZnext)
- Detachering Sportconsulent
- Effectmeting
- Groninger Actief Leven Model (GALM) bewegingsprogramma
- Het sportaanbod: wat vinden jongeren er van? (Brochure 5 whoZnext)
- Jeugdsport: een debat waard (Brochure 6 whoZnext)
- Portretten van jongeren (Brochure 9 whoZnext)
- Quick Scan J-score voor scholen (Brochure 3 whoZnext)
- Quick Scan J-score voor sportclubs (Brochure 2 whoZnext)
- Sport en bewegen op school: leerlingen regelen het zelf (Brochure 4 whoZnext)
- Sportbuurtwerk activiteiten
- Themabijeenkomsten jeugd
- Themabijeenkomsten verenigingszaken
- Van 'aanmelden' tot 'zomerkamp'
- Van idee naar actie: 'Make your sport dreams come true' (Brochure 8 whoZnext)
- Verenigingsondersteuning op maat - incompany trajecten

Deze subsidies zijn samengesteld door IOSport (2), de Interprovinciale Organisatie Sport. Zij zijn de overkoepelende organisatie van alle provinciale sportraden, zoals de Gelderse Sport Federatie dat is voor Gelderland.

E. Prijzen huren sporthal en sportterreinen

F. Reglement sportraad 2005

G. De ingevulde vragenlijsten van verenigingen (mei 2006)

Deze zijn beschikbaar op de afdeling sport.

H. Plattegronden buitensportaccommodaties

I. Begroting Sport 2006 Wageningen

J. Begroting Sport VWS 2006

Tweede Kamer der Staten-Generaal

Vergaderjaar 2005-2006
30 300 XVI

Vaststelling van de begrotingsstaten
van het Ministerie van
Volksgezondheid, Welzijn en Sport
(XVI) voor het jaar 2006

BELEIDSARTIKEL 35: SPORTBELEID

35.1 Algemene beleidsdoelstelling

Het bevorderen van de gezondheid door sport, van meedoen door sport en van sport aan de top

De visie op het nieuwe sportbeleid van de Rijksoverheid is neergelegd in de nota «Tijd voor sport». Dit beleid zal uitgewerkt worden in het Nationaal Actieplan Sport & Bewegen en in het Sportprogramma 2006–2010, die in het voorjaar van 2006 zullen verschijnen.

Belangrijkste nieuwe beleid:

- Stimuleren van beweging en tegengaan van inactiviteit via kleinschalige projecten en interventieteams gericht op specifieke doelgroepen (35.3.1).
- Concentreren van de sportmedische begeleiding van topsporters in vier regionale centra (35.3.1).
- Bevorderen van maatschappelijke betrokkenheid van risicogroepen via operatie JONG (35.3.2).
- Stimuleren van Sport en bewegen op school (35.3.2).
- Stimuleren van samenwerking van sportverenigingen met andere maatschappelijke organisaties (35.3.2).
- Ontwikkelen van een gedragskader voor sportiviteit en respect (35.3.3).
- Uitbreiding van het bestand aan goed opgeleide trainers en coaches (35.3.3).
- Verbeteren van het imago van de scheidsrechter (35.3.3).
- Concentreren van talentontwikkeling en -herkenning op regionaal en nationaal niveau (35.3.4).
- Nationale werkgeversrol voor topcoaches (35.3.4).

Omschrijving

Om bij te dragen aan een sportieve samenleving waarin veel aan sport wordt gedaan en van sport wordt genoten.

Verantwoordelijkheid

De minister van VWS is verantwoordelijk voor:

- Het bevorderen van een gezonde en actieve leefstijl van de burger.
- Het stimuleren van activiteiten van de sportsector en andere overheden op het terrein van meedoen door sport en op het terrein van waarden en normen in de sport.
- Het scheppen van voorwaarden waardoor in Nederland op verantwoorde wijze aan

topsport gedaan kan worden.

Succesfactoren

Behalen van deze doelstelling hangt af van:

- De mate waarin burgers hun gedrag aanpassen.
- De mate waarin betrokken partijen hun verantwoordelijkheid nemen en de benodigde activiteiten op elkaar afstemmen.

Effectgegevens

Behalen van deze doelstelling heeft als effect dat sportbeoefening en beweging bijdraagt aan een meer leefbare en gezondere maatschappij en dat er een professioneel topsportklimaat heerst in Nederland.

Verwijzing beleidsstukken

- Nota [Wat sport beweegt](#), TK 25 125, nr. 2.
- Nota [Kansen voor Topsport](#), TK 26 429, nr. 2.
- [Beleidsbrief Breedtesport](#), TK 26 632, nr. 1.
- Nota [Sport, Bewegen en Gezondheid](#), TK 27 841, nr. 2.
- Nota [http://begroting.minfin.nl/default.asp?CMS_ITEM=C3B2F080B3094ABE87FE44A72A4A52ADX962X56697X91Langer Gezond Leven. Ook een kwestie van gezond gedrag](http://begroting.minfin.nl/default.asp?CMS_ITEM=C3B2F080B3094ABE87FE44A72A4A52ADX962X56697X91Langer%20Gezond%20Leven.%20Ook%20een%20kwestie%20van%20gezond%20gedrag), TK 22 894, nr. 20.

35.2 Budgettaire gevolgen van beleid

Begrotingsuitgaven (bedragen x € 1 000)							
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	58 475	76 711	71 857	83 888	91 833	96 247	100 873
Uitgaven	74 086	67 445	98 158	98 396	100 875	100 873	100 873
Programma-uitgaven	71 301	64 957	95 683	95 923	98 402	98 681	98 681
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>			<i>39 641</i>	<i>13 089</i>	<i>7 896</i>	<i>2 302</i>	<i>0</i>
Topsport	17 497	20 550					
Breedtesport	53 804	44 407					
<i>Waarvan specifieke uitkeringen</i>	<i>11 662</i>	<i>16 273</i>					
Gezond door sport			7 263	10 962	14 761	18 041	19 041
Meedoen door sport			57 540	57 817	56 454	53 511	52 473
<i>Waarvan specifieke uitkeringen</i>			<i>26 916</i>	<i>24 529</i>	<i>21 843</i>	<i>19 390</i>	<i>18 500</i>
Normen en waarden door sport			5 139	5 326	5 374	5 316	5 354
Sport aan de top			25 741	21 818	21 813	21 813	21 813
Apparaatsuitgaven	2 785	2 488	2 475	2 473	2 473	2 192	2 192

Ontvangsten	1 075	31	31	31	31	31	31
-------------	-------	----	----	----	----	----	----

35.3 Operationele doelstellingen

35.3.1 Mensen gaan meer sporten en bewegen voor hun gezondheid

Motivering

Om bij te dragen aan de gezondheid van de Nederlandse bevolking.

Instrumenten en activiteiten

1. Nationaal Actieplan Sport en Bewegen

Overleg, afstemming en samenwerking

- Overleg, afstemming en samenwerking (bij voorkeur in de vorm van convenants en allianties) met alle betrokken sectoren (sport, onderwijs, recreatie, bedrijfsleven, zorg en andere overheden) om sport en bewegingsbevordering op de agenda te zetten en het ontwikkelen van programma's voor sport en bewegingsbevordering te stimuleren.

Voorlichting

- Massamediale voorlichtingscampagnes om de kennis van mensen over gezondheid en beweging te vergroten, om mensen aan te zetten tot een actieve en gezonde leefstijl en om de andere activiteiten op het gebied van bewegingsbevordering te ondersteunen.

Subsidies

- Subsidies aan organisaties, instellingen en andere overheden voor het stimuleren van gezonde lichaamsbeweging en het tegengaan van inactiviteit via alle relevante beweegbronnen: sport, school, recreatie, werk, transport en thuis.

2. Gezonde Sportbeoefening

Overleg, afstemming en samenwerking

- Overleg, afstemming en samenwerking met betrokken partijen om een gezonde sportbeoefening te bevorderen, door middel van goede sportgeneeskunde, goede sportmedische begeleiding en blessurepreventie.

Voorlichting

- Massamediale voorlichtingscampagnes om de kennis van mensen over gezonde sportbeoefening te vergroten en om mensen aan te zetten tot gezond en verantwoord sporten.

Subsidies

- Subsidies aan (sport)organisaties voor het ontwikkelen en uitvoeren van sportmedisch beleid, waarbij de medische begeleiding van topsporters gecentraliseerd gaat worden via maximaal vier centra, en voor projecten die gericht zijn op blessurepreventie.

Prestatie-indicator	Basiswaarde	Peildatum	Streefwaarde	Planning
1. Percentage van de Nederlandse bevolking (vanaf 18 jaar) dat voldoet aan de beweegnorm of de fitnorm ¹	60%	2004	65%	2010
1. Percentage van de Nederlandse bevolking (vanaf 18 jaar) dat «inactief» is ²	8%	2004	7%	2010
2. Het aantal letsels per 1000 uur sport	1,0	2000–2003	0,9	2010

Bron: OBIN 2000–2004, TNO, C&V.

¹ Beweegnorm (Nederlandse Norm Gezond Bewegen, NNGB): op minstens 5 dagen per week minstens 30 minuten *matig intensief* bewegen. Fitnorm: op minstens 3 dagen per week minstens 20 minuten *intensief* bewegen.

² De definitie van «inactiviteit» is gewijzigd en luidt thans: zowel in de zomer als in de winter op geen enkele dag van de week 30 minuten matig intensief bewegen.

Verwijzing beleidsstukken

- Nota [Wat sport beweegt](#), TK 25 125, nr. 2.
- [Beleidsbrief Breedtesport](#), TK 26 632, nr. 1.
- Nota [Sport, Bewegen en Gezondheid](#), TK 27 841, nr. 2.
- Nota http://begroting.minfin.nl/default.asp?CMS_ITEM=C3B2F080B3094ABE87FE44A72A4A52ADX962X56697X91 Langer Gezond Leven. Ook een kwestie van gezond gedrag, TK 22 894, nr. 20.

35.3.2 Via de sport ontmoeten meer mensen elkaar en doen mee aan maatschappelijke activiteiten

Motivering

Om sport en bewegen bij te laten dragen aan sociale samenhang, integratie en tolerantie

Instrumenten en activiteiten

1. Opvoeden door sport en school

Overleg, afstemming en samenwerking

- Overleg, afstemming en samenwerking met betrokken partijen op het gebied van sport en school ter bevordering van sport en beweging op school.

Onderzoek

- Breed onderzoek naar sport en bewegen op school om inzicht te krijgen in de voorwaarden die nodig zijn om in het onderwijs meer ruimte te geven voor sport en beweging.

Subsidies

- Subsidies aan school- en sportorganisaties voor activiteiten gericht op het stimuleren van sporten en beweging door de jeugd.

2. Vernieuwen lokaal sportaanbod

Overleg, afstemming en samenwerking

- Overleg, afstemming en samenwerking met betrokken partijen op het gebied van het vernieuwen van lokaal sportaanbod om te bewerkstelligen dat de sportvereniging de functie van een brede ontmoetingsplaats kan blijven waarmaken en dat de sportdeelname van mensen met een beperking, ouderen en allochtonen toeneemt.

Subsidies

- Subsidies aan sportorganisaties voor activiteiten gericht op het vernieuwen en moderniseren van het sportaanbod en aan sportverenigingen via een gericht programma met proefprojecten.
- Subsidies aan sportorganisaties voor het bevorderen van sportdeelname van mensen met een beperking, onder meer door organisatorische integratie bij reguliere sportbonden.

3. Integrale buurtaanpak en sport

Specifieke uitkeringen en subsidies

- Subsidies voor het stimuleren van samenwerking tussen buurt, onderwijs en sport (BOS-regeling) op lokaal niveau om jeugdigen te activeren die risico's lopen ten aanzien van gezondheid, sociale uitsluiting of ontsporing (€ 18,5 miljoen).
- Specifieke uitkeringen aan gemeenten en provincies en subsidies aan sportbonden voor projecten die bijdragen aan een structurele verbetering van het lokale sportaanbod (Breedtesportimpuls).

4. Integratie door sport

- In het kader van operatie JONG worden extra middelen beschikbaar gesteld om uitval van riscogroepen tegen te gaan en hun maatschappelijke betrokkenheid te bevorderen. Hiertoe wordt in 2006 € 11,5 miljoen (oplopend tot € 14 miljoen vanaf 2008) uitgetrokken voor sport en integratie.

Prestatie-indicator	Basiswaarde	Peildatum	Streefwaarde	Planning
1. Percentage van de 12–17 jarigen dat de Nederlandse Norm Gezond Bewegen haalt¹	25%	2004	30%	2010
2. Aantal takken van sport waar proefprojecten gestart worden voor samenwerkingsverbanden tussen traditionele en nieuwe sportaanbieders	0	2004	20	2010
2. Percentage verenigingen waarbij het keurmerk voor de moderne sportvereniging is	0%	2004	25%	2010

Prestatie-indicator	Basiswaarde	Peildatum	Streefwaarde	Planning
1. Percentage van de 12–17 jarigen dat de Nederlandse Norm Gezond Bewegen haalt¹	25%	2004	30%	2010
ingevoerd				
3. Aantal projectgebieden dat BOS-projecten uitvoert	0	2004	250	2010

Bron: OBIN 2000–2004, TNO, VWS.

¹ Het percentage jeugdigen dat voldoet is lager dan voor volwassenen, omdat tot de leeftijd van 18 jaar de Nederlandse Norm Gezond Bewegen dagelijks minstens 60 minuten matig intensief bewegen vereist.

Verwijzing beleidsstukken

- Nota [Wat sport beweegt](#), TK 25 125, nr. 2.
- [Beleidsbrief Breedtesport](#), TK 26 632, nr. 1.
- Nota [Sport, Bewegen en Gezondheid](#), TK 27 841, nr. 2.
- Nota http://begroting.minfin.nl/default.asp?CMS_ITEM=C3B2F080B3094ABE87FE44A72A4A52ADX962X56697X91 [Langer Gezond Leven. Ook een kwestie van gezond gedrag](#), TK 22 894, nr. 20.

35.3.3 Mensen gedragen zich sportief en respecteren (spel)regels

Motivering

Om sport en bewegen bij te laten dragen aan maatschappelijke waarden als sociale samenhang, integratie en tolerantie.

Instrumenten en activiteiten

1. Versterken waarden en normen door sport

Overleg, afstemming en samenwerking

- Overleg, afstemming en samenwerking met betrokken partijen, onder meer op het vlak van een gedragscode voor sportiviteit en respect, de inzet van vrijwilligers, de opleiding van trainers en coaches, de houding ten opzichte van scheidsrechters, de inzet van topsporters als ambassadeurs en het terugdringen van aan de sport gerelateerd vandalisme en supportersgeweld.

Subsidies

- Subsidies aan sportorganisaties voor het uitbreiden van het bestand aan goed opgeleide trainers en coaches, voor het moderniseren van opleidingstrajecten en voor innovatie en ontwikkeling van opleidingen, bijscholingen en kennisuitwisseling.
- Subsidies aan sportorganisaties voor het opstellen en uitvoeren van een masterplan arbitrage om het tekort aan gekwalificeerde scheidsrechters terug te dringen en voor projecten om verruwing, geweld, discriminatie en onheus gedrag naar scheidsrechters op de velden en langs de lijn aan te pakken.

- Subsidies voor sociaal-preventieve projecten die erop gericht zijn het voetbalvandalisme terug te dringen.

Tabel 35.3: Prestatie-indicatoren				
Prestatie-indicator	Basiswaarde	Peildatum	Streefwaarde	Planning
1. Aantal takken van sport waar 90% van de trainers gekwalificeerde krachten zijn	0	2004	20	2010
1. Aantal takken van sport, waarbij arbitrage belangrijk is, waar 90% van de wedstrijden in bondscompetities geleid wordt door daarvoor gekwalificeerde scheidsrechters	0	2004	10	2010
1. Percentage sportbonden en supportersverenigingen die met hun leden afspraken gemaakt hebben over «regels voor goed gedrag»	0%	2004	100%	2008

Bron: VWS.

Verwijzing beleidsstukken

- Nota [Wat sport beweegt](#), TK 25 125, nr. 2.
- [Beleidsbrief Breedtesport](#), TK 26 632, nr. 1.

35.3.4 De topsport in Nederland wordt bevorderd als symbool voor ambitie, als bron van ontspanning en voor ons nationale imago in binnen- en buitenland

Motivering

Om bij te dragen aan een professioneel topsportklimaat, waar binnen sporters op een verantwoorde manier topsport kunnen beoefenen.

Instrumenten en activiteiten

Algemeen

Overleg, afstemming en samenwerking

- Overleg, afstemming en samenwerking met betrokken partijen op alle onderdelen

van het topsportbeleid.

1. Talenterkenning en -ontwikkeling

Subsidies

- Subsidies aan landelijke (sport)organisaties voor activiteiten die gericht zijn op het verbeteren van talenterkenning en -ontwikkeling via een nationaal talentontwikkelingsprogramma, via het onderwijs en via Olympische netwerkorganisaties.

2. Stipendium voor topsporters

Bijdragen

- Bijdrage aan het Fonds voor de Topsporter voor het uitkeren van een Stipendium aan A-topsporters met een inkomen dat lager is dan het minimumloon en aan nationale toptalenten (high potentials).

3. Coaches aan de top

Bijdragen

- Bijdrage voor het financieel ondersteunen van topcoaches van topsportonderdelen.

4. Voorkomen dopinggebruik

Subsidies

- Subsidies aan nationale en internationale organisaties die dopinggebruik bestrijden.

5. Evenementen en accommodaties

Subsidies

- Subsidies voor het organiseren van topsportevenementen en voor het realiseren van topsportaccommodaties in Nederland.

Prestatie-indicator	Basiswaarde	Peildatum	Streefwaarde	Planning
1. Aantal LOOT-scholen in Nederland	15	2005	20	2007
2. Aantal A-topsporters dat gebruik maakt van de Stipendiumregeling	275	2005	350	2007
2. Aantal jonge nationale toptalenten dat gebruik maakt van de Stipendiumregeling	0	2005	50	2007
3. Aantal ondersteunde topcoaches van geselecteerde topsportonderdelen	0	2005	75	2007
4. Percentage sanctioneerbare	2%	2004	<1%	2007

Tabel 35.4: Prestatie-indicatoren				
Prestatie-indicator	Basiswaarde	Peildatum	Streefwaarde	Planning
1. Aantal LOOT-scholen in Nederland	15	2005	20	2007
zaken van dopinggebruik in de Nederlandse topsport				

Bron: OCW, Fonds voor de Topsporter, VWS, DoCoNed.

Verwijzing beleidsstukken

- Nota [Kansen voor Topsport](#), TK 26 429, nr. 2.
- Nota [Sport, Bewegen en Gezondheid](#), TK 27 841, nr. 2.

35.4 Overzicht onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van beleid

Tabel 35.5: Overzicht beleidsonderzoeken			
Soort onderzoek	Onderwerp	Start	Afgerond
Algemene beleidsdoelstelling 35.1			
Overige beleidsevaluaties (waaronder ex ante)	• Sportwet	Juni 2005	December 2005
Operationele doelstelling 35.3.1			
Evaluatieonderzoek naar de effecten van beleid	• Onderzoek Ongevallen en Bewegen in Nederland	Doorlopend	Doorlopend
Overige beleidsevaluaties (waaronder ex ante)	• RIVM/TNO onderzoek voor onderbouwing Nationaal Actieplan Sport en Bewegen	Januari 2005	Juli 2005
Operationele beleidsdoelstelling 35.3.2			
Evaluatieonderzoek naar de effecten van beleid	• Evaluatieonderzoek Breedtesportimpuls	Januari 2009	December 2009
Operationele beleidsdoelstelling			

35.3.3			
Evaluatieonderzoek naar de effecten van beleid	<ul style="list-style-type: none"> • DSP monitor sociaal preventief supporters- beleid – kwantitatief – kwalitatief 	September 2005 September 2006	Maart 2006 Februari 2007
Operationele beleidsdoelstelling			
35.3.4			
Beleidsdoorlichtingen	<ul style="list-style-type: none"> • Topsportklimaatonderzoek 	Januari 2005	December 2005

K. Verdeling taken sportzaken

Cor Minnaard

Oude achterstanden tot jan 2006

Rudy de Jager

Lopen zaken tot 1 mei 2006

Meerjarenonderhoudsplanning

Onderhoud zwembad en sporthal De Tarthorst

Huurachterstanden impuls

Bert Vos

Sporthal De Vlinder

Mantelovereenkomst sportfondsen

Heleen Kamminga

Alle inkomende beleidszaken vanaf 1 mei 2006

Marga Keizer

Rooster incidenteel verhuur velden en accommodaties

Structurele verhuur alle accommodaties

Onderhoud Schaepmanstraat en Marijkeweg

Aanschaf materialen Schaepmanstraat en Marijkeweg

Wanda Broenink

Sportloket- front office, verenigingsondersteuning

Barry Leenders

Sportloket- back office, verenigingsondersteuning

Anouk Bakkers

Jeugd- en trainingskosten subsidies

Marion van Noordt

Secretaris sportraad

L. Verslag themamiddag

Verslag themamiddag Sport, 1 juni 2006, 12:30-14:00

Aanwezig:

Marije Roex (Gezondheid)
Anita Wiersinga (Jeugd en Onderwijs)
Wanda Broenink (Vrijwilligersbeleid)
Rudi de Jager (Sport)
Henk Wentink (Cultuur)
Ria de Heer (WMO)
Bert Breedveld (Coordinator cluster plannen, afdeling stadsontwikkeling)
Theo Lemstra (Grondzaken)
Ton Rolink (Afdelingshoofd WOB)
Mathijs Coppes (stagiair Sportbeleid en gespreksleider)
Paulien Adamse (Sportraad, stagebegeleider van Mathijs, verslag)

Afwezig:

Ad Simons (Minderheden, asielzoekers)
Rabea Ubachs (Sociaal Cultureel Werk)
Marga Keizer (Sportaccommodaties)

Inleiding

Doel van de bijeenkomst is een inventarisatie te maken van projecten die de verschillende beleidsterreinen samen met het beleidsterrein sport zouden kunnen uitvoeren in de toekomst. Dit wordt als input gebruikt voor de adviezen voor het schrijven van de nieuwe beleidsnota. Deze adviezen worden door Mathijs verwerkt in het document dat hij eind juni 2006 zal opleveren aan de Sportraad en dat vervolgens als adviesdocument door de Sportraad wordt overhandigd aan de gemeente. Mathijs schrijft niet zelf de sportbeleidsnotitie! Ook kan het resultaat van de bijeenkomst worden gebruikt door andere afdelingen voor hun beleidsnota's e.d.

Mathijs: Sport is breder dan alleen bewegen, het kan ook middel dienen om andere doelen te bereiken. Doelen op het gebied van gezondheid, sport als (cultureel) sociaal bindmiddel, vergroting van het zelfbewustzijn en weerbaarheid en sport geeft tevens entertainment en ontspanning. Die andere doelen liggen vaak ook op andere beleidsterreinen. Zo is bij Gezondheid het oplossen van overgewicht een heel belangrijk punt. De gemeente wordt geacht hier lokaal iets aan te doen. Sport kan hierbij helpen omdat overgewicht voornamelijk kan worden aangepakt via voeding en beweging. Vanuit beide terreinen zijn er subsidies op dit gebied (zie uitgedeeld documentje over landelijke subsidies), waarbij de gemeente 50% zelf moet bijdragen. Misschien is dit op te lossen door diverse subsidies te combineren. Paulien: bij wetenschappelijkonderzoeksprojecten wordt deze constructie veel gebruikt

Problemen met de 50/50 regeling:

- er moet "nieuw" geld worden gebruikt, mag dit uit een andere subsidiepot komen?
- er is ook geld nodig voor het uitwerken van een subsidieaanvraag

- er is (meestal) geld nodig voor het continueren van een project nadat de subsidieperiode is afgelopen

Opmerking Ton: eerst kijken naar beleidsdoelen, dan pas naar de manier waarop het moet worden gefinancierd.

Besproken beleidsterreinen (niet altijd in chronologische volgorde van behandeling opgeschreven):

WMO/sociale cohesie

Overkoepelt eigenlijk alle genoemde terreinen. Richt zich op verschillende groepen. De overlap met sport ligt op verschillende terreinen:

ouderen

- men zou graag meer aandacht voor deze groep zien in de sportvereniging. Mathijs inventariseert dit (gedeeltelijk) d.m.v. de aan de verenigingen gestuurde vragenlijst.
- er wordt nu meer door bepaalde stichtingen en instanties georganiseerd dan door sportverenigingen, bv. cursussen Nordic walking en line dancing. Ook organiseert de Wielewaag een sportdag voor ouderen.
- er is behoefte aan een soort fittest en een consultatiebureau voor ouderen die willen gaan sporten.

gehandicapten

- er wordt onderzoek gedaan naar de vrijetijdsbesteding van deze groep en naar de toegankelijkheid van (sport)accommodaties en verenigingen
- Ook voor allochtonen en jeugd worden aparte dingen georganiseerd (zie ook onderwijs). Voor bevordering van sociale cohesie is sport een goed middel.
- brochure sportaanbod voor ouderen

Gezondheid

Een belangrijk onderwerp is hier overgewicht (aan te pakken middels voeding en beweging): ook lokaal oppakken, vooral bij de jeugd. Dit is een van de 4 speerpunten van beleid op het gebied van gezondheid. Beleidsnota's op elkaar afstemmen.

Ruimtelijke planning

Het cluster plannen is verantwoordelijk voor het opstellen van ruimtelijk beleid en het maken van bestemmingsplannen. Het in 2003 vastgestelde structuurplan is de leidraad voor de ruimtelijke planontwikkeling tot 2009 met een doorkijk naar 2015. De belangrijkste beleidsvoornemens voor sportvoorzieningen staan in de samenvatting van het structuurplan op bladzijde VI, XIV en XV vermeld.

In kaderstellende notities bij de start van een ontwikkeling wordt zoveel mogelijk aangesloten bij beleid dat bestuurlijk is vastgesteld door het college van B&W of de raad. Als recent vastgesteld beleid ontbreekt is het wenselijk om hierover bestuurlijk z.s.m. duidelijkheid te krijgen. Daarnaast is het gelet op de slechte financiële positie van de gemeente van belang om bij uitbreiding of verplaatsing van sportaccommodaties naast de kosten ook nadrukkelijk te zoeken naar mogelijkheden om opbrengsten te genereren, zoals door herontwikkeling van vrijkomende sportlocaties voor woningbouw, waardoor de haalbaarheid van dergelijke voorstellen wordt vergroot.

Deze afdeling wil graag van de sport horen als er verschuivingen zijn in het sportbeleid m.b.t. tot ruimtegebruik. Men kan daar dan op inspelen in de ruimtelijke

planning. Men wil bijvoorbeeld weten of toename in capaciteit nodig is of dat sportaccommodaties meer moeten worden gespreid. Ook moet duidelijk worden aangegeven of er financiële ruimte voor is. In het verleden werd dit nogal eens gecreëerd door niet of weinig gebruikte accommodaties af te stoten. Belangrijk is hierbij wel dat alle gebruikers worden geconsulteerd. Dus niet alleen de sport maar ook de scholen.

(Opmerking Ton: ook hier eerst kijken naar beleidslijnen, dan pas naar financiering)

Bij overleg over nieuwe bouwprojecten wordt nu al gekeken of er ruimte is (zowel fysiek als financieel) voor andere zaken dan woningen, zoals sport en onderwijs. Er is sprake van een soort fonds waarin geld kan worden gestort voor bovenwijkse voorzieningen. Dit is echter nog wel een controversieel issue. Er zou iets in de sportnota kunnen komen te staan over een bepaald percentage. Hier staat ook iets over in de structuurnota. Ook moet er op dit gebied afstemming zijn met de WUR en de WERV gemeentes.

Cultuur

Weinig raakvlakken met sport, maar er zijn er wel een paar:

- Meervoudig gebruik van ruimtes, b.v. gebruik maken van sportkantines als oefenruimte voor muziek. Dit bevordert de veiligheid van die gebouwen (minder inbraak), geeft extra inkomsten voor de clubs en efficiënter gebruik van de ruimtes.
- Gecombineerde strippenkaart. Daarmee kan de jeugd (inclusief studenten) voor een laag bedrag kennismaken met verschillende sport- en cultuuractiviteiten. De organisatie bij voorkeur in samenwerking met sportverenigingen en de universiteit. Deze strippenkaartmethode is misschien ook geschikt voor andere groepen, bv. ouderen.

Jeugd en onderwijs

- Buitenschoolse opvang
- Schoolgymnastiek en zwemmen is een actueel issue, vooral wat betreft gebruik van accommodaties.
- De brede wijkschool (meer activiteiten in de scholen na schooltijd) omvat ook sport. Hier ook erg geschikt als integratie-middel.
- Verlengde schooldag voortgezet onderwijs, jeugd zinvol bezighouden door sport na schooltijd. Bij voorkeur als opstap naar georganiseerde sport.
- Sportbuurtwerk (jongerenvoorzieningen, sportbuurtwerker, organisatie, voorzieningen)
- Schoolzwemmen

Vrijwilligerswerk

- Randvoorwaarden scheppen voor vrijwilligerswerk, participatie bevorderen
- Motiveren, faciliteren, bemiddelen
- Verenigingen ondersteunen. Wordt gedaan door Sportloket en Meldpunt vrijwilligers. Van de laatste organisatie wordt door sportverenigingen maar weinig gebruik gemaakt.
- Meer interactie tussen scholen en verenigingen

Communicatie

- Er zou een brochure kunnen komen over de beschikbare sportmogelijkheden in Wageningen, bijvoorbeeld voor diverse doelgroepen. De inventarisatie die Mathijs aan het schrijven is zou hier materiaal voor kunnen leveren.

Eindopmerkingen

Rudi: De nieuwe beleidsnotitie moet een integraal document worden waarin ook andere beleidsterreinen worden meegenomen. Soms zal de specifieke uitwerking in de beleidsnota van de andere afdeling komen te staan. Ook de ongeorganiseerde sport moet worden meegenomen in het beleid.

Ton: Er moet met de nieuwe wethouder worden overlegd over de nieuwe richting van de beleidsnota aangezien het door de politiek wordt gepresenteerd als een bijstelling van de oude nota.

Het lijkt verstandig om, naast de Sportraad, ook de andere adviesraden naar de (voorbereiding) van de sportbeleidsnota te laten kijken.

Er kunnen nu al afspraken worden gemaakt door ambtenaren die op verschillende afdelingen werken om bepaalde plannen samen uit te werken. Er zou wat meer inzicht op de overlappende terreinen moeten zijn na deze inventariserende themamiddag.

M. Beleid nader bekeken

Accommodatiebeleid

Het accommodatiebeleid is de laatste jaren vooral reactief geweest. Mede door de personele ondercapaciteit op sportzaken is er vooral gereageerd op de vraag vanuit de verenigingen. Door de personele ondercapaciteit bij de gemeente wordt de nadruk eerder gelegd op de vraagzijde (wat de verenigingen willen) dan op de aanbodzijde (wat de gemeente kan). De gemeente heeft geen (vastgelegde) lange termijn planning over wat het met de sportaccommodaties wil. Een nadelig gevolg hiervan is soms dat de sportbeleidsambtenaren onder druk gezet kunnen worden door verenigingen als men het idee heeft dat deze lange termijn planning ontbreekt. In Wageningen wordt tot op heden weinig vooruit gepland in de aanleg van (overdekte en onoverdekte) sportaccommodaties.

Omdat sportverenigingen non-profit organisaties zijn, zijn ze voor aanleg en onderhoud van sportaccommodaties afhankelijk van de gemeente. Deze afhankelijkheid op zich is geen vreemde situatie maar wanneer de gemeente zich presenteert als een instantie zonder lange termijn planning (met goede onderbouwing) kan de verhouding verstoord worden. De verenigingen zullen zich snel verongelikt voelen als een verzoek wordt afgewezen. De relatie zal dus verstoord worden als de gemeente de verantwoording(en) m.b.t. de accommodaties te veel bij verenigingen legt, zelf op de achtergrond blijft en teveel ad-hoc reageert op plannen vanuit de verenigingen. Met andere woorden: de gemeente zou er goed aan doen om een pro-actief beleid te voeren en voldoende deskundigheid aan te tonen. Mede tijdens het sportdebat is naar voren gekomen dat verenigingen behoefte hebben aan het inzichtelijk maken van beleid door de gemeente.

- 1) Het accommodatiebeleid is de laatste jaren vooral ad-hoc geweest.
- 2) Er is geen (vastgelegde) lange termijn planning wat betreft de accommodaties.
- 3) Verenigingen hebben behoefte aan het inzichtelijk maken van beleid.

Renovatie\bouw nieuwe accommodaties

Er is vanaf 1993 een beleid gevoerd om de huidige (kleinere) gymzalen\sporthallen te vervangen door (grotere) multifunctionele accommodaties. Voorbeelden van gymzalen\sporthallen die verdwenen zijn zijn de Eekmolenweg, Gravinnestraat, Rustenburg, Lorentzstraat en de Nobelweg. Daarvoor is het multifunctioneel sportcentrum de Vlinder voor in de plaats gekomen en zijn de Schaepmanstraat en de Churchillweg aangepast.

Door de privatisering van de opstallen van bijna alle buitensportverenigingen heeft de Gemeente minder zorg voor het onderhoud. Dit scheelt werk voor de gemeente en verenigingen zijn tot nu toe staat om klein onderhoud aan de opstallen te verrichten. De gemeente blijft wel zorg dragen voor het onderhoud van de velden. Dit gebeurt omdat de gemeente anders bang is voor kapitaalvernietiging van de velden. Een andere reden is dat als de velden slecht onderhouden worden er een grotere kans op blessures is.

- 1) Er is een beleid gevoerd om van kleinere gymzalen\sporthallen te komen tot (grotere) multifunctionele accommodaties.
- 2) Door de privatisering van de opstallen heeft de gemeente minder zorg voor het onderhoud.

Sportbeleid sinds 1993

In 1993 is er door de toenmalige sportbeleidsambtenaar, Willem Straatman, een sportnota geschreven. De daarvoor voorafgaande sportnota dateert van 1986. Deze sportnota had een officiële status.

De opbouw van de nota was als volgt:

- a) Plaatselijke werkwijze
 - b) Accommodatiebeleid
 - c) Subsidiebeleid
 - d) Tariferingsbeleid
 - e) Investeringsbeleid
 - f) Sociale vernieuwing
 - g) Overlegstructuren
- a) Er is gekozen voor een constructie waarbij de sportraad de plannen toetst die de gemeente heeft. De sportraad heeft daarin een adviserende rol. Inhoudelijk wordt het beleid gevoerd zoals vermeld in de beleidsnota. De gemeente concentreert zich voornamelijk op het in stand houden van goede accommodaties en een gericht subsidiebeleid. De subsidiering van incidentele sportactiviteiten is voor een belangrijk deel gedelegeerd aan de sportraad. De (huidige) regels m.b.t. de sportraad zijn terug te lezen in 'reglement sportraad' van 1 januari 2005.
 - b) Het accommodatiebeleid is uitgewerkt door een overzicht te geven van de accommodaties met daarbij de nieuwe faciliteiten, aanvragen wensen en afspraken met de verenigingen. Er zijn conclusies gemaakt aan de hand van lopende zaken zoals die in het huidige beleid worden ervaren. Aan de hand van de prognose dat de veldsporten zouden toenemen is besloten om het veldenbestand minimaal intact te laten. Er is dus een koppeling gemaakt met landelijke prognoses en gevoerd beleid.
 - c) Er zijn een aantal subsidies te onderscheiden, accommodatiesubsidie, activiteitensubsidie, investeringsubsidie en verordeningen. Deze staan verder uitgelegd. De meeste subsidies zijn in de loop van de jaren aangepast en worden gebaseerd op het dagelijkse beleid en middelen.
 - d) Het tariferingsbeleid heeft een aantal aanpassingen gehad in de loop van de tijd. Het is niet van belang om het verschil aan te geven met het verleden. Tariferingsbeleid is een onderdeel wat in elke nota terugkomt. De wijze van tarivering is voor een groot gedeelte gebaseerd op landelijke gemiddelden. Daarmee is het simpel en doeltreffend.
 - e) Er wordt geld opzij gelegd voor het structureel onderhoud zodat de gemeente bijdraagt aan het in stand houden van accommodaties van deze tijd. Dit is

altijd een belangrijk aandachtspunt geweest van de voormalig sportbeleidsambtenaar Willem Straatman. Daarbij is ook gedacht aan esthetiek van de accommodaties. Door in te spelen op toekomstige ontwikkelingen is er ook een fondsvorming geweest. Hiermee is de sporthal Rustenburg gefinancierd. Van deze kostenpost werden ook materialen betaald voor bijvoorbeeld gymnastieklokalen.

- f) Er wordt ingegaan op landelijke (sociale) trends op het gebied van sport. Dit is natuurlijk erg tijdsgebonden maar wel weer actueel. Vandaar dat er wordt gekozen dit te behandelen bij huidig beleid.
- g) In dit hoofdstuk wordt de rol van bedrijfsleven en sponsoring met sportbeleid omschreven. De rol van de gemeente was toen kleinschalig en moeilijk gestalte te geven.

In de nota van 1993 staat ondermeer omschreven hoezeer de sport aan verandering onderhevig is. Dit komt in eerste instantie door wie en de wijze waarop sport wordt beoefend en in tweede instantie hoe de overheid daarop inspeelt. Deze veranderingen hebben ook hun weerslag op de toepasbaarheid van subsidieregelingen, de doelmatigheid van de beschikbare accommodaties en de planning van zowel activiteiten als accommodaties.

Een duidelijke trend die te zien was rond 1993 was de privatisering van de sportaccommodaties. In 1988 werd de NVLTB accommodatie en in 1993 de WMHC accommodatie geprivatiseerd op de Bongerd. In 1990 betrokken de clubs WAVV en ONA '53 de nieuwe accommodatie op van Ketwich Verschuur. De opbouw van de nota heeft rekening gehouden met de demografische ontwikkelingen, studenten, aandachtsgroepen, landelijke gemiddelden en maatschappelijke betekenis.

In de bijlage van de sportnota is aandacht besteedt aan de volgende zaken:

- Overzicht van de belangrijkste beleidsaangelegenheden ten aanzien van de sport sinds 1950.
- Vergelijkend overzicht bij gemeente in beheer zijnde sportveldenbestand.
- Ledenaantallen sportgroeperingen in Wageningen
- Verdeling ledenaantallen plaatselijke sportverenigingen.
- Gegevens studentensport
- Inventarisatie gebruik gymnastiekzalen van niet-georganiseerde sportverenigingen.
- Uikomsten enquête sport voor ouderen.
- Gemiddelde contributies per jaar Wageningse sportverenigingen.
- Contributies sportverenigingen

Conclusies over beleid sinds 1993

- De gemeente concentreert zich voornamelijk op het realiseren en in stand houden van goede accommodaties en een gericht subsidiebeleid.
- Er wordt bij de inventarisatie van benodigde accommodaties een koppeling gemaakt met landelijke prognoses in de verschillende takken van sport. Door de constante veranderingen die optreden in de sport vond men het belangrijk om regelmatig landelijke trends in de gaten te houden en zodoende daar adequaat op te kunnen inspelen bij de beslissingen voor nieuwe aanleg en onderhoud van accommodaties.
- Door in te spelen op de toekomstige ontwikkelingen is er ook een fondsvorming geweest. Daarmee moest ingespeeld kunnen worden op het bouwen van nieuwe accommodaties of het onderhouden van het huidige. Het verdiende de aanbeveling om externe partijen te betrekken voor de inhoudelijke kennis met betrekking tot het onderhoud.
- Er was behoorlijk veel aandacht besteedt aan het 'sociale karakter' van sport te onderzoeken en waar mogelijk te ondersteunen. Aangezien het 'sociale karakter' van sport erg tijdsgebonden is het niet van belang in te gaan op hoe het in 1993 was.
- De kwaliteit en de kwantiteit van de binnensportaccommodaties stonden er goed voor in 1993.
- Er is een fonds opgericht voor structureel onderhoud van de accommodaties. Het heet Fonds Groot Onderhoud. Deze bestaat nog steeds.

Sportbeleid sinds 2003

In 2003 is er een voorstel geweest om een nieuwe nota te schrijven. Door ziekte van de voormalig sportbeleidsambtenaar is deze niet verder uitgewerkt en heeft daardoor geen officiële status gekregen. De punten voor de nota waren als volgt bedacht:

- Inleiding
- Evaluatie Nota sportbeleid 1993
- Sport in de gemeentelijke organisatie (bijvoorbeeld invoering loket)
- Rol en status van de sportraad
- Keuze van beleid
- Deelverordening sport (herijking subsidiebeleid)
- Accommodaties (binnensport en buitensport)
- Tarifiering
- Wenselijkheid tot verdere privatisering
- Rol van de sportverenigingen
- Ruimtelijke ordening
- Afstemming rol sport binnen maatschappelijk gebeuren
- Sport en onderwijs
- Breedtesport
- Doelgroepen beleid (ouderen, mensen met een handicap, allochtonen)
- Integrale wijk- en buurtsport (combinatiemogelijkheden zoeken m.b.t. buurtwerk en sportverenigingen maar ook het gecombineerd gebruik van accommodaties)
- Topsportbeleid
- WERV en sport

Er zou een aansluiting gezocht moeten worden met de beleidsnotitie 'speelveld in beweging' van de provincie Gelderland (2003).

Beleidsveld in beweging

Er werd net als in de nota van 1993 gesproken van een beleidsveld sport, dat constant onderhevig is aan golfbewegingen. Hierdoor is het moeilijk om te voorspellen in welke richting de sportbeoefening zich beweegt. De aandacht zou moeten uitgaan naar het multifunctioneel aanleggen van de accommodaties of het beheren in die vorm. Overdag zou het kunnen dienen voor het onderwijs en 's avonds voor de sport. Met betrekking tot de sociale betekenis van de sport word een conclusie getrokken dat dit zeer belangrijk is en steeds belangrijker wordt. Er zijn een aantal vragen die gesteld kunnen worden en wat nader onderzoek vereist. Zijn er voldoende financiële middelen beschikbaar om de nieuwe taakvelden te bekostigen, is er samenwerking mogelijk met andere taakvelden zoals onderwijs en zorg en 'last but not least' zijn de vrijwilligers van de verenigingen in staat om deze rol te vervullen?

Multifunctionele accommodaties

In 1993 exploiteerde de gemeente de volgende gymnastieklokalen: Gravinnestraat, Eekmolenweg, Marijkeweg, Schaeppmanstraat, Nobelweg en de Lorenzstraat. Daarnaast nog de sporthallen Rustenburg en de Aanloop (werd in 1993 in gebruik genomen). Ook de sporthal op het Olympiaplein werd in 1993 gebruikt door sportverenigingen. Er was besloten deze niet meer te gebruiken door het slechte onderhoud en beheer voor onderwijsdoeleinden. De Bongerd werd door een aantal 'burgerverenigingen' gebruikt als het rooster het toeliet.

Kleinere zaalsporten werden beoefend in eigen accommodaties zoals tafeltennisvereniging SHOT. De kwaliteit en de kwantiteit van de binnensportaccommodaties stonden er goed voor in 1993. Een van de speerpunten was het vervangen van huidige kleine gymnastieklokalen en het creëren van grote multifunctionele accommodaties. Voorbeelden hiervan zijn respectievelijk Eekmolenweg, Gravinnestraat, Rustenburg, Lorentzstraat en de Nobelweg voor het afvloeien en de Vlinder en het aanpassen van de Churchillweg en de Schaeppmanstraat voor het creëren van nieuwe.

Sporthal de Aanloop is verder aangepast. Er werd een 'legionella bestrijdingssysteem' aangelegd en werd de tribunecapaciteit drastisch opgevoerd. Hierdoor werd het mogelijk om wedstrijden in de hoofdklasse korfbal op een goede manier te laten plaatsvinden. Het beheer van de kantine van sportzaal de Tarthorst is over gegaan naar de basketbalvereniging Pluto. In 1996 werd deze sportzaal voorzien van een vlakverende houten sportvloer en werd de sportzaal voorzien van een elektronisch scorebord. Binnen afzienbare termijn zou het gebouw aangepast worden en zal het worden aangepast aan de nieuwste eisen op het gebied van brandveiligheid.

Het beheer en de exploitatie van de Aanloop en Rustenburg is overgedaan aan Sportfondsen. Er is een probleem geweest over de scheidingswanden. Het onderzoek naar het effect van verrijdbare afscheidingswagens werd als grotendeels mislukt beschouwd. Het zou opnieuw onderzocht moeten worden of het mogelijk is een tweede scheidingswand te plaatsen. Tot op heden is dit niet gebeurt.

De Vlinder, die aan het einde van 2003 in gebruik werd genomen bestaat onder andere uit twee volwaardige sporthallen. Er is in overleg met NOC-NSF, diverse sportverenigingen, vakdocenten lichamelijke opvoeding, scholengemeenschap Pantarijn en Sportfondsen samengewerkt aan het concept van de Vlinder. De gekozen procedure werd gewaardeerd en leidde tot het predikaat 'landelijk voorbeeldproject' op het gebied van de gekozen procedure en de duurzaamheid. Dit werd toegewezen door NOVEM. Daarnaast werd door het ministerie van VROM de Vlinder als nationaal voorbeeldproject benoemd in het kader van 'Duurzaam Beslissen'.

Er moeten meer multifunctionele accommodaties worden aangelegd. Hierdoor wordt de schaarse ruimte beter benut. Een goed voorbeeld van een 'multifunctionele' accommodatie is de Vlinder. Een ander voorbeeld van 'multifunctionele' accommodaties zou kunnen zijn dat er in de toekomst in nieuwe buurten kleinschalige sportaccommodaties gemaakt zouden kunnen worden, die overdag door scholen gebruikt kunnen worden en 's avonds door de sport. Daarnaast was het een speerpunt om te investeren in kunststof speelvelden zodat het beheer en onderhoud zou kunnen worden gedaan door de verenigingen omdat dat veel gemakkelijker is. Dit zou de gemeente tijd en geld schelen en de betrokkenheid van het onderhoud door verenigingen vergroot de effectiviteit ervan.

Er zou gekeken moeten worden naar hoogwaardige (kunstgras)velden die een hoge bezettingsgraad toelaat i.v.m. de steeds duurder wordende ruimte. Het onderhoud zou daardoor ook goedkoper zijn. Bij de bouw van de Vlinder is met deze zaken rekening gehouden. Er is een mogelijkheid onderzocht voor de aanleg van een aantal kunstgrasvelden naast de scholengemeenschap Pantarijn die ook gebruikt zouden kunnen worden door de korfbalverenigingen SSS en VADA. Dit omdat de bestemming van de Eng weer zou kunnen worden veranderd in agrarisch gebied. Dit is een van de speerpunten van de sector Ruimte. Daarnaast speelden de fusieplannen van SSS en VADA hierbij een rol. De plannen zijn niet verder uitgewerkt.

Rol sportraad

De rol van de sportraad wordt regelmatig aangepast. Met betrekking tot de nieuwe nota is het alleen van belang de huidige rol van de sportraad weer te geven. Deze huidige rol van de sportraad staat omschreven in: 'reglement sportraad' van 1 januari 2005. Deze staat in bijlage F.

Privatisering

De privatisering van accommodaties is vanaf 1988 in gang gezet. Dit was ook een landelijke trend. In de loop van de tijd zijn de gemeentelijke accommodaties in beheer, exploitatie en eigendom overgedragen aan de bespelende verenigingen. Er is geprobeerd de privatisering te laten plaatsvinden op 'natuurlijke' momenten. Hierbij moet gedacht worden aan bijvoorbeeld verplaatsing van een sportpark of bij belangrijke renovatie van een sportcomplex. De volgende accommodatie zijn in de loop van de jaren geprivatiseerd:

- Sportpark de Bongerd NVLTB tennisbanen (1988)
- Sportpark de Bongerd WMHC kunstgrashockeyvelden (1990)
- Sportpark van Ketwich Verschuur bouwkundige opstallen WAVV en ONA '53 (1990)
- Korfbalpark Dolderstraat bouwkundige opstallen en kunstgrasveld VADA '25 (1996)

- Korfbalpark Hollandseweg bouwkundige opstallen en kunstgrasveld SSS (2001)
- Sportpark de Zoom bouwkundige opstallen SKV, vv Wageningen en Rugbyclub Wageningen/hsc Matchmakers (2003)

De gemeente zette in deze periode het beheer van een aantal overdekte sportaccommodaties op afstand. Ook hier werden ‘natuurlijke’ momenten gekozen zoals nieuwbouw of de pensionering van gemeentelijke beheerders zoals bij sportzaal Tarthorst. In praktijk houdt dit in dat de gemeentelijke exploitatie en beheer werden overgenomen door Sportfondsen Wageningen. Het gaat om de volgende accommodaties:

- Sporthal Rustenburg - 1988 (sluiting oktober 2003)
- Sporthal de Aanloop - 1993
- Sportzaal de Tarthorst - 2002
- Sporthallen de Vlinder - 2003

Voor de gemeente houdt privatisering in dat er veel minder aandacht besteed hoeft te worden aan dagelijkse beheerswerkzaamheden. Ook het klein en dagelijks onderhoud wordt (ten aanzien van de bouwkundige accommodaties) niet meer door de gemeente uitgevoerd. Dit heeft doorgewerkt in de discussie met betrekking tot de omvang van het gemeentelijk beheers en onderhoudsapparaat. Verder worden de nutskosten door de verenigingen gedragen.

Voor het grote onderhoud van accommodaties heeft de gemeente wel een regeling: Het zogenaamde fonds Groot Onderhoud waar verenigingen onder bepaalde voorwaarden een beroep op kunnen doen voor direct aan de sport gelieerde gebouwen. Bijvoorbeeld wel voor kleedkamers maar niet voor kantines. De verenigingen ontvingen voor hun medewerking aan de privatisering een zogenoemde privatiseringsbijdrage in de kosten van renovatie en of nieuwbouw van de betrokken sportaccommodaties. Men is nu verantwoordelijk voor de totale gang van zaken ten aanzien van bouwkundige opstallen. Ook de rekeningen voor gebruik van nutsvoorzieningen komen nu geheel voor rekening van de clubs. Daartegenover staat dat men ‘baas in eigen huis’ is en daadwerkelijke invloed zal uitoefenen op het gebruikspatroon en de discipline van gebruikers.

In de loop van de tijd zijn dus de meeste gemeentelijke accommodaties in beheer, exploitatie en eigendom overgedragen aan de bespelende verenigingen. De velden en zalen blijven voor het grootste gedeelte in beheer van de gemeente. Dit is ondermeer gedaan om de ‘kapitaalsvernietiging’ te voorkomen die zou kunnen plaatsvinden als de verenigingen het beheer zelf overnemen. Slecht onderhoud zou daar de oorzaak van kunnen zijn. Daarnaast zou het risico op blessures toenemen bij achterstallig onderhoud van de velden.

De geprivatiseerde verenigingen functioneren goed. Daarmee is de taak van de gemeente niet klaar. De rol van de gemeente is niet alleen het reserveren van middelen voor het Fonds Groot Onderhoud of vervangingsbijdragen maar ook als beleidsmatig initiator, kennisbank, bemiddelaar en klankbord.

Toewijzingsbeleid

Er is een toewijzingsbeleid opgesteld welke verenigingen voorrang krijgen bij het huren van een zaal. Er is bepaald dat de specifieke zaalsportverenigingen voorrang krijgen bij de toewijzing van adequate ruimte. Sporten die deels binnen en deels buiten beoefend worden scoren dus lager. Verder scoren verenigingen met een open verenigingsstructuur (met een eigen jeugdafdeling) hoger dan de zogenaamde trimgroepjes en bedrijfsclubjes. De inroosting van de accommodaties gebeurt door de accommodatiebeheer ambtenaar.

Conclusies over beleid sinds 2003

- Er moet gekeken worden naar het creëren van ‘multifunctionele’ accommodaties.
- Een van de speerpunten was het vervangen van huidige kleine gymnastieklokalen en het creëren van grote multifunctionele accommodaties.
- De privatisering van accommodaties is vanaf 1988 in gang gezet (zie sportbeleid 2003 voor de namen van accommodaties). De geprivatiseerde verenigingen functioneren goed.
- Met betrekking tot de ‘sociale’ betekenis van de sport word een conclusie getrokken dat dit zeer belangrijk is en steeds belangrijker wordt.
- De gemeente zette in deze periode het beheer van een aantal overdekte sportaccommodaties op afstand. Voorbeelden hiervan zijn: Sporthal de Aanloop in 1993, Sportzaal de Tarthorst in 2002 en de Sporthallen de Vlinder in 2003. De sportaccommodaties werden ondergebracht bij Sportfondsen die de accommodaties beheert en exploiteert. Dit zou de gemeente tijd en geld schelen.
- Er dient regelmatig contact onderhouden te worden met de afdeling ruimtelijke ordening. Vroegtijdige wederzijdse afstemming moet ervoor zorgen dat, in de plattegrond van de gemeente Wageningen, sport de plaats krijgt die deze verdient.
- Sportaccommodaties dienen zo veel mogelijk gerealiseerd te worden in de buurt van woonwijken en waar mogelijk multifunctioneel te worden gebruikt.
- Er is een toewijzingsbeleid voor de binnensportaccommodaties samengesteld.

N. Notulen sportdebat

Sportdebat Wageningen 2006 “Kies voor Sport!”

Sportief Wageningen loopt warm voor Gemeenteraadsverkiezingen 2006

Op vrijdag 27 januari 2006 vond in het Gemeentehuis van Wageningen een Sportdebat plaats onder leiding van Rob Spiegelenberg (oud wethouder Sportzaken in Ede). Het debat werd door de Sportraad Wageningen georganiseerd in samenspel met de afdeling Sport van de gemeente Wageningen en NOC*NSF. Erica Terpstra, voorzitter van NOC*NSF, vormde samen met Ada Hink, voorzitter van de Sportraad, de jury en heeft aan het eind van de avond een debatwinnaar aangewezen.

Tijdens het debat werden in een Lagerhuisopstelling aan de hand van een aantal stellingen over concrete lokale sportkwesties besproken. Deelnemers aan het debat waren enerzijds een panel van lokale sporters en sportbestuurders en anderzijds de lijsttrekkers of sportportefeuillehouders binnen de lokale politieke partijen. Het publiek mocht ook af en toe bijdragen aan de discussie. De stellingen gaan over de volgende onderwerpen:

- Maatschappelijke functie van sport
- Vrijwilligersparticipatie en de rol van de gemeente hierin
- Top(amateur)sport
- Sportaccommodaties delen
- Sportbeleid over de grenzen van de gemeente heen

De deelnemers aan het debat waren:

voor de politiek

- Jochem Zuiderveen Borgesius – Wethouder
- Dorien van der Laak – groen Links
- Hans Teunisse - Partij van de Arbeid
- Marina Blokzijl – CDA
- Olaf de Jongh – VVD

voor de sport :

- Jan Bakker – ex-hoofdbestuurder Nederlandse Volleybalbond
- Nienke Feddes – korfbalster
- Sandra Veerman – rugby international
- Ton van Rhooon – stafdocent opleiding betaald voetbalcoaches en initiatiefnemer Stadion de
- Wageningse Berg
- Leffert Oldekamp – schaatser

In het debat stond de vraag centraal: wat wordt de inzet van de gemeente op het gebied van sport in het nieuwe Collegeprogramma? De lokale sport,

vertegenwoordigd door verenigings-bestuurders, (top)sporters en sporttechnisch kader, daagde lokale politici - de toekomstige bestuurders – uit om baanbrekende, inspirerende keuzes te maken en deze voor een breed publiek te verdedigen. De uitkomsten van het debat bieden de kiezers houvast bij de gemeenteraadsverkiezingen en dienen tegelijk als startpunt voor de daarop volgende collegeonderhandelingen. Dit debat was tevens de officiële aftrap voor het op te stellen Wageningse Sportsbeleidsplan.

Wageningen liet zich met dit debat door NOC*NSF uitdagen zich als *Sportstad* te profileren. Gemeenten kunnen zich als *sportstad* profileren door sport hoog op de gemeentelijke politieke agenda te plaatsen. Aan Wageningen wordt gevraagd concrete invulling te geven aan zaken als gezondheidsbevordering door sport, integratie door sport en het bevorderen van topsport.

Tot ieders verrassing werd aan het eind van het debat aan de burgemeester de beker (het bekertje) uitgereikt. Hij heeft beloofd er voor te zorgen dat gemaakte afspraken worden nagekomen. Over een jaar wordt hier weer naar gekeken en kan hij de echte (grote) beker in ontvangst nemen als hij zijn belofte heeft weten waar te maken. Erika Terpstra bedankte ook de leden van de Sportraad voor de organisatie en deelde oranje supporterssjaals uit als presentje.

Verslag Sportdebat Wageningen, 27 januari 2006

(Paulien Adamse: aantekeningen uitgewerkt, geen lopend verhaal van gemaakt...)

Stelling 1: over de maatschappelijke functie van sport

“In Wageningen ontbreekt gemeentelijk beleid dat rekening houdt met het maatschappelijk belang van sport.”

Ingeleid door Jan Bakker

Sporter (SP): er wordt te weinig geld uitgegeven.

Politiek (PO): we geven (veel) geld uit, er zijn veel sportaccommodaties, sportoppervlak. Lage tarieven

SP: er zijn grote verschillen in tarieven zaal (per uur) en veld (per jaar)

publiek: privatisering heeft veel financiële lasten geschoven naar clubs. Ook de OZB is een probleem

PO (Dorien vd Laak, GL): GL heeft gevraagd om voorstel van Sportraad over OZB

VV: tarieven veldsporten gunstig t.o.v. andere gemeentes

PvdA: tarievennota, goed voor vastleggen huren (niet kostprijs gaan gebruiken)

GL samen met Sportraad voorstel schrijven.

PvdA: is al eens gedaan, nog eens? Verder: verenigingen in staat stellen om meteen na schooltijd trainingen te geven.

Jochem Borgesius: eerst subsidie dan BSO e.d.? Nee, belangrijk dat vereniging zelf initiatief neemt, daarna misschien subsidie

publiek (zwembad): jonge kinderen krijgen maar erg weinig uren in het zwembad toegewezen

VVD: sport niet alleen maar doel, maar ook gebruikt als middel voor andere doelen

SP (Sandra Veerman): BSO is niet taak sportclub maar iets extra's. Wel subsidie voor geven.

PvdA: in dure accommodaties jeugd helpen

PO: kaderopleiding, ook hulp van buiten club gebruiken (NOC*NSF, sportkoepels, e.d.)

toezeggingen/ideeën:

- GL/PvdA: tarievenlijst/nota houden, geen kostprijs berekenen

- GL: samen met Sportraad voorstel schrijven voor OZB

Stelling 2: over vrijwilligersparticipatie en de rol van de gemeente

“Vrijwilligersparticipatie bij (sport)clubs moet worden gestimuleerd door het verstrekken van aanvullende subsidies en door minder complexe regelgeving.”

Ingeleid door Nienke Feddes

Nienke: sportverenigingen niet vergelijken met horeca/commerciële bedrijven -> wordt te ingewikkeld voor vrijwilligers. Een kantine is geen café en heeft niet dezelfde regels en vergunningen nodig.

VVD: regels niet alleen van gemeente maar ook van rijk en sportbonden. Aanvullende subsidies, betaling voor vrijwilligers? Nee.

publiek (GJ van Leeuwen): er zijn allerlei onbenullige regels:

frituurbak -> snackbarregels

broodje kaas -> restaurant regels

muziek -> discotheek regels

PvdA: Wageningen hoeft niet voorop te lopen bij implementeren van overheidsregels.

Verder: vrijwilligerscoördinatoren instellen, met een opleiding hiervoor vanuit de gemeente

GL: Doet gemeente al (meldpunt vrijwilligers doet dit). Ook bemiddeling.

SP (Leffert Oldekamp): Voorzorgsprincipe wel nodig, maar meer flexibiliteit nodig -> vrijwilligers wisselen veel, opleiding (te) veel van het goede.

Sandra: commitment is belangrijkste, geld (“loon”) niet.

Borgesius: vrijwilligheid kern van sport. Bureaucratie: Sportloket helpt. Regels zijn wel nodig, bv. Legionella

Nienke: frustrer vrijwilligers niet met te veel regels. Bv. nu aanvragen van vergunningen voor elk evenement weer opnieuw in plaats van efficiënt alles tegelijk voor 1 jaar.

VVD: NL is uniek in aantal vrijwilligers in sport. Gevaar: professionaliseren. Leden denken “het gebeurt wel”, geen inzet meer nodig. Consumentengedrag.

PvdA: niet alles is makkelijk voor vrijwilligers, bv. penningmeester moet van alles weten. Is tegen het afkopen van vrijwilligersklussen.

Publiek: regelgeving terugbrengen, vergunningen tegelijk voor een jaar aanvragen.

Jochem: dit zou wel mogelijk moeten zijn

GL: eerst inventariseren wat de problemen zijn. Regels soepel hanteren

PvdA: vergunningen tegelijk aanvragen toestaan

VVD (Hans vd Hoeve): regels niet soepel hanteren maar afschaffen

Nienke: er zijn overleggen tussen gemeente en sport maar er worden geen actiepunten opgesteld naar aanleiding hiervan. Slechte communicatie

Saskia: moeten subsidies blijven?

GL: subsidie voor begeleiding van vrijwilligers (bv. allochtone ouders), niet voor vrijwilligers zelf

Theo Joosten: beleid voeren op vrijwilligers

Nico (zwemclub): veel extra cursussen gevraagd aan vrijwilligers terwijl ze huren bij het zwembad dat toch ook eigen personeel heeft (dat die cursussen toch ook zou moeten volgen).

Erica: hoog pingpong gehalte discussie. NOC*NSF lobbyt voor minder regels bij rijk. Gemeente kan zelf regels stellen en afschaffen. Problemen zouden moeten worden geïnventariseerd (door/via de Sportraad?)

toezeggingen/ideeën:

regels soepel hanteren (of afschaffen)

problemen met regels inventariseren

Stelling 3: over top(amateur)sport in Wageningen

“Wageningen moet zich profileren door het stimuleren van top(amateur)sport en landelijke sportevenementen in de gemeente, zo mogelijk/nodig samen met andere (WERV) gemeentes en bedrijfsleven (Wageningen UR, Marin, etc.).”

Ingeleid door Ton van Rhooen

Ton: Er ligt “goud onder het stof” , potentie voor image naar buiten: sport + kennis. Wageningse Berg heeft dit in zich.

GL: image Wageningen heeft geen topsport nodig. Breedtesport belangrijker, bv. toegankelijkheid voor minima. Onder studenten al heel goed imago. Beste universiteitssportstad van Nederland (cijfer 8.4). Wageningse Berg OK

VVD: tegen topsportbeleid in Wageningen. Je kunt een gulden maar één keer uitgeven. Profileert zich al met landbouw en life science stad en 4/5 mei (en met ex-burgemeester). Dat kost al geld genoeg. Klein fonds moet genoeg zijn.

Harald van Roekel: topsport belangrijk voor amateursport. GroenLinks zegt iets dergelijks wel voor cultuur, maar niet voor sport.

Ton: buiten kaders denken! Studenten werven met sport + kennis, onderzoeksgelden krijgen binden aan sport, dan gaat beide goed

Jan Bakker: een 8.4 krijgen van studenten is goed, maar er komt nog niet meer geld van het rijk. De gemeente zou in WERV verband naar meer geld moeten zoeken

PvdA: niet accommodatie maar topsporter steunen. Talenten binden aan Wageningen. Betere regeling m.b.t. tot vergunningen. Bv. de Wageningse Wielermuur krijgt geen vergunning voor extra activiteiten/tijd

VVD: Ton is goede verkoper van ideeën, maar het kost geld dat er te weinig is om ook nog breedtesport te ondersteunen. Wel individuele topsporters ondersteunen. Er zou een fonds kunnen komen van gemeente samen met bedrijfsleven.

Saskia: gemeente moet niet trekken maar wel ondersteunen. Gemeente zou platform topsport + bedrijfsleven kunnen oprichten

Leffert: sporter moet zich er in vinden, bv. WERV marathon -> steunen door gemeente.

Rien Bor: zijn GL en VVD voor breedtesport stimulering? Ze hebben wel de schaatsbaan op de berg om zeep geholpen.

Hans Teunissen: WERV marathon is geen topsport. NK Veldcross is wel topsport (in 2007 in Wageningen). Bij andere sporten interlands mogelijk maken, stimuleren
Saskia: hoe gaan jullie dat regelen?

Borgesius: Wageningse accommodaties geschikt genoeg. Verder sponsoring zoeken, niet gemeente subsidie

Ton: niet te zwart/wit denken, zoek naar mogelijkheden

PvdA: vereniging zelf initiatief nemen, sponsors zoeken

Theo Joosten: Papendal + Wageningen -> Food Valley samenwerking. Ook nu al topsporters in Wageningen: zet ze in de spotlights!

Erica: vanuit breedtesport komen ook topsporters. Die ook steunen.

toezeggingen/ideeën:

platform topsport + bedrijfsleven oprichten

Stelling 4: over sportaccommodaties gezamenlijk gebruiken

“Sportaccommodaties voor één sport (of meerdere vergelijkbare sporten) moeten gezamenlijk worden gebruikt en beheerd, ook als hiervoor verregaande samenwerking of zelfs fusie van sportclubs nodig is”

Ingeleid door Sandra Veerman

Sandra: je mag clubs hiertoe niet verplichten, wel stimuleren (rivaliteit, identiteit, verhuizing). Stimuleren maar eigen keuze clubs. Niet elke club heeft zelfde eisen aan accommodatie.

PvdA: niet verplichten maar “natuurlijke momenten” aangrijpen. Accommodaties worden nu al optimaal gebruikt (gebouwen en velden). Er is al veel geregeld door de privatiseren. Dit wordt minder gesteund door de gemeente door het verminderen van het groot onderhoud fonds

Borgesius: niet dwingen (met machtsmiddelen zoals geld). Vrijwilligers hebben eigen “nestgeur” nodig. Wel meehelpen bij fusies maar niet met geld.

Nienke: niet altijd naar kosten kijken maar groter denken. Verenigingen willen wel groter denken.

PvdA: verenigingen al bij het plannen van een accommodatie betrekken (bv. nieuwe sporthal)

Nico (zwemclub): zwembad te klein voor zwemclub de Rijn, kan nergens anders naar toe.

Borgesius: groter denken (bv WERV), heeft niets te maken met fusies

VADA/SSS: niet door regelgeving gestimuleerd, maar samen accommodatie kunnen ontwikkelen zou goed zijn. Gemeente kan hierbij helpen, breder kijken dan eigen (gemeente)afdeling

GL: communicatie, fracties aanspreken, die kunnen helpen.

Rugbyclub: betere benutting huidige accommodatie (bv. onverlichte velden op Zoom)

Borgesius: op zoom heeft gemeente al veel goeds gedaan. Misschien mogelijk om meer verlichting te realiseren.

PvdA: uitbreiding gebruikers mogelijk maken, bv door meer licht

Voetbal: worden alle aanvragen afgehandeld? Bijvoorbeeld de brug voor voetballers (om bal op te halen), wordt die aanvraag ook goedgekeurd?

PvdA: vindt van wel

Ton: defensieve reactie van wethouder

Borgesius: vindt van niet. Voetbal op Wageningse Berg toch gesteund door politiek, maar het moet toch altijd door de gemeente worden betaald.

Erica: verrast dat politici tegen verplichtingen zijn. Les van vandaag: communicatie verbeteren. Sport moet niet alleen de gemeente, maar ook de politiek benaderen. Initiatief van de burgemeester?

Henri (USB): Bongerd is voorbeeld van samen gebruik door sporten. Heeft professioneel bestuur. De gemeente kan hun ervaring ook gebruiken.

toezeggingen/ideeën:

?

Stelling 5: over sportbeleid en gemeentegrenzen

“Voor een goed sportbeleid moet Wageningen over de eigen gemeentegrenzen heenkijken.”

Ingeleid door Leffert Oldekamp

Leffert: stelling haast te logisch om te moeten verdedigen. Gebeurt nog niet goed, niet alleen in sport (bv. Binnenveld). Kosten schouwburgen (ca. 10 euro/bezoeker), zwembad (enkele euro's /bezoeker). Kunstijsbaan (centen/bezoeker): veel waar voor weinig geld.

Marina: sportbeleid (bv. accommodaties): aantal facetten uitwerken in regio. Niet alleen WERV maar ook met bv. Renkum.

PvdA: ijsbaan goed realiseerbaar voorstel, anderen meer op langere termijn, bv. multifunctionele hal met bv. 200 meter atletiekbaan.

Leffert: mentaliteit moet verbeteren. Niet alleen praten, maar ook doen. De wil moet er zijn.

Olaf: WERV verband nog niet groot genoeg. Basis voorzieningen moeten lokaal zijn geregeld.

Leffert: niet altijd geld, maar ook regelgeving (bv. buitengebied) -> samen gebruik door alle sporters en natuur

Borgesius: zal gesprek over kunstijsbaan steunen

Publiek: resultaten WERV?

Borgesius: nog maar 4 jaar bezig, nog geen resultaten

Rob S: voorbeeld: programmaboekjes theaters op elkaar afgestemd

PvdA: evenementen organiseren (bv. WERV marathon). Alle 4 wethouders per project hier samen over praten

Olaf: Lokaal sportbeleid (zegt Johan Crujff ook) (*PA: hij bedoeld locaties, niet beleid....*)

GL: Ook over de grens kijken. Godolo is voorbeeld van samenwerking (Serven/Croaten). Voetballen georganiseerd, veel bereikt met weinig middelen.

Junushof maar ook Vlinder (*PA: wat was hiermee?*)

Leffert: eigen clubs sterk maken, maar ook kansen grijpen die in groter verband liggen. Bestuurders om de tafel gaan zitten.

PvdA (Hans T.): lokaal sport uitvoeren. Sportnota, beleid breder kijken

Borgesius: we doen al een boel, bv. Sportloket (Back Office in Ede).

Veenendaal/Veenendaal -> Food Valley Classic, WERV marathon: we zijn bezig maar het kan beter.

Rik Hoevers (Pallas'67): atletiek is al grensoverschrijdend bezig (Veluweloop, samenwerking met bv. Ede voor atletiekwedstrijden. Hiervoor niet afhankelijk van gemeente, maar we houden ons wel aan de regels. WERV marathon: atletiekverenigingen niet benaderd!

toezeggingen/ideeën:

Borgesius gaat met WERV praten over kunstbaan

Laatste (extra) stelling:

“Politiek vindt sport belangrijk vóór de verkiezing maar niet meer daarna.”

VVD: waar

GL: niet waar

CDA: niet waar

PvdA: niet waar

Ada (Sportraad): waar

Afsluiting:

Erica: uitspraak Johan Cruiff: “Je gaat het pas zien als je het door heb”

Sport is geen koehandel!

O. Verslagen Vlinder- en Zoomoverleg

Verslag overleg de Vlinder

De bijeenkomst vond plaats op 24 april in de Vlinder om 20.00 uur.

Aanwezigen: Scylla, Invicta, de Kantjils, Sportfondsen (Rob Keppels), Stagebegeleider (Hans Vellema), stagiair Sport Gemeente (Mathijs Coppes).

Introductie: Deze bijeenkomst is gehouden om gegevens te verzamelen voor het adviesrapport dat ik (Mathijs Coppes) ga schrijven voor de sportbeleidsnota van 2006. Dit adviesrapport wordt geschreven in samenwerking met de sportraad. Daarnaast kan het worden gebruikt voor de nota zelf. De agendapunten corresponderen met de vragen uit de vragenlijst.

Doel van bijeenkomst: Een inventarisatie maken van het gebruik en de waardering van de accommodatie. Daarnaast een overzicht krijgen van de behoeften van de verenigingen voor de toekomst op deze punten. Er is een vragenlijst verstuurd naar de verenigingen wat het uitgangspunt was van deze avond.

Agendapunten

15. Is er sprake van een goede bezetting?

Scylla: In principe wel. De Lobbers zijn af en toe op hun velden. Daarom vragen ze zich af waarom deze niet op de Bongerd zitten. Als Scylla nog verder zouden groeien moet de bezetting wel opnieuw herzien worden. Ze zouden liever alles in de Vlinder hebben maar ze weten dat dit niet reëel is. Ze willen geen ledenstop doorvoeren maar kijken naar andere mogelijkheden om met de groei om te gaan. Op het moment is er een recreatieteam dat speelt in Bennekom.

Invicta: Ze zijn erg tevreden over de bezetting. Er was te ruim ingekocht m.b.t. de ruimte. Dit was een inschattingfout en dit hebben ze later weer teruggeschroefd. Ze kunnen alle thuiswedstrijden in de Vlinder spelen en daar zijn ze blij mee. Voor de wat meer prestatieve teams word er extra op maandags in de Aanloop getraind. Dit gaat prima.

De Kantjils: De dinsdag zit te vol, met name met jeugd. Ze overwegen een ledenstop in te voeren. Dit komt doordat de vrijdag ook redelijk vol is en dat geen populaire dag is. Voor de senioren is er geen ledenstop. Daar is het maximaal vastgestelde leden 180 en dat wordt voorlopig nog niet gehaald. Qua organisatie is het zo dat zij liever niet van een andere sporthal gebruik willen maken.

Ze hebben de zaal van 18.00 tot 21.00 uur op dinsdags en vrijdags. Daarna is er korfbal. Dit bevalt niet erg goed. De trainers kunnen er vaak pas om 18.30 uur zijn door het werk en dit is niet te veranderen. Daardoor zouden ze graag tot later op de avond doorgaan. Op dit moment zitten er nog korfballers van 21.00 tot 23.00 uur. Dit vinden ze jammer omdat deze er alleen in de winter zitten.

16. Bevalt de kwaliteit van de accommodatie?

Scylla: Het complex als geheel bevalt heel goed. Alleen zijn de kosten van de zaalhuur met 33% toegenomen. In plaats van de 4 velden per zaal in de vorige sporthal zijn dat er nu 3. Ze kunnen dus minder efficiënt gebruik maken van de ruimte. In een van de 2 hallen is een andere indeling mogelijk maar dat is waarschijnlijk te duur. Dit heeft te maken met belijning en putten in de grond waar de palen in moeten. Dit wordt overigens wel onderzocht door de voorzitter. De extra ruimte die deze indeling (3 velden) heeft levert niet veel voordelen op. Soms lekt het in de zaal aan de zijkant en soms valt de verwarming uit.

Invicta: Er is een probleem met de warmtehuishouding. Het materiaal wordt niet altijd even netjes achtergelaten (m.n. de antennes en netten). De ballen verdwijnen bovenop de lampen. Als de huurprijs van de zalen omhoog zou gaan dan zou de vereniging financieel in de problemen kunnen komen mede omdat de contributie op dit moment al vrij hoog wordt gevonden. Sportfondsen moet deze zaken met de gemeente zien op te lossen.

De Kantjils: De shuttles blijven hangen in de richel en bovenop de lamp. Dit is vervelend omdat shuttles duur zijn (2 Euro per stuk). Een keer in het jaar zijn ze een keer weggehaald maar de shuttles zijn dan niet meer bruikbaar. Zij vinden de prijs/kwaliteitsverhouding van de Vlinder en sporthal Rustenburg hetzelfde.

18. Zijn er knelpunten m.b.t. het gebruik van de accommodatie?

Scylla: Scylla vindt het vreemd dat de hal is gebouwd zodat er interlands gespeeld kunnen worden terwijl dat dit tot heden nog niet is gebeurd. Ze vonden het jammer dat de gymnastiekvereniging Impuls niet bij de bijeenkomst was. Zij vinden een regelmatige samenkomst met verenigingen wel wenselijk.

Invicta: Invicta vindt dat er slecht schoongemaakt wordt. Voor knelpunten m.b.t. het gebruik van de accommodatie hebben de verenigingen onderling contact en dat gaat redelijk maar kan beter. Invicta neemt initiatief om binnenkort een bijeenkomst te plannen. Het doel van de verenigingen is om contact te houden over lopende zaken in de Vlinder. De eerste bijeenkomst kan wat hun betreft door de gemeente georganiseerd worden om het te hebben over de knelpunten m.b.t. de Vlinder maar het structurele overleg kan wel zonder de gemeente plaatsvinden.

De Kantjils: Als Impuls in de zaal geweest is dan ligt er magnesium in de zaal. Hierdoor wordt de zaal glad. Zij willen weten in hoeverre er een opruimplicht is want zij storen zich eraan. Er is soms misschien geen tijd om het snel op te ruimen omdat er geen speling in het schema zit. De zaal is te wit waardoor de shuttle moeilijk te zien is. De houtenvloer is glad. Zij willen graag weten wanneer er opnieuw onderhoud zal plaatsvinden. Er is nu meer kan op het ontstaan van blessures.

20. Is er behoefte aan nieuwe faciliteiten/accommodatie:

Scylla: Ze zouden meer bergruimte willen hebben. Rob geeft aan dat er misschien nog wel containerruimte is.

Invicta: Nee.

De Kantjils: Nee.

21. Is er in de toekomst behoefte aan nieuwe faciliteiten/accommodatie?

Scylla: Dit ligt aan het ledenaantal, huurkosten en dergelijke.

Invicta: Nee.

De Kantjils: Bergruimte.

54. Is er een wens om als vereniging extra maatschappelijke functie te krijgen?

Scylla: Scylla vreest dat dit teveel papierwerk oplevert voor hun vrijwilligers.

Invicta: Er is intern besloten geen maatschappelijke functie in te nemen tot er een duidelijke vraag naar is.

De Kantjils: Waarschijnlijk niet. Er is nu al een tekort aan het aantal vrijwilligers.

Gemeenschappelijke uitkomsten:

- Het is een goed initiatief zijn om eens per half jaar een bijeenkomst te organiseren. De verenigingen, sportfondsen en gemeente moeten hierbij aanwezig zijn. Hierdoor is de gemeente op de hoogte van lopende zaken en kan zij een actievere rol aannemen. Dit is een wens van de verenigingen en sportfondsen. Dit is dan een goede mogelijkheid om knelpunten rond van de accommodatie te bespreken.
- De bezetting van de Vlinder is redelijk tot goed te noemen. Er zijn geen echt grote knelpunten op dat vlak.
- De Vlinder heeft te maken met een aantal gebreken. Hierdoor zijn er bij de verenigingen een aantal klachten ontstaan nl:
 1. Er blijven ballen en shuttles op de lampen liggen.
 2. De warmtehuishouding is niet goed geregeld. Hierdoor is het soms erg koud en soms erg warm.
 3. Hierdoor is een lek ontstaan in het dak waar de verenigingen last van hebben.
- Voor de verenigingen is Sportfondsen het eerste aanspreekpunt voor hun klachten terwijl de laatste van mening is dat de Gemeente de eerste verantwoordelijk is aangezien het vooral klachten van structurele aard zijn (veelal te maken met het ontwerp van de Vlinder).
- Er vindt momenteel overleg plaats tussen sportfondsen en de gemeente over de gebreken en de eventuele oplossingen.
- Er is geen behoefte voor de verenigingen om een (extra) maatschappelijke functie te vervullen. De verenigingen zijn huiverig voor de extra taken en regelgeving die hierbij komt kijken en ze willen de vrijwilligers niet meer belasten.
- Het is goed om te onderzoeken of je de korfballers samen in kan delen in een of twee sporthallen om dat dit seizoensgebonden is. Daarmee zou je een zaal 4

maanden compleet vrij kunnen krijgen. Dit zou commercieel aantrekkelijk kunnen zijn.

- Sportfondsen geeft aan dat er een schoonmaakplan word gedigitaliseerd en het schoonmaakprobleem m.b.t. bijvoorbeeld het magnesium dan opgelost zal worden.
- De gemeente moet met het sportfondsen gaan praten over de gebreken. De verenigingen vinden dat zij hier in betrokken moeten worden.

Verslag overleg de Zoom

De bijeenkomst vond plaats op 1 mei 2006 om 19.30 uur.

Aanwezigen: WvV Wageningen, SKV, Matchmakers, Golfclub, de accommodatiebeheerder (Jaap Dirksen) en stagebegeleider (Paulien Adamse)
Afwezigen: RCW

Introductie: Deze bijeenkomst is gehouden om gegevens te verzamelen voor het adviesrapport dat ik ga schrijven voor de sportbeleidsnota van 2006. Dit adviesrapport wordt geschreven in samenwerking met de sportraad. Daarnaast kan het worden gebruikt voor de nota zelf. De agendapunten corresponderen met de vragen uit de vragenlijst.

Doel van bijeenkomst: Een inventarisatie maken van het gebruik en de waardering van de accommodatie. Daarnaast een overzicht krijgen van de behoeften van de verenigingen voor de toekomst op deze punten. Er is een vragenlijst verstuurd naar de verenigingen wat het uitgangspunt was van deze avond.

Agendapunten

15. Is er sprake van een goede bezetting?

WvV Wageningen: Er is sprake van een behoorlijke overbezetting voornamelijk op trainingsavonden. Dit komt door de groei van de leden. Ze willen geen ledenstop doorvoeren maar kijken naar alternatieven.

SKV: Er is een behoorlijke overbezetting voornamelijk op trainingsavonden. Dit komt ook door de groei van de leden. Er zijn ongeveer 4 wedstrijden op zaterdags. Ze willen geen ledenstop doorvoeren maar kijken naar alternatieven.

Golfclub: De bezetting is hoog en dat is positief. Er zijn vaste tijden waarop ze kunnen spelen en dat gaat goed. Ook het overleg en de samenwerking met andere verenigingen loopt goed. Op het moment is er zelfs een ledenstop door de hoge bezetting.

Matchmakers: De bezetting is goed. Er zijn geen problemen.

16. Bevalt de kwaliteit van de accommodatie?

WvV Wageningen: Er is een slechte belijning van het avondveld. (**bedoelen jullie daarmee het trainingsveld?**) Er is geen verlichting op het schelpenpad en de parkeerplaats is onveilig.

SKV: Ja in principe wel. De verlichting zou beter kunnen met name op het fietspad op de Eng, dit in verband met de veiligheid. De parkeerplaats zou veiliger kunnen. Het wetraveld gaat bij slecht weer snel kapot en wedstrijden worden daardoor snel afgelast.

Golfclub: Er is een mooi clubhuis met een uitzicht op de Eng. De greens zijn goed onderhouden en mooi. Het is jammer dat de accommodatiebeheerder om de doeltjes heen maait. Hierdoor ziet het veld er soms lelijk uit. De doeltjes zouden opgeruimd moeten worden door de voetbalverenigingen na de training.

Matchmakers: Ze vinden het jammer dat ze geen stromend water hebben in de kantine. Ze douchen in de kantine van RCW.

18. Zijn er knelpunten m.b.t. het gebruik van de accommodatie?

Wvv Wageningen: Er is erg veel overlast van jongeren op de Zoom. Zij zijn vandalistisch. Ze hebben laatst de dug-outs in de fik gestoken en de stoeltjes eruit getrokken en verbrand op het veld. Het onderling overleg tussen de verenigingen loopt goed. Het damesvoetbal levert soms problemen op als de kleedkamers ingedeeld moeten worden. Er is dan soms ruimtegebrek.

SKV: Er zijn soms piekmomenten in het gebruik van kleedkamers. Er wordt dan onderling geruild met andere verenigingen en dat werkt best goed.

Golfclub: Nee, alleen de garage is wat aan de kleine kant.

Matchmakers: De hekken zijn gevaarlijk omdat ze uitsteken. Dit moet aangepast worden. De dugouts zijn aan vernieuwing toe. Vier dugouts zijn in slechte staat waarvan twee in zeer slechte staat. Dit moet veranderd worden. Hier volgt binnenkort een overleg over.

20. Is er behoefte aan nieuwe faciliteiten/accommodatie:

Wvv Wageningen: Ja, er is een sterke behoefte om het wetraveld te vervangen voor een kunstgrasveld. Hiermee kunnen ze de overbezetting tegengaan.

SKV: Ja. Een kunstgrasveld i.p.v. het wetraveld.

Golfclub: Ze zijn momenteel aan het kijken of ze op een ander terrein een 18 holes baan kunnen maken. Ze zouden graag een volledige 18 holes baan willen hebben. Zij zijn daar op dit moment mee bezig. Het clubhuis is een soort bouw pakket waardoor het makkelijk af te breken en weer op te bouwen is.

Matchmakers: Een gravelveld zou mooi zijn maar waarschijnlijk ook te duur. Dit moet dan eens in de zes jaar worden vernieuwd. Ze willen op termijn stromend water in de kantine.

21. Is er in de toekomst behoefte aan nieuwe faciliteiten/accommodatie?

Wvv Wageningen: Een kunstgrasveld i.p.v. het wetraveld. Er is een behoefte aan verlichting op het bovenste veld op het moment als er geen kunstgrasveld komt.

SKV: Een kunstgrasveld i.p.v. het wetraveld.

Golfclub: Zie hierboven.

Matchmakers: Zie hierboven.

54. Is er een wens om als vereniging extra maatschappelijke functie(s) te krijgen?

Wvv Wageningen: Er zijn veel regels en richtlijnen. Dit maakt het niet aantrekkelijk om daaraan te werken. Het is vaak een kwestie van geld. Dit is er niet. Er is reeds een behoorlijke maatschappelijke functie van de vereniging. Degene die het lidmaatschap niet kunnen betalen worden niet geweigerd.

SKV: SKV wil kijken of ze een jeugdteam kunnen beginnen voor het G-voetbal. Ze willen dan eerst beginnen met trainen e.d. Daarna willen ze kijken of ze er ook subsidie voor kunnen krijgen. Ze vinden dat allochtonen niet als aparte groep beschouwd moet worden.

Golfclub: De helft van de leden zijn 55+ers maar ze hebben geen behoefte om het accent van maatschappelijke functie te verleggen.

Matchmakers: Nee.

Gemeenschappelijke uitkomsten:

- De ambulance kan er bij drukte niet goed in. Dit zou gevaarlijke situaties kunnen opleveren. Dit is al vaker aangegeven.
- Vandalisme is een groot probleem aan het worden. In de zomer is het ergst. Vooral het voetballen op de ingezaaide stukken bij de doelen is een probleem.
- Kunstgras zou het vandalisme probleem wel oplossen. Ze kunnen dan ongestoord voetballen.
- Er zou een kostenbaten analyse moeten komen van het huidige onderhoud van de wetravelden (wedstrijd-trainingsvelden) en van het onderhoud van een (toekomstig) kunstgrasveld.
- Beide wetravelden moeten worden vervangen. Anders hoeft het van beide verenigingen niet. Ze verwachten dat hiermee ook het vandalisme wordt tegen gegaan. Doordat de jongeren een plek hebben waar ze altijd kunnen voetballen zullen ze minder snel vandalistisch zijn.
- Zowel WvV Wageningen als SKV hebben zich vergist in de kwaliteit van de wetravelden. De verenigingen vinden dat de gemeente de zaken teveel heeft teruggekoppeld naar de verenigingen terwijl ze zelf beter de touwtjes in handen moesten nemen.
- De golfclub is momenteel aan het kijken of ze op een ander terrein een 18 holes baan kunnen maken. Ze zouden graag een volledige 18 holes baan willen hebben.
- Jaap vindt de entree van de zoom niet mooi. Dit vindt hij niet passen bij zo'n mooi sportpark.
- Er is onduidelijkheid over wie wat beheert. Zo is bijvoorbeeld het vangnet van WvV Wageningen aan de kantinekant van de club en aan de andere kant van de gemeente. Hetzelfde geldt voor de doelen. Alle doelen worden door de gemeente beheert behalve die van RCW.
- Jaap Dirksen geeft aan dat er niet altijd sprake is van overbezetting op de trainingsavonden getuige het feit dat het 'zandveldje' vaak vrij is. Daarvan wordt overigens wel vaak een klein hoekje van gebruikt.
- De belijning van de wetravelden is bij slecht weer moeilijk. De verf hecht dan niet goed. Jaap vindt het vreemd dat er weinig klachten over zijn.
- Er is zeer geringe behoefte om extra maatschappelijke functies in te nemen.
- SKV is bezig met plannen om een jeugdteam voor gehandicapten te maken.
- Jaap Dirksen vindt dat er een nieuw plan moet komen voor de zomer om het vandalisme tegen te gaan. Security is te duur. De politie bellen helpt slecht. Bij de verenigingen is men huiverig op de jongeren af te gaan. Dit moet ook met meerdere mensen gebeuren vinden ze. Jaap ziet dit ook niet zitten. Volgens de verenigingen is de oplossing om een kunstgrasveld aan te leggen. Jaap stelt voor dat de verenigingen, die in de zomer vaak 's avonds aanwezig zijn op het sportpark, de politie te laten bellen. Daarnaast vindt hij dat er betere afspraken moeten komen met de politie.
- Jaap geeft aan dat er veel extra taken voor hem bij komen m.b.t. de bezetting van de velden. Hij kijkt naar de wedstrijden of er geen dubbele boekingen zijn. Hij vindt dit niet vervelend maar vindt dit eigenlijk een taak van sportzaken. Hij heeft hierover veel contact met Marga (Keizer). Hij vindt de samenwerking met Marga erg prettig. Hij vindt dat er meer capaciteit moet komen bij de afdeling sportzaken.